

PIĄTEK-NIEDZIELA

|09-11|09|2022|

GAZETA WOLSKTYŃSKA

GAZETA WARMII I MAZUR

cena 4,99 zł (w tym 8% VAT)

ROZBIÓRKA DWORCA NIE ZOSTANIE PRZERWANA \3

ICH MARZENIE SIĘ SPEŁNIŁO:
MAJĄ BIEŻĄCĄ WODĘ \4

ZAMIAST NARZEKAĆ,
POMAGAJĄ \8

KOLEJNA ULICA
DO REMONTU \10

SPORT CODZIENNE

POJEDYNEK DWÓCH
SPADKOWICZÓW \22

IGA ŚWIĄTEK
W PÓŁFINALE US OPEN \23

NIEDZIELA NA
GIETKOWSKIEJ \24

**Maryja mówiła: Nie smućcie się,
bo ja zawsze będę przy was \6-7**

ISSN 0137-9127

9 770137 912057

3 6

„NIE” DLA ROSJAN W UE?

PREMIERZY POLSKI – MATEUSZ MORAWIECKI, ESTONII – KAJA KALLAS, LITWY – INGRIDA SIMONYTE I ŁOTWY – ARTURS KRISZJANIS KARINSZ WE WSPÓLNIE WYDANYM W CZWARTEK OŚWIADCZENIU WYRAZILI ZAMIAR OGRANICZENIA MOŻLIWOŚCI PODRÓŻOWANIA PO EUROPIE DLA OBYWATELI ROSJI.

FOT. PAP

W oświadczeniu, które zamieszczono na stronie Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, premierzy Polski, Estonii, Litwy i Łotwy wyrazili swoją polityczną wolę i zdecydowany zamiar wprowadzenia tymczasowych krajowych środków dla obywateli rosyjskich, którzy posiadają wizy UE. Jak wskazali, ma to przeciwdziałać bezpośrednim zagrożeniom porządku publicznego i bezpieczeństwa. Jednocześnie państwa te ograniczą dzięki temu możliwość wjazdu do strefy Schengen dla obywateli rosyjskich w celach turystycznych, kulturalnych, sportowych i biznesowych.

„Kraje graniczące z Rosją są w coraz większym stopniu zaniepokojone znaczącym i rosnącym napływem obywateli ro-

syjskich przez nasze granice do Unii Europejskiej i strefy Schengen. Uważamy, że zaczyna to być poważnym zagrożeniem dla naszego bezpieczeństwa publicznego i dla całej strefy Schengen” – czytamy w oświadczeniu.

Podkreślono, że „wśród obywateli rosyjskich wjeżdżających do UE i strefy Schengen są osoby mające na celu zagrożenie bezpieczeństwu naszych krajów, jako że trzy czwarte obywateli rosyjskich popiera agresję Rosji na Ukrainę”. „Utrzymanie przez naszą straż graniczną bezpieczeństwa Europy i zapewnienie, że obywatele Rosji wjeżdżający do strefy Schengen nie stanowią zagrożenia dla naszego wspólnego bezpieczeństwa i stabilności naszych społeczeństw, wymaga ogromnych nakładów” – dodano.

PODRÓŻ DO UE JEST PRZYWILEJEM, A NIE PRAWEM CZŁOWIEKA

Premierzy oświadczyli, że nie do zaakceptowania jest również to, że podczas gdy ludzie w Ukrainie są torturowani i mordowani, obywatele państwa będącego agresorem mogą swobodnie podróżować po UE. Zwrócili uwagę, że większość wiz została wydana Rosjanom przed rosyjską agresją w Ukrainie na pełną skalę, w innych warunkach geopolitycznych i w innych okolicznościach. „Podróż do Unii Europejskiej jest przywilejem, a nie prawem człowieka” – oświadczyli.

„Cieszymy się z decyzji o zawieszeniu umowy o ułatwieniach wizowych zawartej przez UE z Rosją. Jest to niezbędny pierwszy krok. Jednakże konieczne jest podjęcie kolejnych środków

w celu drastycznego ograniczenia liczby wydawanych wiz (przede wszystkim wiz turystycznych) i zmniejszenia napływu obywateli Rosji do Unii Europejskiej i strefy Schengen” – napisali premierzy. Przypomnieli, że na niedawnym spotkaniu Gymnich w Pradze państwa członkowskie zapoznały się z coraz trudniejszą sytuacją w państwach członkowskich graniczących z Rosją, co daje podstawę do powzięcia odpowiednich środków na poziomie krajowym w celu ograniczenia możliwości wjazdu obywateli rosyjskich do Unii Europejskiej przez ich granice.

RAZEM PRZECIW PUTINOWI

„Estonia, Łotwa, Litwa i Polska uzgodniły wspólne podejście regionalne i niniejszym pragną wyrazić swoją polityczną wolę i zdecydowany zamiar

wprowadzenia tymczasowych krajowych środków dla obywateli rosyjskich posiadających wizy UE w celu przeciwdziałania bezpośrednim zagrożeniom porządku publicznego i bezpieczeństwa i ograniczyć możliwość wjazdu do strefy Schengen dla obywateli rosyjskich podróżujących w celach turystycznych, kulturalnych, sportowych i biznesowych” – poinformowali.

Wyjaśnili, że tymczasowe krajowe środki oparte na wspólnym podejściu powinny wejść w życie osobno w każdym z krajów do dnia 19 września 2022 r. Środki są przyjmowane na podstawie wspólnych przesłanek ochrony porządku publicznego i bezpieczeństwa wewnętrznego, a także ogólnego bezpieczeństwa naszej wspólnej przestrzeni Schengen.

„Nadal poszukujemy wspólnego podejścia na poziomie UE i zwróciliśmy się do Komisji Europejskiej z prośbą o zaproponowanie odpowiednich środków dotyczących wiz i ograniczenia wjazdu, które mogłyby zostać wdrożone w ujednolicony sposób przez wszystkie państwa członkowskie Unii Europejskiej oraz państwa stowarzyszone w ramach Schengen” – przypomnieli.

Podkreślili, że nie jest to całkowity zakaz wjazdu i w mocy zostaną utrzymane wspólnie uzgodnione uzasadnione wyjątki dla dysydentów, przypadków humanitarnych, członków rodzin, posiadaczy zezwoleń na pobyt w celu ułatwienia przewozu towarów i usług transportowych, misji dyplomatycznych, ułatwień tranzytowych dla osób podróżujących z i do Kaliningradu itp. „W pełni popieramy potrzebę dalszego wspierania przeciwników reżimu Putina i stwarzania im możliwości opuszczenia Rosji” – zakończyli swe oświadczenie premierzy. **ŹRÓDŁO: PAP**

NIEMCY POWINNI ZAPŁAĆ... WIĘCEJ!

To dobrze, że Polska oficjalnie przedstawiła żądania reparacji od Niemiec. To źle, że tak mało.

Doświadczenie ostatniego kraju, który otrzymał reparacje od Berlina, czyli Namibii w Afryce Południowo-Zachodniej, pokazuje, że trzeba być przygotowanym, iż strona niemiecka będzie te roszczenia maksymalnie zbijać w dół. Namibia otrzymała ponad 14 razy mniej środków niż żądała (przedstawiciele eksterminowanych przez Niemców ludów Herera i Nama zgłaszali roszczenia w wysokości 30 miliardów euro, a Namibia najpierw otrzymała 1 miliard, a ostatnio 1,1 miliarda).

Nie chodzi tylko jednak o względy taktyczne: żądamy więcej, spodziewając się otrzymać mniej. Chodzi jeszcze bardziej o względy merytoryczne. Już przed sześciu laty profesor Grzegorz Kostrzewa-Zorbas przedstawił na łamach miesięcznika „Nowe Państwo” wyliczenia, w których wycenił straty wojenne Polski przeszło 4 razy wyżej, niż uczynił to obecny rząd. Przytaczał dane powojennego Biura Odszkodowań Wojennych, które działało w latach 1944-47, szacującego same tylko straty materialne Polski. Po uwzględnieniu wskaźnika inflacji, wyniosło to 845 miliardów euro. Do tego dołożymy straty ludzkie. Przed II wojną światową nie było szacunków wyceniania „wartości” ludzkiego życia. Pojawily się one dopiero teraz: wartość życia w Europie wyceniana jest na 1 milion euro (Niemcy przekazując reparacje Namibii, jedno ludzkie życie wycenili na... 12 941 euro!) Skoro tak, to jeżeli Polska straciła, jak czytaliśmy przez lata, 6 milionów obywateli, to powinniśmy otrzymać 6 bilionów euro z tytułu strat ludzkich i wspomniane 845 miliarda euro z tytułu strat materialnych. Daje to łącznie do policzenia kwotę 6 bilionów 845 miliardów euro. Zatem cztery razy większą niż ta, o którą wystąpiły teraz władze RP!

RYSZARD CZARNECKI

Posel do Parlamentu Europejskiego

WYDAWCA
GRUPA WM Sp. z o.o.
ul. Tracka 5,
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera
zarzad@gazetaolsztynska.pl

ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO
Igor Hrywna

REDAKTORZY WYDANIA
Barbara Barczuk
Michał Podolak
wydawca@gazetaolsztynska.pl

WYDANIE ONLINE internet@gazetaolsztynska.pl
89 539 76 83

GAZETA OLSZTYŃSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 89 539 74 83
PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
89 539 76 63

REKLAMA W OLSZTYNIE
ul. Tracka 5
tel. 89 539 74 53, 89 539 77 77
reklama@gazetaolsztynska.pl
CENTRALNE BIURO OGŁOSZEŃ
tel. 89 539 74 80, 81, 82

REDAKCJA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 55 611 46 00
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 55 236 18 02, 55 611 46 01
reklamy@dziennikelblaski.pl

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPY WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 89 539 74 21

PRACE PRZY ROZBIÓRCIE DWORCA NIE BĘDĄ ZATRZYMANE

MAMY KOLEJNĄ ODSŁONĘ KONFLIKTU MIĘDZY PKP A RETAIL PROVIDER. SĄD UZNAŁ, ŻE SPÓŁKA JEST STRONĄ POSTĘPOWANIA. TA ZAPOWIADA, ŻE TERAZ ZŁOŻY WNIOSEK O WSTRZYMANIE PRAC NA DWORCU. KOLEJARZE ODPOWIADAJĄ, ŻE NIE MA PRZESZKÓD, BY ROBOTY TOCZYŁY SIĘ DALEJ.

ANDRZEJ
MIELNICKI
a.mielnicki@
gazetaolsztynska.pl

PKP burzy teraz stary budynek olsztyńskiego dworca PKP, by postawić nowy. Właścicielowi części stanowiącej dawny dworzec PKS to się nie podoba. Czy staną prace na stacji Olsztyn Główny i na budowie nowego dworca kolejowego? To czarny scenariusz. Mało prawdopodobny, ale niewykluczony.

Dlaczego? Bo w środę Naczelny Sąd Administracyjny uznał, że spółka Retail Provider, a więc wspomniany sąsiad zza ściany PKP, jest stroną

postępowania w toczących się sprawach. Prezes Retail Provider zapowiada, że teraz złoży wniosek do Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego o uchylenie kolejarzom pozwolenia na budowę, które wydał im wojewoda.

To niespodziewany zwrot, choć może nie dla wszystkich, w sporze między PKP a spółką Retail Provider. To sąsiedzi, którzy niegdyś działali wspólnie. Teraz jednak nie żyją ze sobą najlepiej i prowadzi ze sobą dialog poprzez pozwy sądowe. O co im poszło?

Spółka Retail Provider chciała wybudować kompleks usługowo-handlowy wraz z funkcją dworca autobusowego o nazwie Synergia. Jej właściciele uważają, że wybudowanie dworca PKP w zaproponowanym przez kolejarzy kształcie uniemożliwi połączenie dworca kolejowego i autobusowego oraz Zatorza z Zintegrowanym Centrum Komunikacyjnym. Kolejarze, nie oglądając się na plany sąsiada, przystąpili do realizacji swoich inwestycji, które są już w zaawansowanym stadium.

Teraz zapadł wyrok w jeden ze spraw Retail Provider kontra PKP – kluczowej, która może sprawić kolejarzom kłopot, co jed-

Przebudowa dworca i torów jest już mocno zaawansowana. Na zdjęciu fragmenty tunelu, który połączy dworzec z Zatorzem

nocześnie byłoby naszym – czyli pasażerów – problemem.

Naczelny Sąd Administracyjny orzekł bowiem, że Retail Provider jest stroną postępowania w sprawie o wydanie decyzji lokalizacyjnej, uchylając tym samym wyrok WSA oraz decyzję ministra rozwoju i technologii o nieuznaniu spółki za stronę tego postępowania. Sąd skierował sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ II instancji, czyli ministra rozwoju i technologii.

Wcześniej Ministerstwo Rozwoju i Technologii, rozpatrując odwołanie spółki Retail Provider w sprawie decyzji lokalizacyjnej wydanej przez wojewodę, ze-

zwalającej na sytuowanie inwestycji kolejowej wraz z dworcem kolejowym, uznało, że Retail Provider nie jest stroną postępowania.

Ministerstwo wykluczyło spółkę z postępowania i podtrzymało decyzję wojewody, co w ostateczności zakończyło się wydaniem przez niego pozwolenia na budowę. Wojewoda wydał ją w oparciu o specustawę kolejową.

Tymczasem spółka Reatil Provider cały czas utrzymywała, że nie można budować dworca kolejowego w oparciu o specustawę. I w tym przypadku pozwolenie na budowę powinien wydać prezydent Olsztyna w oparciu o obowiązujący

miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z ustawą o transporcie kolejowym zwaną specustawą z wnioskiem do wojewody w sprawie wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej może wystąpić jedynie PLK PKP, co jest zrozumiałe, bo spółka odpowiada za utrzymanie i budowę infrastruktury kolejowej. Specustawa kolejowa – podobnie jak specustawa drogowa – powstało po to, żeby można było realizować ważne z punktu widzenia społecznego inwestycje, jak również rozwijać sieć drogową i kolejową.

Natomiast dworzec PKP w Olsztynie miała wybudować inna spółka kolejowa, a mianowicie PKP S.A.

CO ZROBI TERAZ DEWELOPER?

— Wyrok NSA to pierwszy kamień zlawiny, która zaraz polecą — zapowiada Rafał Twarowski, prezes Retail Provider. — Teraz wystąpimy do Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego o natychmiastowe uchylenie decyzji o pozwoleniu na budowę jako nieopartej na decyzji lokalizacyjnej, a co za tym idzie zatrzymanie inwestycji. Tym bardziej że przed GUNB-em toczy się postępowanie o ustalenie ostateczności pozwolenia na budowę.

Jego zdaniem wyrok NSA oznacza, że kolejarze utracili ostateczną decyzję lokalizacyjną, co oznacza, że dziś jest niewystarczająca, by mieć pozwolenie na budowę.

Jakie będą ruchy kolejarzy? O to zapytaliśmy obie spółki. Otrzymaaliśmy odpowiedź od sąsiada spółki Retail Provider.

— Wyrok NSA dotyczył decyzji lokalizacyjnej w zakresie uznania Retail Providera jako strony postępowania — zauważa Bartłomiej Sarna z Wydziału Współpracy z Mediami PKP S.A. — W związku z tym sprawa będzie rozpatrzona ponownie przez właściwego ministra. Ani decyzja lokalizacyjna, ani pozwolenie na budowę nie zostały uchylone i zostają w mocy, dlatego nie stoi na przeszkodzie, aby kontynuować prace budowlane związane z budową nowego Olsztyna Głównego.

Na razie więc prace zarówno przy modernizacji stacji, jak i budowie nowego dworca – co pochłonie w sumie ok. 550 mln zł – idą swoim torem. Kolejarze zapowiadali, że nowy dworzec będzie gotowy w drugiej połowie 2023 roku, a modernizacja torów i peronów, włącznie z nowym przejściem podziemnym na Zatorze, zakończy się w 2024 roku.

WARMIACY Z NIEMIEC WYGRALI 900 TYS. ZŁ ZA GOSPODARSTWO PRZEJĘTE PRZEZ PAŃSTWO

Warmiacy, którzy w 1978 roku wyjechali do Niemiec, zostawiając pod Olsztynem 24-hektarowe gospodarstwo rolne, wygrali 900 tys. zł odszkodowania. — Kiedyś im tę własność zabrano, to sprawiedliwy wyrok — mówi ich pełnomocnik, mecenas Wojciech Wrzecionkowski.

Warmiacy wniesli do sądu pozew w 2017 roku. Podnosili, że wyjechali do Niemiec 20 maja 1978 roku i zostawili na Warmii dom, budynki gospodarcze i 24 ha ziemi. Gospodarstwo zostawili

bez użytkowania. Już trzy dni później, 23 maja 1978 roku, decyzją naczelnika gminy Gietrzwałd gospodarstwo to zostało przejęte na rzecz Skarbu Państwa, a z czasem działki składające się na pozostawiony majątek zostały zbyt przez Skarb Państwa innym osobom oraz przeszły na własność Państwowych Gospodarstw Leśnych Lasów Państwowych.

— Moim klientom po prostu zabrano w okresie PRL ich majątek. Nikt z nas nie chciałby być w takiej sytuacji postawiony. Odszkodowanie za to, co zabrało

im państwo, jest po prostu sprawiedliwe — tłumaczy mecenas Wojciech Wrzecionkowski. Jak powiedział, Skarb Państwa poinformował go, że jest gotowy wypłacić zasądzone odszkodowanie. Wyrok w tej sprawie zapadł w lipcu, ale nikt o nim nie poinformował.

Rzecznik prasowa do spraw cywilnych Sądu Okręgowego w Olsztynie Marta Banaś-Grabek (przed tym sądem toczyła się sprawa) potwierdza, że Warmiacy wygrali odszkodowanie.

— Sąd Okręgowy w Olsztynie ustalił, że powód-

ka oraz jej mąż zostali bezprawnie pozbawieni prawa własności nieruchomości, przez co ponieśli szkodę majątkową. Wyrok Sądu Okręgowego w Olsztynie w zakresie kwoty odszkodowania zasądzonej od Skarbu Państwa na rzecz powódki nie został zaskarżony i jest już prawomocny. Pozwany (tj. Skarb Państwa) zaskarżył orzeczenie w części zasądzonej od pozwanej na rzecz powódki odsetki ustawowe od kwoty głównej odszkodowania oraz w części dotyczącej zwrotu poniesionych przez pozwaną

kosztów procesu — podała rzecznik prasowa sądu.

Sędzia Banaś-Grabek poinformowała także, że już w 2014 roku powódka wraz z mężem rozpoczęła starania o odszkodowanie za utraconą nieruchomość w gminie Gietrzwałd. — Po śmierci męża powódka jako jego jedyna spadkobierczyni nabyła prawo do całości nieruchomości. Pierwszym efektem tych starań była decyzja Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 sierpnia 2017 roku, którą uchylono w całości zaskarżoną przez powódkę decyzję Naczelnika

Gminy Gietrzwałd z 1978 roku i stwierdzono jej nieważność — wyjaśniła.

Fala pozwów od Mazurów i Warmiaków, którzy w czasach PRL wyjeżdżali z różnych powodów do Niemiec, przetoczyła się przez sąd w Olsztynie przed kilkoma laty. Prekursorką tego typu spraw była Mazurka Agnes Trawny, która przez kilka lat walczyła o pozostawiony w Nartach pod Szczytnem majątek — dom i ziemię. W ostatnich latach fala roszczeń tego typu wyraźnie zmalała. (PAP)

J. KIEWISZ-WOJCIECHOWSKA\RED.

ICH MARZENIE SIĘ SPEŁNIŁO: MAJĄ BIEŻĄCĄ WODĘ

W ŻYCIU NIGDY NIE MIELI ŁATWO. ŻYLI BIEDNIE, LECZ ZAWSZE BYLI RAZEM, WSPIERALI SIĘ I OPIEKOWALI JEDNO DRUGIM. MAMA I SYN. WARUNKI, W JAKICH MIESZKALI, BYŁY NIESTETY TRAGICZNE — TAK ŻYĆ NIE POWINIEN ŻADEN CZŁOWIEK. PO NASZEJ INTERWENCJI I POMOCY WŁADZ GMINY WIEJSKIEJ SZCZYTNO LOS TYCH DWOJGA ODMIENIŁ SIĘ NA LEPSZE.

JOANNA KARZYŃSKA
j.karzynska@
gazetaolsztynska.pl

Opani Barbarze i jej synu Tadeuszu pisaliśmy w lipcu ubiegłego roku. Pojechaliliśmy wtedy do Szyman. Tym ludziom trzeba było pomóc, bo warunki, w jakich żyli, były tragiczne. W małym pomieszczeniu przerobionym z chlewa mieszkała chora matka i niepełnosprawny syn. Nie mieli bieżącej wody, kanalizacji, podłóg. Na każdej ścianie za to była pleśń, którą czuło się przy każ-

foto: Joanna Karzyńska

Warunki w jakich mieszkała pani Barbara i jej syn były tragiczne

Teraz na twarzach mamy i syna można dostrzec szczęście

dym wdechu. W zimie palili w piecu typu „trociniaak”. To ludzie skromni, którzy nie potrafili prosić, bo się wstydzi...

ŻYCIE „POD GÓRKĘ”

Pani Barbara Garbowska ma 75 lat. Od dziecka nie jest jej łatwo. W domu zawsze było biednie, szczególnie po śmierci ojca. Mama chorowała na serce i wielu prac nie mogła wykonywać. Oprócz pani Basi w domu była jeszcze dwójka rodzeństwa.

W wieku 18 lat pani Basia wyszła za mąż. Zamieszkała z mężem u teściów. Niestety, szybko okazało się, że mąż lubi pić. Upijał się wraz ze swoją matką, a pani Basia z teściem musiała pracować ciężko w gospodarstwie. Nawet kiedy zaszła w ciążę, nie miała czasu na odpoczynek. Dziecko zmarło dwa tygodnie po porodzie. To był syn. Potem urodził się Tadeusz.

Od dziecka był słaby, chorowity.

Kobieta od wielu lat jest na rencie. Choruje, jest po udarze, ma stwierdzoną padaczkę i wiele innych chorób. Trzykrotnie była też potrącona przez samochód. Jej syn jest osobą niepełnosprawną. Ma 51 lat i jest na rencie — ma pierwszą grupę. Zaczął chorować już w wieku 15 lat. Teraz jest całkowicie niezdolny do pracy i samodzielnej egzystencji. Jest osobą niedowidzącą, ma cukrzycę, neuropatię, bołerozę, nadciśnienie tętnicze, przepuklinę. W wieku 40 lat przeszedł zawał. Ma duże problemy z poruszaniem się. Jest skazany na poruszanie się na wózku.

Kiedy pani Barbara odeszła od męża, zamieszkała z synem na stacji. Nie było tam wody ani kanalizacji, ale mieli spokój. Niestety, wynajmowany dom popadał w coraz większą ruinę i musieli go opuścić. Wspominają, że pod koniec pobytu szczury chodziły po mieszkaniu i bali się o swoje życie. To było 15 lat temu. Postanowili wrócić do miejsca, w którym pani Basia mieszkała z rodzicami. W domu nie mogli zamieszkać, bo tam mieszka brat pan Barbary, który nadużywa alkoholu. Dom, w którym zamiesz-

kali, to przerobiony ze spalonego, murowanego chlewa.

— Był tu chlew, ale z braku innego miejsca do zamieszkania przerobiliśmy go na dom — opowiadała nam podczas wizyty w Szymanach pani Basia. — Przez tyle lat jednak nie było pieniędzy, żeby go wyremontować, doprowadzić wodę. Na przystosowanie chlewa wzięliśmy kredyt, który spłacamy do dziś. Ciężkie te nasze życie, może gdybyśmy byli zdrowi, to byłoby inaczej, a tak przez tyle lat człowiek żyje w biedzie.

Dopóki zdrowie pozwalało, chwytały się różnych prac: zbierali jagody, chodzili na grzyby. Niestety z wiekiem coraz bardziej chorowali i nie byli już w stanie przynosić wiadrami wody, wylewać, dźwigać przenośnego pieca na trociny i mieszkać w zatęchłym pomieszczeniu.

Jak nam mówili, wstydziło się prosić o pomoc, nie radzą sobie z pisaniem pism, wypełnianiem dokumentów. Poza tym nie stać ich na przejazd autobusem do urzędu czy lekarzy. Ograniczali swoje wydatki do minimum.

Marzyli, że kiedyś będą mogli odkręcić kran, w którym popłynie woda, wykąpią się bez grzania wody, a potem jej wynoszenia...

WÓJT SPEŁNIŁ OBIETNICĘ

Wójt gminy wiejskiej Szczytno Sławomir Wojciechowski o trudnej sytuacji rodziny dowiedział się od nas. Obiecał interwencję. — Obiecuję, że zajmę się sprawą osobiście — zapewniał nas. — O trudnej sytuacji tych ludzi dowiedziałem się od was. Od tego jestem, żeby zająć się problemami mieszkańców. Postaram się pomóc tym ludziom. Dla mnie człowiek jest najważniejszy.

I tak ruszyła pomoc dla tych skromnych ludzi, których marzenia o bieżącej wodzie dla większości ludzi są czymś, co po prostu jest... Ponieważ w zasobach gminy Szczytno nie było wolnego mieszkania, państwo Garbowscy zostali ulokowani w Szczytnie. Teraz żyją w normalnych warunkach.

— Jesteśmy bardzo szczęśliwi — mówi ze łzami w oczach pani Basia. — Po tylu latach życia w trudnych warunkach w końcu możemy zacząć normalnie funkcjonować. Mamy łazienkę, dwa oddzielne pokoiki. Nawet nie wiem, jak słowami wyrazić jak bardzo jesteśmy wdzięczni i szczęśliwi. Nasze życie zmieniło się bardzo, mamy łatwiejszy dostęp do lekarzy, dojaz-

dy na wizyty u specjalistów w Olsztynie, w kranie mamy ciepłą i zimną wodę, nie musimy palić w piecu. W moim wieku ciężko już było robić to wszystko i jeszcze opiekować się synem. Cieszę się, że jesteśmy razem, że w końcu kładziemy się spać spokojnie, nie martwiąc się, czy przypadkiem nie zapali się komin czy nie czad nas nie zabije.

Pani Barbara i jej syn Tadeusz są wzruszeni i bardzo wdzięczni za okazaną im pomoc.

— Czuwają nad nami dobre anioły — mówią. — Niech Bóg wynagrodzi wszystkim, którzy nam pomogli zdrowiem i szczęściem. Bardzo dziękujemy panu wójtowi Sławomirowi Wojciechowskiemu, który osobiście zaangażował się w pomoc i dał nam szansę, że na stare lata nasz los się odmienił. Dziękujemy pani Kasi i redakcji waszej gazety. Tu, gdzie teraz mieszkamy, spotkaliśmy życzliwych, dobrych ludzi. Pomagamy sobie, wspieramy się. Aż łza się w oku kręci, że w końcu i nas spotkało coś dobrego. Każdy dzień witamy z radością i wiarą, że są na tym świecie dobrzy ludzie, którzy bezinteresownie pomagają...

Prezydent Olsztyna

informuje, że w siedzibie Urzędu Miasta w dniach **od 9 września 2022 r. do 30 września 2022 r.** podane zostały do publicznej wiadomości wykazy nieruchomości przeznaczonych do **zbycia lub oddania w użytkowanie, dzierżawę lub użyczenie.**

Wykazy znajdują się w Biuletynie Informacji Publicznej prowadzonym przez Urząd Miasta Olsztyna, pod adresem **umolsztyn.bip.gov.pl.**

PREZYDENT OLSZTYNA

990220tr-A-G

bezpiecznakraina.energa-operator.pl

Energa-Operator przygotowała internetową platformę edukacyjną dla najmłodszych. Dzięki niej mogą się oni dowiedzieć wielu ciekawych rzeczy o energii elektrycznej oraz tego, jak z niej bezpiecznie korzystać. Nowy portal stanowi filar programu „Bezpieczna Kraina Energa-Operator”, w ramach którego prowadzonych jest cały szereg działań edukacyjnych.

Program „Bezpieczna Kraina Energa-Operator” stworzony został z myślą o dzieciach, ich rodzicach oraz nauczycielach. Jego podstawę stanowi internetowa platforma, dzięki której najmłodszy, poprzez zabawę mogą poznać odpowiedzi na pytania o to – czym jest prąd, jak się go wytwarza, a także o to, jaką drogę przebywa, zanim trafi do naszych domów. Jednym z najważniejszych celów programu jest edukacja dotycząca bezpiecznego korzystania z energii elektrycznej oraz zwrócenie uwagi na konieczność odpowiedzialnego zachowania w pobliżu infrastruktury elektroenergetycznej.

Portal dostępny jest pod adresem: <https://bezpiecznakraina.energa-operator.pl/>.

Program „Bezpieczna Kraina Energa-Operator” to dodatkowo wizyty lekcyjne w szkołach i spotkania pracowników Energa-Operator z dziećmi w wybranych miastach Polski, w ramach organizowanych miasteczek edukacyjnych.

Podróż przez Bezpieczną Krainę Energa-Operator

Na stronach portalu na najmłodszych czeka podróż elektrycznym wozem Pogotowia Energetycznego po Bezpiecznej Krainie przez znajdujące się na jej terenie ciekawe miejsca. Każdy przystanek jest okazją do zdobycia wiedzy na jakiś dotyczący energii elektrycznej temat. Na farmie wiatrowej dowiedzieć się można np. tego, czym jest energia odnawialna, a także tego, jakie są sposoby jej pozyskiwania. Inne miejsca odkryją wiedzę dotyczącą m.in. sposobów oszczędzania prądu, słońca jako źródła energii oraz sposobów postępowania z elektroodpadami.

Bezpieczna Kraina Energa-Operator rozpoczyna rok szkolny

Pracownicy Energa-Operator odwiedzają szkoły już od przeszło 20 lat. W prowadzonych przez nich zajęciach do tej pory uczestniczyło łącznie ponad 170 tysięcy uczniów. Lekcje przerwane zostały przez pandemię. Teraz, wraz z początkiem września, Energa-Operator wraca do szkół w ramach programu Bezpieczna Kraina. Zajęcia przygotowane zostały tak, aby były ciekawe i interesujące dla najmłodszych. Prowadzący je pracownicy Energa-Operator korzystają m.in. z eksponatów umożliwiających uczniom przeprowadzanie eksperymentów. Jeżeli twoja szkoła jest zainteresowana takimi zajęciami, wystarczy tylko wypełnić formularz na stronie Bezpiecznej Krainy w zakładce „Współpraca ze szkołami”: <https://bezpiecznakraina.energa-operator.pl/wspolpraca-ze-szkolami>.

Bezpieczna Kraina także dla dorosłych

Portal „Bezpiecznej Krainy Energa-Operator” zawiera również informacje przydatne dla trochę starszych użytkowników Internetu, rodziców i nauczycieli – m.in. dotyczące tego, jak zgłaszać awarie i brak prądu, a także wskazówki odnoszące się do bezpiecznego postępowania w pobliżu infrastruktury elektroenergetycznej, które warto przekazać dzieciom. Portal jest cały czas rozbudowywany, wkrótce pojawią się na nim scenariusze lekcji, z których korzystać będą mogli nauczyciele.

Miasteczko Bezpiecznej Krainy Energa-Operator

Energa-Operator odwiedza również miejscowości z terenu swojego działania z edukacyjnym miasteczkiem. Wydarzenia organizowane w ramach programu przygotowane są tak, aby nie było w nich miejsca na nudę. Przekazywanie wiedzy ułatwiają m.in. atrakcyjne eksponaty, takie jak kula plazmowa czy też model generatora van de Graaffa.

Dotychczas miasteczko Bezpiecznej Krainy gościło w Sierpcu, Przywidzu oraz Mławie. Zajęcia prowadzone przez pracowników Energa-Operator cieszyły się ogromnym zainteresowaniem nie tylko wśród najmłodszych, ale też i starszych uczestników. Informacje o kolejnych miejscowościach, które odwiedzi miasteczko, znaleźć będzie można m.in. na stronie Bezpiecznej Krainy.

Ta wiedza może uratować życie

Wypadki porażenia prądem, także te związane z infrastrukturą elektroenergetyczną, najczęściej dotyczą młodych ludzi. Przyczyną niejednokrotnie bywa brak świadomości zagrożeń oraz wiedzy o zasadach bezpiecznego zachowania się w odniesieniu do energii elektrycznej. Ostatnio do wydarzenia tego typu doszło na początku września w woj. lubelskim, gdzie nastolatek wspiął się na znajdujący się w pobliżu szkoły słup energetyczny. Dlatego energia elektryczna stanowi jeden z tych tematów, których nie należy pomijać w rozmowach z najmłodszymi.

Czy naprawdę grozi nam blackout?

Pytania o bezpieczeństwo dostaw energii elektrycznej pojawiają się w ostatnim czasie coraz częściej. Rozległa, występująca na znacznym obszarze awaria, która paraliżowałaby funkcjonowanie społeczeństwa jest jednak mało prawdopodobna. Wszystko dzięki zaangażowaniu energetyków, w tym elektromonterów i dyspozytorów Energa-Operator, dbających o to, aby sieć elektroenergetyczna działała sprawnie w każdych warunkach.

W ich pracy nic nie jest zostawione przypadkowi. Podobnie jak w branży lotniczej, obowiązują ściśle procedury, również te przewidziane na sytuacje wyjątkowe. Prawdopodobieństwo wystąpienia blackoutu można więc porównać do ryzyka podejmowanego przez pojedynczego pasażera wsiadającego do samolotu. Szybciej wypadek przytrafi mu się w łazience... i niekoniecznie dlatego, że nagle zgasło światło.

Czynniki ryzyka

System elektroenergetyczny przypomina żywy organizm. Parametry płynącej w nim energii, podobnie jak np. puls i tętno muszą być poprawne, inaczej nastąpić mogą awaryjne wyłączenia kolejnych elementów infrastruktury służącej do przesyłu i dystrybucji prądu, które niekontrolowane mogłyby mieć lawinowy charakter.

Ryzyko zakłóceń może powodować szereg czynników – od uszkodzenia infrastruktury, problemów z bilansowaniem, aż po celowe działanie, takie jak kradzież lub sabotaż.

Na szczęście w energetyce istnieją mechanizmy, których celem jest utrzymanie ciągłości działania systemu elektroenergetycznego, a także ograniczenie efektów negatywnych zjawisk do minimum.

Nadzór nad siecią

Sieć elektroenergetyczna jest monitorowana przez 24 godziny na dobę a nad jej pracą czuwają dyspozytorzy. Najistotniejsze dla systemu dystrybucyjnego linie wysokiego napięcia (110 kV) wyposażone są w szereg czujników i urządzeń umożliwiających zdalny nadzór nad nimi i sterowanie. W coraz większym stopniu takie możliwości dotyczą też sieci średniego, a nawet niskiego napięcia. Dyspozytorzy widzą więc kiedy dana linia ulega przeciążeniom i w razie potrzeby zmieniają konfigurację sieci tak, aby ją odciążyć, zasilając odbiorców w inny sposób.

Plan B i C

Uszkodzenie linii elektroenergetycznej nie jest równoznaczne z brakiem prądu dla odbiorców. W większości sytuacji stacje elektroenergetyczne zasilane mogą być z kilku stron. Dotyczy to zwłaszcza kluczowych obiektów oraz lokalizacji o dużej liczbie mieszkańców. W przypadku uszkodzenia stacji wysokiego napięcia istnieją również awaryjne sposoby zasilania odbiorców z wykorzystaniem linii średniego napięcia. Dyspozytorzy dysponują więc planem B, a nawet C w przypadku uszkodzeń sieci. Co ważne, także miejsca pracy osób sterujących infrastrukturą elektroenergetyczną, czyli Regionalne oraz Centralna Dyspozycja Mocy posiadają swoje lokalizacje zastępcze.

Smart Grid w Energa-Operator

Energa-Operator, m.in. dzięki wsparciu przez UE projektowi Smart Grid, jako pierwszy polski OSD dostosuje sieć średniego napięcia do standardów sieci inteligentnej. Wprowadzone rozwiązania, pozwalające na automatyczną i błyskawiczną zmianę jej konfiguracji, umożliwią szybkie ograniczenie do minimum skutków ewentualnych awarii.

Czy jednak warto się przygotować?

Na pewno nie zaszkodzi. Jednak w granicach potrzeb i możliwości. Minimum jakie zalecają eksperci i RCB to np.:

- latarki, baterie, świece, zapalniczki, zapalki
- apteczka
- naładowany powerbank
- zapasy jedzenia, które nie wymaga prądu przy przechowywaniu i przygotowywaniu
- zapas wody
- łatwy dostęp do dokumentów
- radio na baterie

Ochrona infrastruktury

Kluczowe stacje elektroenergetyczne oraz inne ważne obiekty infrastruktury są pod stałą obserwacją systemów monitoringu i kamer. Jakikolwiek wejście na ich teren osoby nieuprawnionej spowoduje reakcję powołanych do tego służb. Energa-Operator stosuje również odpowiednie sposoby zabezpieczenia swoich systemów informatycznych, takich jak szyfrowanie oraz wydzielenie sieci technicznej.

Niedobór energii i sąsiedzka pomoc

Jedną z przyczyn blackoutu mogłoby być np. awaryjne wyłączenie kilku bloków w mających istotne znaczenie dla systemu elektroenergetycznego elektrowniach. Sytuacja taka automatycznie powoduje problemy w zbilansowaniu poziomu wytwarzanej energii z zapotrzebowaniem na nią. Operator Krajowego Systemu Elektroenergetycznego nawet w takim przypadku ma środki zaradcze. Jednym z nich jest import energii od sąsiadów. Europejskie sieci elektroenergetyczne są ze sobą zsynchronizowane i w coraz większym stopniu tworzą jedną całość. Wkrótce do tej wspólnoty dołączyć mają Łotwa, Litwa i Estonia, a także Ukraina. Synchronizacja umożliwia dzielenie się zasobami i zwiększa bezpieczeństwo zarówno poszczególnych systemów, jak i całości. Pomoc udzielana jest na rynkowych zasadach, i jest skuteczna. Pod koniec 2020, a także 2021 roku eksport energii z Polski pomógł w zbilansowaniu szwedzkiego systemu elektroenergetycznego. W połowie 2021 roku z kolei Szwedzi „ratowali” nas w czasie awarii, która spowodowała wyłączenie się większości bloków bełchatowskiej elektrowni.

Ostatnia deska ratunku

Istnieje niewielkie prawdopodobieństwo sytuacji, w której ze względu na niedobór energii, udzielenie lub uzyskanie takiej sąsiedzkiej pomocy nie będzie możliwe. Nie oznacza to jednak, że wszędzie od razu zgaśnie światło. Konieczne będzie natomiast zredukowanie zużywanej energii tak, aby do blackoutu nie doszło.

To właśnie dlatego Operatorzy Systemów Dystrybucyjnych, tacy jak Energa-Operator, co roku przygotowują plany redukcji mocy dla większych odbiorców energii elektrycznej (powyżej 300kW). Wszystko po to, aby do takiego ewentualnego, niezbędnego ograniczenia zużycia prądu można było się wcześniej odpowiednio przygotować.

Pisma takie nie są więc oznaką nadchodzącego kryzysu, ale normalną, corocznie stosowaną procedurą. W energetyce nie ma bowiem miejsca na przypadek i zaskoczenie nawet bardzo niekorzystnym rozwojem spraw. Dzięki temu system elektroenergetyczny zarówno ten polski, jak i europejski nie tak łatwo wyłączyć.

- mapa okolicy
- koc termiczny
- scyzoryk
- zapas gotówki min. na 2-3 dni

Taki lub podobny zestaw warto mieć w łatwo dostępnym miejscu. Choć jeżeli kiedyś nam się przyda to prawdopodobnie do awarii o lokalnym charakterze.

Komunikacja i odbudowa systemu

W przypadku blackoutu szybkie przywrócenie zasilania umożliwią posiadane przez OSD niezależne środki komunikacji, pozwalające na koordynację prac. Energa-Operator, jako pierwszy polski OSD, wdrożyła system komunikacji zgodny z wprowadzonym na poziomie UE Kodeksem Sieci NC ER. System oparty jest o standard TETRA i umożliwia pracę bez zasilania przez minimum 36 godzin. Pozwala zarówno na komunikację głosową, jak też sterowanie elementami infrastruktury.

MARYJA MÓWIŁA: NIE SMUĆCIE SIĘ,

W SOBOTĘ I NIEDZIELĘ W GIETRZWAŁDZIE ODBĘDĄ SIĘ UROCZYSTOŚCI ZWIĄZANE Z 145. ROCZNICĄ OBJAWIEŃ MARYI PANNY. BARBARA SAMULOWSKA, KTÓRA OTRZYMAŁA ŁASKĘ OBJAWIEŃ, PO LATACH WSPOMINAŁA, ŻE NIEPOKALANIE POCZĘTA JEST NIEWYSŁOWIONĄ PIĘKNOŚCIĄ.

27 czerwca 1877 roku w Gietrzwałdzie, po egzaminie przygotowującym do Pierwszej Komunii Świętej, 13-letnia Justyna Szafrzyńska wracała do domu razem z matką, kiedy w pewnym momencie powiedziała: „Poczekajcie, matko, aż zobaczę, co to jest to białe tam na drzewie i gdzie się podzieje”. Zniecierpliwiona tą zwłoką matka nie zważała z początku na jej słowa, gdy jednak Justyna nie ruszała się z miejsca, zapytała się, co takiego widziała. – Widzę coś wielkiego, co wygląda jak człowiek – powiedziała jej córka. – Drzewo jest całe jasne, jakby się paliło.

MATKA BOSKA PRZEMÓWIŁA PO POLSKU

Między innymi takie relacje można wyczytać z broszury o objawieniach, która została wydana w 1883 roku w języku polskim w Braniewie. Tym, co Justyna widziała, zaczęła dzielić się również z miejscowym proboszczem – ks. Augustynem Weichselem. Mówiła, że widzi piękną dziewczynę w bieli siedzącą na złotym krześle wysadzonym perłami. Z jej opisu proboszcz wnioskował, że jest to objawienie Panny Maryi i polecił dziewczynie modlić się słowami modlitwy „Zdrowaś Mario”. Po modlitwie Justyna ujrzała jeszcze większą jasność, podczas której z nieba zstąpiło dzieciątko z białym wieńcem na głowie. Ukłoniło się Pannie Maryi, po czym razem z nią wstąpiło do nieba.

Podczas kolejnego objawienia proboszcz polecił, aby dziewczynka zapytała się, czego żąda tajemnicza postać. Usłyszała

wówczas w języku, jakim mówią w Polsce: „Żądam, abyście codziennie odmawiali różaniec”. Od 30 lipca świadkiem objawień była również 12-letnia Barbara Samulowska. Kiedy ta zapytała zjawy: „Kim ty jesteś?”, otrzymała odpowiedź: „Jestem Najświętsza Panna Maryja Niepokalanie Poczęta”.

PEŁNE ŁEZ OBLICZE MARYI

Podczas objawień zwraca uwagę wątek dotyczący upadku obyczajów w ówczesnych czasach. Pijaństwo musiało być wówczas społecznym problemem. Maryja w rozmowie z dziewczynkami, jako powód swojego smutku podawała również to, że uludzi nie widzi dosyć nabożeństwa i uszanowania: „wielu z nich podczas objawień nie przykleka i jeżeli się nie poprawia, nie będę mogła się pokazywać”. Ksiądz Augustyn Weichsel w jednej ze swoich relacji donosił o „nader smutnym, pełnym łez obliczu Maryi”.

Podczas objawień nie brakowało nawiązania do sytuacji politycznej. Z powodu Kulturkampfu wiele polskich parafii utraciło księży. Barbara na zadane pytanie, czy osierocone parafie otrzymają wkrótce kapłanów, dostała odpowiedź: „Jeżeli ludzie gorliwie modlić się będą, wówczas Kościół nie będzie prześladowany, a parafie otrzymają kapłanów”.

Proboszcz Augustyn Weichsel troskliwie opiekował się pielgrzymami, którzy ciągnęli do Gietrzwałdu także z różnych stron byłego Królestwa Polskiego. Sam nauczył się języka polskiego jeszcze na studiach w seminarium duchownym w Braniewie. Za sprzyjanie pielgrzymom został osadzony

Sanktuarium w Gietrzwałdzie

w listopadzie 1877 roku w olsztyńskim więzieniu mieszczącym się w Wysokiej Bramie. W skargach, jakie pisano do biskupa warmińskiego Philippa Krementza żalono się na niego, że coraz bardziej wiąże się z ruchem polskim oraz mimo swego niemieckiego pochodzenia staje się Polakiem.

Podczas objawienia, jakie miało miejsce 8 września przy źródełku, Maryja wypowiedziała słowa, które mogą być uważane za swego rodzaju testament: „Nie smućcie się, bo ja zawsze będę przy was”. Ostatniego dnia objawień, 16 września, Maryja jeszcze raz zachęcała do modlitwy, mówiąc: „Odmawiajcie gorliwie różaniec”.

NIE WRÓCIŁA JUŻ NA WARMIE

Kilka lat po objawieniach Barbara i Justyna wstąpiły do Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia, popularnie zwanego szarytkami. To wykonanie polecenia samej Maryi, która na pytanie, czy powinny iść do zakonu, odpowiedziała: „Powinnyście iść”. Po czternastu latach pobytu w zgromadzeniu siostra Justyna z niego wystąpiła. Należy jednak podkreślić, że siostry szarytki odnawiają śluby każdego roku. Wiadomo, że po latach

wyszła za mąż. W listach do swojej znajomej ubolewała, że w małżeństwie nie była szczęśliwa.

Siostra Barbara, która w zakonie przybrała imię Stanisława, po pobycie w Paryżu wyjechała na misję do Gwatemali, aby służyć ubogim. Przez jakiś czas była również wychowawczynią młodych sióstr miłosierdzia. Przez wiele lat pełniła służbę w szpi-

tu w Antigua oraz w Gwatemali. Pomagała miejscowej ludności podczas trzęsień ziemi w 1917 oraz w 1918 roku. Jeszcze w 1923 roku odwiedziła macierzysty dom swojego zgromadzenia w Paryżu. Przy okazji pojechała również do Chelmną, gdzie spotkała się ze swoją rodziną. Jak napisała w liście poprzedzającym spotkanie, nie chciała przyjechać na

Warmię, aby uniknąć szykan. Minęły zaledwie trzy lata od przegranej przez Polskę plebiscytu w Prusach Wschodnich.

NIEPOKALANA JEST PIĘKNOŚCIĄ

W 1934 roku w dalekiej Gwatemali siostra Barbara Samulowska obchodziła złoty jubileusz swojego powołania. Na wręczonej jej laurce widniała postać Niepokalanej Dziewicy oraz napis „Miłość Chrystusa Ukrzyżowanego przynagla nas”. Laurka niewątpliwie nawiązywała do objawień, jakie miała w 1877 roku, a o których zbyt wiele nie mówiła. Raz zagadnęła ją o to jedna z postulantek: „Czy to prawda, że siostra, będąc młodą dziewczyną, widziała Matkę Najświętszą?”. Siostra miała się wówczas uśmiechnąć i powiedzieć: „O, jaka pannenka jest ciekawa...”. Na jej biurku stała jednak figurka Niepokalanej, więc postulantka zagadnęła ją ponownie: „Czy Maria Dziewica, którą widziała siostra, była podobna do tej na biurku i była tak piękna jak na Cudownym Medaliku?”. Wówczas siostra Barbara Samulowska odpowiedziała to, co przez całe życie nosiła w swoim sercu: „Niepokalanie Poczęta jest niewysłowioną pięknnością”.

Portret Siostry Miłosierdzia Barbary Samulowskiej z ok. 1900 roku

BO JA ZAWSZE BĘDĘ PRZY WAS

Na kilka lat przed swoją śmiercią siostra Barbara napisała list do rodziny, w którym się dzieliła: „Jestem już stara, ale Pan Jezus daje mi jeszcze siły, że mogę pracować, ale często myślę o śmierci i do niej się przygotowuję”. Umarła na raka twarzy w 1950 roku. — Jej choroba była prawdziwym męczeństwem — pisała w swoich wspomnieniach jedna z sióstr. — Poszła na spotkanie z Tą, za którą tęskniła po objawieniach w Gietrzwałdzie, której powierzyła swe piękne życie, o której powiedziała: „Niepokalanie Poczęta jest niewysłowioną pięknnością”.

OBJAWIENIA OBUDZIŁY RUCH POLSKI

To, że Maryja podczas objawień w Gietrzwałdzie mówiła po polsku, miało niebagatelne znaczenie dla ożywienia religijnego oraz narodowościowego ruchu wśród mieszkańców południowej Warmii, którzy byli potomkami głównie osadników z Mazowsza. Już rok po objawieniach w Gietrzwałdzie Andrzej Samulowski otworzył polską księgarnię, w której sprzedawał zarówno książki, jak i dewocjonała. Z księgarni korzystali przyjezdni oraz miejscowi.

— Skoro Maryja przemawiała do wizjonerek po polsku, to grzechem byłoby wyrzekanie się takiego języka. Taką opinię często przywoływano po objawieniach — powiedział w wywiadzie udzielonym „Gazecie Olsztyńskiej” dr Jan Chłosta, znany historyk i Warmiak z pochodzenia. — Duże znaczenie miał poziom wykształcenia pielgrzymów. Coraz częściej Gietrzwałd zaczęły odwiedzać osoby nobliwie i wykształcone — dodał.

Bez wątplenia oddziaływali oni na miejscową ludność. Warmiacy zauważyli, że Polacy niosą ze sobą ciekawą kulturę. — Objawienia obudziły ruch polski na Warmii, a przełomem było pojawienie się „Gazety Olsztyńskiej” — mówił we wspomnianym wywiadzie dr Jan Chłosta.

Jej pierwszy, próbny numer wydrukowano 25 marca 1886 roku w Gietrzwałdzie. Fakt ten jest

ks. Jarosław Klimczyk

Alejką różańcową w Gietrzwałdzie

pielęgnowany w rodzinie Samulowskich do dziś. Kolejne numery drukowano już w Olsztynie. Jaką rolę pełniła, świadczą choćby słowa zamieszczone pod tytułem: Uczmy dzieci czytać po polsku. Po nich pojawiło się znane motto autorstwa Andrzeja Samulowskiego widoczne w winiecie pisma od 1893 roku: „Ojców mowy, ojców wiary, brońmy zgodnie, młody, stary!”.

Czy można zaryzykować tezę, że objawienia, a co za tym szło rozwój polskiego piśmiennictwa sprawił, że Warmiacy częściej przyznawali się do swoich polskich korzeni?

— To jest jak najbardziej prawdziwe twierdzenie — podkreśla dr Jan Chłosta. — Jeżeli chodzi o kształtowanie ruchu polskiego, dzięki „Gazecie Olsztyńskiej”, poza Gietrzwałdem, na znaczeniu zyskał również Olsztyn.

JEDYNE W POLSCE

11 września 1977 roku biskup warmiński Józef Drzazga zatwierdził kult objawień w Gietrzwałdzie, pisząc w specjalnym dekreście: „Faktem historycznym, źródłowo potwierdzonym jest, iż dziewczęta warmińskie Barbara Samulowska i Justyna Szafrzyńska w roku 1877 zeznały o swoich widzeniach Matki Boskiej i usłyszanych od niej słowach: „Jestem Najświętsza Panna Maryja Niepokalanie Poczęta”, „Życzę sobie, abyście codziennie odmawiali różaniec”, „Nie smućcie się, bo Ja zawsze będę przy was”. Powołana przez bpa warmińskiego Filipa Krementza urzędowa Komisja Biskupia do zbadania objawień w Gietrzwałdzie, uznała je za autentyczne. (...) Zastawiamy kult objawień Matki Boskiej w Gietrzwałdzie jako nie sprzeciwiający się wierze i moralności chrześcijańskiej, oparty na faktach wiarygodnych, których charakter nadprzyrodzony i Boży nie da się wykluczyć. To jedyne takie miejsce w Polsce i jedno z kilkunastu na całym świecie”.

wach: „Jestem Najświętsza Panna Maryja Niepokalanie Poczęta”, „Życzę sobie, abyście codziennie odmawiali różaniec”, „Nie smućcie się, bo Ja zawsze będę przy was”. Powołana przez bpa warmińskiego Filipa Krementza urzędowa Komisja Biskupia do zbadania objawień w Gietrzwałdzie, uznała je za autentyczne. (...) Zastawiamy kult objawień Matki Boskiej w Gietrzwałdzie jako nie sprzeciwiający się wierze i moralności chrześcijańskiej, oparty na faktach wiarygodnych, których charakter nadprzyrodzony i Boży nie da się wykluczyć. To jedyne takie miejsce w Polsce i jedno z kilkunastu na całym świecie”.

PIESZE PIELGRZYMKI

W niedzielę z samego rana do Sanktuarium Maryjnego w Gietrzwałdzie wyjdą piesze pielgrzymki, m.in. z Ostródy, Olsztynka i Jonkowa. Najwięcej grup wyruszy z olsztyńskich parafii.

— Z parafii Miłosierdzia Bożego z Nagórek pielgrzymi wyjdą już o godzinie 4.15, z parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa o 4.45, a z Dajtek o godzinie 6. Główna olsztyńska pielgrzymka wyjdzie natomiast z katedry św. Jakuba o 5 rano — informuje ks.

Michał Tunkiewicz z Kurii Archidiecezji Warmińskiej. — Tych grup jest naprawdę dużo. Jest też oczywiście już tradycyjna piesza pielgrzymka z Ostródy. Do każdej z grup można dołączyć bez wcześniejszych zapisów — dodaje duchowny.

PRZEBIEG UROCZYSTOŚCI

Tegoroczne uroczystości rozpoczną się w sobotę 10 września o godz. 18.00 Mszą św. połączoną z Nieszporami ku czci Matki Bożej Gietrzwałdzkiej. O godz. 21.00 przy kaplicy objawień zostanie odmówiony różaniec, a po nim będzie miał miejsce Apel Maryjny. O godz. 21.30 w bazylice rozpocznie się młodzieżowe czuwanie modlitewne. Sobotę zakończy Eucharystia o północy przy kaplicy objawień w intencji powołań kapłańskich i zakonnych.

W niedzielę 11 września o godz. 9.00 będzie miała miejsce Msza św. w bazylice, a o godz. 10.00 zostanie odmówiona modlitwa różańcowa. Główna Msza św. pod przewodnictwem abp. Tadeusza Wojdy, metropolity gdańskiego, rozpocznie się o godz. 11.00 na błoniach gietrzwałdzkich przy źródelku. Po Eucharystii ok. godz. 13.00 walejące prowadzącej do źródła zostanie odmówiony różaniec. **WOJCIECH KOSIEWICZ**

KOMUNIKACJA MIEJSKA

Olsztyński Zarząd Dróg, Zieleni i Transportu na 11 września przygotował dwie linie, które mają ułatwić dotarcie z Olsztyna do Gietrzwałdu autobusem miejskim.

Linia G1

Odjazdy w kierunku Olsztyna w godzinach 7-10 będą realizowane wg potrzeb, z częstotliwością ok. 15-20 minut z Dworca Głównego PKP, Dworcową, Żołnierską, Centrum, Śliwy i Sielską.

Linia G2

Odjazdy w kierunku Olsztyna w tych samych godzinach jak G1. Trasa wiedzie z przystanku przy Panasa (Krasickiego) przez Wilczyńskiego, Sikorskiego, Armii Krajowej, Jagiellończyka, Sielską. Odjazdy z Gietrzwałdu w kierunku Olsztyna w godzinach 12-15 realizowane będą wg potrzeb, z częstotliwością ok. 15-20 minut. Więcej informacji: dzit.olsztyn.eu

POLSKA WARMIA

Gietrzwałd został lokowany 19 maja 1352 roku przez kapitułę warmińską. Zasadźcą wsi był sołtys Dittrich, stąd wieś nazwano Dietrichswalde. Polska nazwa wsi pojawiła się już w XVII stuleciu, choć tak właściwie Gietrzwałdem wieś nazwał Wojciech Kętrzyński w 1879 roku. Jak pisze prof. Stanisław Achremczyk w publikacji

„Dzieje Gietrzwałdu do 1945 roku”, wieś w momencie lokacji zamieszkiwana była przez ludność pruską oraz niemiecką. Świadczą o tym polecenia, aby proboszcz w kościele głosił kazania w językach: niemieckim i pruskim.

Kiedy Gietrzwałd razem z Warmią w 1466 roku znalazł się w granicach Królestwa Polskiego, miejsce to wizytował Mikołaj Kopernik, i to niejednokrotnie, osadzając chłopów na opuszczonych gospodarstwach. Był tutaj w latach 1517 oraz 1518. Powoli w Gietrzwałdzie zaczęła dominować ludność polska. Kiedy w 1772 roku nastąpił pierwszy rozbiór Polski, a wraz z nim Warmia została wchłonięta przez Prusy, w Gietrzwałdzie większość mieszkańców nosiła polskie nazwiska. Tak więc od XVI do XIX wieku w Gietrzwałdzie mówiono głównie po polsku oraz pielęgnowano polskie tradycje. Stan ten przerwały zarządzenia pruskie rugujące zarówno ze szkoły, jak i kościelnych nabożeństw język polski.

Germanizacja nasiliła się wraz z powstaniem cesarstwa niemieckiego w 1871 roku i co za tym poszło – Kulturkampfem, czyli walką z Kościołem katolickim. Między innymi w 1906 roku w obronie języka polskiego stanęły dzieci. „Gazeta Olsztyńska” wówczas pisała: „U nas na Warmii również rozpoczął się strajk. W Gietrzwałdzie dzieci gospodarza pana biegały, na nauce religii nie odpowiadając po niemiecku, ponieważ im tego rodzice zabronili. Protest trwał pięć tygodni”.

Co ciekawe, w 1920 roku, kiedy miał miejsce plebiscyt na Warmii i Mazurach, w Gietrzwałdzie za Polską opowiedziało się 165 mieszkańców, a za Prusami Wschodnimi 127. Niestety, w drugiej turze głosowania, kiedy do urn poszli również emigranci przywiezieni z zachodnich Niemiec, wynik zmienił się na niekorzyść Polski. Historia po raz kolejny przyniosła zmiany wraz z wydarzeniami, jakie miały w styczniu 1945 roku, kiedy wkroczyły tu wojska sowieckie. Był to niestety bolesny czas dla mieszkańców. Gietrzwałd ponownie znalazł się jednak w granicach Polski po 173 latach!

ZAMIAST NARZEKAĆ, POMAGAJĄ

ZAMIAST NARZEKAĆ, ŻE KTOŚ ŚMIERDZI, PRZYNOSZĄ CZYSTE UBRANIA. ZAMIAST WYTYKAĆ PALCEM GRZEBIĄCEGO W ŚMIECIACH, PROPONUJĄ CIEPŁY POSIŁEK. DZIĘKI ICH POMOCY WIELE OSÓB WYSZŁO Z BEZDOMNOŚCI. WIELE INNYCH OTRZYMUJE SOLIDNE WSPARCIE.

STANISŁAW KRYŚCIŃSKI
s.kryscinski@
gazetaolsztynska.pl

Czy można pomóc bezdomnemu? Wielu zadaje sobie takie pytanie, widząc zakapturzone postaci grzebiące w śmietnikach, przemykające bocznymi uliczkami z torbami wypełnionymi pustymi butelkami czy puszkami. Większość z nas krzywi się, zatykając nos, kiedy taka osoba wsiada do autobusu. Jednak wolontariusze Fundacji Pomoc Patrioty dobrze wiedzą, że każdy zasługuje na drugą szansę,

ajeśli trzeba, to i na trzecią i czwartą. Na widok bezdomnego nie odwracają wzroku. Podchodzą, rozmawiają, zostawiają wizytówki z kontaktem do siebie.

— Zaczęło się od tego, że koło mojego bloku żył bezdomny, który regularnie spał w śmietniku. Tam też szukał resztek, na których mógłby coś zarobić. To był taki normalny, ludzki i chrześcijański odruch, że przyniosłem mu coś do jedzenia i ciepłą herbatę, bo już było zimno — mówi Mariusz Kowalski z Olsztyna, założyciel Fundacji Pomoc Patrioty.

Mariusz Kowalski od zawsze jest przyzwyczajony do tego, że zamiast dużo mówić, trzeba działać. Wie też, że nie wolno się zrażać i poddawać. Zdeterminacją pomaga nie tylko olsztyńskim bezdomnym, ale również tym z innych miejscowości regionu. To nie wszystko. Na pomoc jego i wolontariuszy fundacji, którą stworzył, mogą liczyć nie tylko bezdomni, ale także inni potrzebujący.

— Działamy już pięć lat. Pierwsza akcja to było zbieranie czapek, szalików i rękawiczek. Rozdawaliśmy je bezdomnym. Niektórych to śmieszyło, ale z rozmów z osobami żyjącymi na ulicy wynikało, że właśnie zimno jest jednym z najbardziej dotkliwych dla nich problemów — Mariusz Kowalski wspomina prowadzoną ponad pięć lat temu akcję. — Dziś na naszą pomoc mogą liczyć ubogie rodziny, samotni ojcowie i samotne matki, emeryci, renciści,

Mariusz Kowalski założył Fundację Pomoc Patrioty, żeby pomagać ubogim mieszkańcom regionu

bezrobotni, osoby bez dochodu albo mające tylko świadczenia socjalne. Ich potrzeby są inne niż osób bezdomnych — dodaje.

ODBUDOWAĆ POCZUCIE WARTOŚCI

Wolontariusze Fundacji to przede wszystkim osoby związane ze środowiskiem patriotycznym. Wychodzą z założenia, że nie trzeba mieć pieniędzy, żeby pomagać innym. Wystarczy odbudowywać w nich poczucie wartości i budować na nowo zerwane więzi z bliskimi.

— Ja sam jestem polskim patriotą i właśnie z moich przekonań wynika potrzeba wzajemnej solidarności — mówi Mariusz Kowalski. — Przez te ostatnie lata nasza działalność nabrała rozmachu. Teraz dzięki wsparciu ofiarodawców możemy swoim podopiecz-

nym przekazywać paczki żywnościowe, komplety ubrań.

To jednak nie wszystko. Fundacja stworzyła własny model działania. Zaczyna się od wręczenia wizytówki z informacją, żeby dzwonić w razie potrzeby. U wolontariuszy można uzyskać nie tylko pomoc w postaci ubrań czy jedzenia, ale także napisania pisma o zapomogę i nabrania determinacji do zmiany życia.

— Nasz program działa. Sporo naszych podopiecznych już wyszło z bezdomności, niektórym udało się załatwić stancję i pracę. Inni nawiązali na nowo kontakt ze swoimi bliskimi i wrócili do rodzin. Za każdym razem taki sukces to dla nas wielka radość — stwierdza Mariusz Kowalski.

Założyciel Fundacji nie rzuca słów na wiatr. Najlepiej świadczą o tym historie jego podopiecznych. Można je znaleźć na profilu Fundacji na Facebooku. Fundacja rozmachu nabrała w ostatnich dwóch latach.

— Teraz mamy już swój lokal, drugi jest adaptowany do użytku — mówi zadowolony z rozwoju fundacji jej prezes. — Opatrzność Boża nad nami czuwa — dodaje.

Mariusz Kowalski jest wdzięczny za każdego darczyńcę tak samo, jak za każdego podopiecznego. A zaskakiwać potrafią zarówno jedni, jak i drudzy.

— Wiele rodzin cierpiących niedostatek i również wielu bezdomnych chodzi po Olsztynie w butach, które od nas otrzymali — mówi

Mariusz Kowalski. — Amy dostaliśmy je z magazynu upadającej sieci sklepów obuwniczych. To był dla nas i dla naszych podopiecznych wielki prezent.

Prezes „Pomocy Patrioty” o planach rozwoju fundacji może z pasją mówić godzinami. Wspomina przy tym, jak ewoluował jej sposób działania. Fundacja zaczęła od wypraw na koczowiska bezdomnych, teraz prowadzi również pomoc dedykowaną konkretnym osobom i rodzinom.

— Mamy sponsorów, którzy chcą pozostać anonimowi, a wybierają sobie konkretną osobę lub rodzinę i udzielają jej stałego wsparcia — mówi Mariusz Kowalski.

NIE PODDAŁ SIĘ ROZPACZY

Przykładem jest historia rodziny, w której mama ledwie urodzonego dziecka zmarła w wyniku powikłań poporodowych. Ojciec nie poddał się rozpacz po stracie ukochanej żony. Zaopiekował się córeczką, ale ucierpiała na tym jego kariera zawodowa. Do tego stopnia, że z trudem zaczął wiązać koniec z końcem.

— Tej rodzinie nie mogła pomóc żadna instytucja, ale właśnie z innej instytucji pomocy dostaliśmy adres i zorganizowaliśmy pomoc — opowiada Mariusz Kowalski. — Tą pomocą jest darczyńca z USA, który już śle wsparcie materialne w postaci wyprawki dla dziecka. To właśnie przykład pomocy dedykowanej — dodaje prezes Pomocy Patrioty.

Tak szybko, jak zmienia się wachlarz form pomocy świadczonej potrzebującym przez fundację, tak szybko rosną jej potrzeby. Dotyczy to także wolontariuszy. Tym bardziej że fundacja ma w planie zakładanie oddziałów powiatowych w całym woj. warmińsko-mazurskim. Już niebawem zostanie otwarty Punkt Integracji Społecznej w Olsztynie. Na tym nie koniec.

— Przymierzam się także do uruchomienia Magazynu Wsparcia Podopiecznych, w którym wydawany będzie sprzęt AGD dla najbardziej potrzebujących. Kolejnym planem do zrealizowania, jest solidna kam-

pania rekrutacyjna w szeregi wolontariatu — zdradza „Gazecie Olsztyńskiej” prezes fundacji. — W tym roku także chcielibyśmy nawiązać współpracę z kilkoma kluczowymi Partnerami, dostawcami artykułów pierwszej potrzeby. Byłoby to solidne zabezpieczenie naszego stanu magazynowego — dodaje.

POLAK POLAKOWI BRATEM

Fundacja Pomoc Patrioty ma już kilkunastu wolontariuszy. Regularnie prowadzi zbiórkę na rzecz potrzebujących, którym ciężkie czasy coraz bardziej doskwierają. Ze stałej pomocy Fundacji Pomoc Patrioty korzysta w tej chwili ponad 250 mieszkańców naszego regionu.

Fundacja przez cały rok prowadzi punkt przyjęć osobom potrzebującym, zlokalizowany w Olsztynie przy ulicy Warszawskiej 45/1A — to w tej chwili, jak zapewnia Mariusz Kowalski, punkt dowodzenia i główny punkt pomocy potrzebującym.

— Nie wolno bać się działania. Szukamy ciągle wolontariuszy w kolejnych miastach regionu, a tych, którzy chcieliby wesprzeć nasze działania, zachęcamy do wpłat na konto fundacji. Można je znaleźć w Internecie — mówi Mariusz Kowalski. — W naszej fundacji ani prezes, ani wolontariusze nie pobierają wynagrodzeń — zastrzega.

Głównym hasłem fundacji jest „Polak Polakowi Bratem” i często można je wyczytać zarówno na profilu fundacji na Facebooku, jak jej stronie internetowej.

Tu ogłaszane są informacje dotyczące zarówno bieżących potrzeb, jak udzielonej podopiecznym pomocy. Na początku września najbardziej doraźną potrzebą fundacji jest utrzymanie Punktu Przyjęć Potrzebujących i Punktu Integracji Społecznej.

— Nasze stałe koszty wynoszą do 2 tysięcy złotych. W tym są opłaty za lokale, księgowość, paliwo do samochodów, które są naszymi mobilnymi jednostkami wsparcia. Musimy też przygotować się do wzrostu opłat za energię i ogrzewanie — mówi Mariusz Kowalski.

REKLAMA

Podpisz petycję w sprawie >>>

OLSZTYŃSKIEGO PARKU PRZEMYSŁOWEGO

>>> petycja.olsztyn.eu

100022otbr-A-G

LIZ TRUSS: CZY DORÓWNA IKONIE?

NOWĄ PREMIER WIELKIEJ BRYTANII CZEKAJĄ NIE LADA WYZWANIA. SKALA TRUDNOŚCI, Z JAKĄ BĘDZIE MUSIAŁA ZMIERZYĆ SIĘ LIZ TRUSS POWODUJE, ŻE PÓJŚCIE DROGĄ MARGARET THATCHER I ZAPISANIE SIĘ W HISTORII NIE JEST NIEMOŻLIWE. ALE LIZ TRUSS MOŻE TEŻ SKOŃCZYĆ JAK THERESA MAY I ZE ŁZAMI W OCZACH OPUŚCIĆ 10 DOWNING STREET.

To nie jest czas dla trzęsących się!" – powiedziała Margaret Thatcher w rozmowie telefonicznej z amerykańskim prezydentem Georgem H.W. Bushem, wyrażając swoje stanowisko w sprawie interwencji w Kuwejcie (I wojna w Zatoce Perskiej). Skądinąd „Żelazna Dama” do trzęsących się nigdy nie należała, wychodząc z założenia, że: „Podobanie się wszystkim nie jest zajęciem dla polityków”. Do historii przeszły zwłaszcza jej słowa dotyczące „polityki rozdawnictwa”: „Nie ma czegoś takiego jak publiczne pieniądze. Jeśli rząd mówi, że komuś coś da, to znaczy, że zabierze tobie, bo rząd nie ma żadnych własnych pieniędzy”. Najdłużej rządząca brytyjska premier, która na czele rządu stała w latach 1979–1990 (przewodniczącą Partii Konserwatywnej była od 1975 do 1990 roku), w pewien sposób przepowiedziała też brexit,

mówiąc: „UE jest skazana na niepowodzenie, gdyż jest czymś szalonym, utopijnym projektem, pomnikiem pychy lewicowych intelektualistów”.

Warto jednak przypomnieć, że Margaret Thatcher obejmowała władzę pod koniec lat siedemdziesiątych XX wieku w czasie kryzysu ekonomicznego, który spowodowany był m.in. rozbudowaną polityką socjalną państwa, jak również inflacją. Stanowczość Iron Lady względem bloku wschodniego oraz strajkujących górników przeszła do legendy, ale najważniejsze są realne działania pani Thatcher, która w celu uzdrowienia gospodarki zastosowała nad wyraz twardą politykę. „Żelazna Dama” zlikwidowała dotacje dla znacznej części państwowych firm, zatrzymała inflację kosztem zwiększonego bezrobocia, zredukowała wydatki budżetowe, obniżyła podatki i podwyższyła stopę procentową oszczędności. Jej wizję, będącą połączeniem liberalizmu, konserwatyzmu i monetaryzmu, z czasem określono mianem „thatcherizmu”.

KTO ZA MŁODU NIE BYŁ SOCJALISTĄ...

Zawirowania na brytyjskiej scenie politycznej spowodowały, że premierem Zjednoczonego Królestwa ponownie została kobieta, na dodatek podobnie jak Margaret Thatcher wywodząca się z konserwatywnej rodziny. Liz Truss, bo o niej mowa, już dziś nieśmiało porównywana jest do swojej wielkiej poprzedniczki, ale o tym, jak ciężkim kawałkiem chleba jest premiarowanie na wyspach, doskonale wie Theresa May, która 24 maja 2019 roku niemalże załaziła się łzami, opuszczając 10 Downing Street. Nawiasem mówiąc, Liz Truss otwarcie przyznaje, że Iron Lady jest dla niej inspiracją począwszy od stylu ubierania się, a skończywszy na poglądach.

Urodzona w 1975 roku Liz Truss na jednej z najbardziej renomowanych uczelni globu ukończyła tzw. PPE (studia łączące w sobie nauki polityczne,

Fot. Wikimedia

filozofię oraz ekonomię). Do świata polityki weszła już podczas studiów, ale jej pierwszą miłością nie był konserwatyzm, gdyż jako żak najpierw działała w młodzieżówce... Liberalnych Demokratów. Do Partii Konserwatywnej wstąpiła w wieku dwudziestu jeden lat. Pięć lat później po raz pierwszy wystartowała do Izby Gmin, ale ani wówczas, ani w 2005 roku nie było jej dane zasiąść w izbie niższej brytyjskiego parlamentu. Pierwszy sukces na niwie politycznej odniosła w 2006 roku, zostając radną Royal Borough of Greenwich, jednej z gmin Wielkiego Londynu. Do wielkiej polityki wkroczyła cztery lata później, wchodząc do Izby Gmin z okręgu wyborczego South West Norfolk. Na pierwszą posadę rządową musiała czekać do 2017 roku, gdy objęła tekę ministra skarbu, ale na szerokie wody wypłynęła dopiero w pandemii rzeczywistości, zostając ministrem handlu międzynarodowego. Dość powiedzieć, że jest dopiero drugą kobietą, która stanęła na czele brytyjskiej dyplomacji (pierwszą była Margaret Beckett, która sprawowała ten urząd w latach 2006–2007). Od tego momentu jej notowania na politycznej giełdzie poszybowały w górę.

NIE ULEGAĆ ROSJI

Liz Truss bryluje w mediach, aczkolwiek nie ustrzeżę się wpadek.

Żurnaliści wytykają jej choćby naiwność i błędy w rozmowie z rosyjskim ministrem spraw zagranicznych Siergiejem Ławrowem. Powodem krytyki jest też fakt, że nowa pani premier namawiała brytyjskich ochotników do walki w Ukrainie. Kontrowersje w tym wypadku budzi przede wszystkim to, że udział żołnierzy z Wysp w wojnach toczonych przez inne państwa, przynajmniej na papierze, jest zabroniony. Problemem jest także zmienność poglądów Liz Truss, która w czasie referendum w 2016 roku opowiadała się za pozostaniem Wielkiej Brytanii w Unii Europejskiej, by następnie radykalnie zmienić w tej kwestii zdanie. Obecnie pani Truss stoi na stanowisku, że Londyn powinien zająć twarde stanowisko wobec Brukseli.

Niemniej jednak Liz Truss szybko stała się jedną z kluczowych postaci rządu Borisa Johnsona. Jej siła wynikała poniekąd z umiejętności nie pozwolenia na przypisanie sobie odpowiedzialności za skutki pandemii, czego nie ustrzegł się szef rządu.

Jeżeli chodzi o sukcesy, a właściwie najważniejsze decyzje Liz Truss, to jako szefowa dyplomacji w ubiegłym roku zobligowała Rosję, by interweniowała w celu rozwiązania kryzysu wywołanego przez Aleksandra Łukaszenkę na granicy Białorusi z Polską i Litwą. Nie sposób nie wspomnieć o podpisaniu wraz ze swoim izraelskim odpowiednikiem Jairem Lapidem dziesięcioletniej umowy zakładającej powstrzymywanie Iranu od prowadzenia prac nad bronią nuklearną. Jednocześnie głośnym echem odbiły się słowa Liz Truss z sierpnia br., gdy kandydatka na premiera stwierdziła, że byłaby gotowa użyć arsenału nuklearnego Wielkiej Brytanii.

Nowa pani premier podczas kampanii zapowiadała też twardą politykę wobec nielegalnej imigracji. Niniejsza kwestia na wyspach jest szczególnie istotna dla konserwatywnych wyborców, dlatego jeżeli Liz Truss chce rządzić dłużej niż jedną kadencję,

to musi podjąć realne kroki zmierzające do rozwiązania tegoż problemu.

Głośno o Liz Truss było również pod koniec 2021 roku, gdy spotkała się z wspomnianym Siergiejem Ławrowem, którego bezskutecznie przekonywała, by Rosja zrezygnowała z eskalacji konfliktu w Ukrainie. Wymiernym sukcesem jej dotychczasowej działalności jest za to udana akcja na rzecz uwolnienia Nazanin Zaghari-Ratcliffe, obywatelki Iranu, jak również Wielkiej Brytanii, którą w Iranie skazano na pięć lat więzienia pod pretekstem działań mających na celu próbę obalenia rządu. Twarda postawa wobec wschodniego agresora i sankcje, jakie Wielka Brytania nałożyła na Rosję, także nie pozostają bez wpływu na sympatię wobec Truss.

Walka o fotel premiera brytyjskiego rządu była na tyle emocjonująca, że prezydentka prowadząca jedną z debat zemdlą na wizji. Przed Liz wielkie wyzwania, dlatego czas pokaże, czy Margaret Thatcher w końcu doczeka się godnej swojej legendy następczyni.

MICHAŁ MIESZKO PODOLAK

KOBIEТЫ

– PREMIERZY W EUROPIE:

Élisabeth Borne (Francja)
Magdalena Andersson (Szwecja)
Natalia Gavrilita (Mołdawia)
Kaja Kallas (Estonia)
Ingrida Šimonytė (Litwa)
Sanna Marin (Finlandia)
Mette Frederiksen (Dania)
Katrín Jakobsdóttir (Islandia)
Ana Brnabić (Serbia)

Ten tekst jest kolejnym z cyklu: „O nich się mówi”.

Wcześniej ukazały się: Aleksandr Dugin: Fanatyk, który zawładnął Putinem; Warren Buffett: Długowieczny fan coca-coli; Jeff Bezos: Miliarder od książek; Sanny Marin: Kamień milowy czy kamień u szyi?; Michail Gorbaczow: Miły uśmiech i zęby ze stali; Donald Trump: Biznesmen w Białym Domu; Dmitrij Muratow: Sprawiedliwy w Sodomie; Boris Johnson: Śmieszny, błyskotliwy i skuteczny; Olaf Scholz: Naiwny jak Niemiec?; Franciszek: Papież Franciszek; Emmanuel Macron: Na szczyt i powrotem?; Kamala Harris: Niszczycielska szklanych sufitów; Elon Musk: Wszystko jest możliwe?; Joe Biden: Nadzieja wolnego świata; Bill Gates: Zbawca ludzkości?

REKLAMA

Ballet VIRSKI
UKRAINE

OLSZTYN 16 X
FILHARMONIA godz. 16.00

kup bilecik eBilet.pl 24 biletów biletyna.pl

UMOWA NA MODERNIZACJĘ KOLEJNEJ ULICY PODPISANA

DOBRA WIADOMOŚĆ: ULICA PSTROWSKIEGO W OLSZTYNIE PRZEJDZIE KOMPLEKSOWĄ MODERNIZACJĘ. **ZŁA WIADOMOŚĆ:** PRACE ODBĘDĄ W TYM SAMYM CZASIE, CO BUDOWA DRUGIEJ LINII TRAMWAJOWEJ. MIESZKAŃCY MUSZĄ UZBROIĆ SIĘ W CIERPLIWOŚĆ. CZEKAJĄ ICH KOLEJNE UTRUDNIENIA W RUCHU DROGOWYM.

To kolejna inwestycja, którą rozpoczyna gmina Olsztyn. Inwestycja nietypowa, bo dotyczy modernizacji jednej ulicy i budowy drugiej, kompletnie niezależnej. Ale nietypowe jest również źródło finansowania, bo to pierwsza in-

westycja, która powstanie w Olsztynie przy wsparciu rządowego programu inwestycji strategicznych.

PSTROWSKIEGO: 11 MIESIĘCY

Prace przy ul. Pstrowskiego będą dotyczyć odcinka łączącego al. Sikorskiego i skrzyżowanie ulic Wyszyńskiego z Synów Pułku. To bardzo newralgiczne miejsce, gdyż w sąsiedztwie toczy się inwestycja tramwajowa, która również obejmuje kompleksowy remont nawierzchni drogi. Prezydent zapewnia, że wykonawcy nie będą sobie przeszkadzać.

— Regularnie spotykamy się z zarządem Polimexu, czyli wykonawcy drugiej linii tramwajowej. Uprzedziliśmy firmę o naszych planach odnośnie remontu ul. Pstrowskiego. W odpowiedzi usłyszeliśmy zapewnienie o tym, że te dwie inwestycje mogą toczyć się obok siebie i nie będą ze sobą kolidować — mówi prezydent Piotr Grzymowicz.

Mimo tego, że odcinek, o którym mowa, ma niecałe 750 metrów, to wykonawca ma 11 miesięcy na jego wykonanie. Problemów jest kilka. Pierwszym z nich jest charakter drogi, którą codziennie przejeżdżają setki samochodów.

— Bierzemy pod uwagę to, że jest to główna ulica

Od lewej: Adam Poliński, członek zarządu Unibep i Piotr Grzymowicz, prezydent Olsztyna

— mówi Adam Poliński z zarządu Unibep SA, wykonawca inwestycji — Niezbędne będą zawężenia do jednego pasa w każdą stronę lub jednej jezdni. Chcemy sprawnie zrealizować zaplanowane prace, by utrudnienia dla mieszkańców, których nie da się uniknąć przy takim zadaniu, były jak najmniejsze — obiecuje Adam Poliński.

Ulica Pstrowskiego oprócz nowej nawierzchni otrzyma najnowocześniejszy system odprowadzania wody, wyremontowany chodnik i specjalnie wydzieloną ścieżkę rowerową.

PLAŻOWA: 9 MIESIĘCY

Nowa ulica Plażowa powstanie na miejscu dotychczasowej drogi gruntowej, która miała charakter wewnętrzny. Jej przeznaczeniem było zapewnienie dojazdu do okolicznych

gospodarstw domowych. Po remoncie wszystko się zmieni.

— Ulica Plażowa będzie od razu realizowana w pełnym zakresie. Droga ma charakter lokalny, dlatego możemy od razu przejść do pełnej realizacji inwestycji, nie powodując dużych utrudnień w ruchu drogowym — zauważa Adam Poliński.

Plażowa to kolejne połączenie południowych osiedli z al. Piłsudskiego. Prezydent Piotr Grzymowicz widzi także inne plusy tej inwestycji.

— To otwarcie komunikacyjne terenów inwestycyjnych w pobliżu Olsztyńskiego Parku Naukowo-Technologicznego — mówi prezydent Olsztyna Piotr Grzymowicz.

Ulica Plażowa będzie miała szerokość 6 m i będzie składała się z dwóch pasów ruchu w przeciw-

nych kierunkach. Wykonanie tej inwestycji to zdecydowanie prostsze logistycznie zadanie niż w przypadku modernizacji ul. Pstrowskiego.

TANIO TO JUŻ BYŁO

Takiego rodzaju sentencje możemy słyszeć ostatnio regularnie. Inwestycje są obecnie bardzo kosztowne, a sytuacja na rynku materiałów budowlanych zmienia się z dnia na dzień.

Remont Pstrowskiego i budowa Plażowej miały być dla miasta małym wydatkiem. Zgodnie z założeniami Polskiego Ładu: Programu Inwestycji Strategicznych, 95 proc. dofinansowania na wybrane inwestycje pochodzi ze skarbu państwa, resztę dokłada dany samorząd.

Niestety, projekty zostały wybrane ponad rok temu. Od tego czasu sytuacja na rynku diametralnie się

zmieniła, swoje „trzy grosze” dołożyła także spowodowana przez rosyjską agresję na Ukrainę wysoka inflacja. Dlatego miasto musiało dołożyć do tych inwestycji znacznie więcej, niż pierwotnie zakładano.

Oferty na realizację projektu złożyły spółka Unibep z Bielska Podlaskiego oraz konsorcjum firm Polimex Infrastruktura i Polimex Mostostal. Pierwsza oczekuje za wykonanie zadania 37,5 mln zł, druga zaś 39,2 mln zł. Gmina Olsztyn miała na ten cel przeznaczone 30 mln zł, z czego 28,5 mln zł pochodzi z Polskiego Ładu.

Ostatecznie stanęło na tym, że gmina Olsztyn zamiast 1,5 mln zł musiała do tej inwestycji dołożyć 8,5 mln zł. Skąd wziąć takie pieniądze?

— Rezygnujemy z zakresu prac dla Pałacu Młodzieży i modernizacji w SP12 na potrzeby przedszkola. Wycofujemy się z tych zadań, żeby dopłacić do inwestycji, na które otrzymaliśmy pieniądze — powiedział prezydent Piotr Grzymowicz na nadzwyczajnej sesji Rady Miasta zwołanej na jego prośbę.

Terminy są w tym wszystkim najważniejsze, bo w przypadku, gdy inwestycja nie zostanie wykonana w zaplanowane 11 miesięcy, rządowe pieniądze przepadają.

KAROL GROSZ

REKLAMA

SKUP BYDŁA EKSPORTOWEGO

byki, jałowki (100-350 kg) oraz bydło rzeźne

- Konkurencyjne ceny
- Płatność od ręki
- Odbiór bezpośrednio z gospodarstwa
- Własny transport

ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY!

Tel. kontaktowy **504894800**

STĘPNIAK S.C.

Małe Radowiska 9a, 87-200 Wąbrzeźno

NAUKA ZDALNA Z POWODU WYSOKICH CEN ENERGII JEST REALNA

Czy niedogrzone klasy i mróz na dworze będą uzasadnieniem dla zamknięcia szkół i przejścia na naukę zdalną? Pozwalają na to przepisy, które zaczęły obowiązywać 1 września.

Czy czeka nas nauka zdalna? Teraz nie jestem w stanie odpowiedzieć. Szkoły, szpitale czy placówki kulturalne nie są w stanie ponosić kosztów, które wynikają z podwyżek cen energii elektrycznej i w pewnym stopniu energii cieplnej. Za energię elektryczną Olsztyn ma zapłacić 540 proc. więcej. Dla miasta

to wzrost kosztów o przeszło 11 mln zł — mówi Piotr Grzymowicz, prezydent Olsztyna.

I dodaje: — Nauka zdalna z powodu temperatury jest realna. Nie chcemy jej wprowadzać, bo przecież szkoła jest po to aby nauka odbywała się na miejscu, a nie przez komputer. Ekran nigdy nie da tyle uczniowi, ile nauczyciel i wzajemna relacja.

Ale dziś trudno mówić, co przed nami.

Na podjęcie takiej decyzji zezwala specjalne rozporządzenie Ministerstwa Edukacji, które zezwoliło dyrektorom przechodzenie na naukę zdalną z uwagi na niskie temperatury. Kiedyś z takiego powodu lekcje zawieszano. Teraz szkoły mają przeciwzoną naukę zdaną, więc lekcji

nie trzeba przerywać, by przenieść ją do domów. Nowe przepisy weszły w życie od 1 września.

Zgodnie z obowiązującymi w Polsce przepisami jeżeli dyrektor nie jest w stanie zapewnić uczniom temperatury co najmniej 18 stopni w pomieszczeniach, w których odbywają się zajęcia, jest zobowiązany wprowadzić naukę zdalną.

ADA ROMANOWSKA

tv

dodatek

TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Niezniszczalni 2

wtorek

POLSAT 23:10

9 – 15 września 2022

Poniedziałek

22:40

TVN

Sekrety i grzeszki

komediodramat, USA, 2011

Ronny i Nick znają się od wielu lat. W życiu zawodowym też są nierozłączni - razem prowadzą firmę, która zajmuje się projektowaniem samochodów. Liczą, że wkrótce uda im się podpisać intratny kontrakt z jednym z wiodących producentów aut, co będzie początkiem ich wielkiego sukcesu. Radość z udanych interesów psuje jednak pewien niespodziewany incydent. Pewnego dnia bowiem Ronny przypadkowo spostrze-ga żonę swojego przyjaciela, Genevę, gdy całuje się ona z tajemniczym nieznajomym.

Piątek

00:35

TVP1

Idealny plan

thriller, Kanada, 2011

Paul Dynan, mimo ukończonych studiów, nie może znaleźć pracy. Pozbawiony środ-ków do życia i jakichkolwiek perspektyw na przyszłość obmyśla karkołomny plan. Mężczyzna porywa niewiele młodszych od siebie: Nicka Nadera (Dustin Milligan), Hailey Jones (Laura Vandervoort) i Jeffa Vincenta (John Bregar), których ojcowie są właścicielami bajecznych fortun. Za ich uwolnienie żąda okupu w wysokości trzech milionów dolarów. Zdesperowanemu porywaczowi pomaga dwoje znajomych.

Wtorek

23:10

POLSAT

Niezniszczalni 2

film sensacyjny, USA, 2012

Barney dowodzi grupą ludzi do zadań spec-jalnych. Ryzykanci wypełniają za pieniądze misje, których nie podjąłby się nikt inny. Członkami zespołu są: władający bronią siec-zną Lee Christmas, mistrz sztuk walki Yin Yang, doskonale posługujący się bronią palną Hale Caesar, ekspert od ładunków wybuchowych Toll Road, a także snajper Gunner Jensen. Niezniszczalni właśnie otrzymali kolejne zlecenie od przedstawiciela CIA, Churcha. Mają udać się do Albanii, aby tam przechwycić tajemniczy obiekt.

Sobota

24:00

TVP1

Akt odwagi

film sensacyjny, USA, 2012

Oddział sił specjalnych, wchodzący w skład amerykańskiej marynarki wojennej, przy-gotowuje się do wyjazdu na misję. Ostatnie chwile przed wyprawą żołnierze spędzają w San Diego ze swoimi bliskimi i przyjaciółmi. Doskonale wyszkoleni członkowie Navy SEALs, w tym Dave, Ray i Weimy, nie pozwalają sobie na niepotrzebne emocje w pracy. Dowódca grupy, porucznik Rorke, przekazuje podwładnych, że żołnierze, zanim wyruszy na misję, musi zamknąć wszystkie prywatne sprawy.

Środa

23:10

POLSAT

Ocalenie

thriller, Kanada, 2015

Grupa terrorystów uprowadza emerytowa-nego pracownika amerykańskiego wywiadu Leonarda Turnera. Zawiadamiają CIA o swoich żądaniach. Nie wiedzą jednak, że nikt nie zamierza ulec ich presji. Władze przedkładają bowiem spokój na świecie nad życie jednego ze swoich ludzi. Tymczasem o porwaniu dowiaduje się syn zakładnika, Harry, który również jest zatrudniony w organizacji rządowej. Dotychczas pełnił funkcję analityka i konsekwentnie był odsuwany od pracy w terenie.

Niedziela

21:00

TVP2

Oszustki

komedia, USA, 2019

Brytyjka Josephine Chesterfield (Anne Hathaway) mieszka w ogromnym domu położonym w Beaumont-sur-Mer. Zachwycą wszystkich swoją urodą i nie waha się wykorzystywać tego do własnych celów. Niczym zawodowa uwodzicielka roztacza swój wdzięk, by oszukiwać naiwnych i zamożnych mężczyzn. Australijka Penny Rust (Rebel Wilson) to uwielbiana dobrą zabawą, wyzwolona kobieta, która także trudni się naciąganiem. Ścieżki obu oszustek przecinają się ze sobą.

Czwartek

00:15

TVP2

Dziewczyna w sieci pająka

dramat sensacyjny, Kanada, Szwecja, USA, 2018

Genialna hakerka Lisbeth Salander (Claire Foy), zrażona postępowaniem ojca, ucieka ze Sztokholmu. Mijają trzy lata od ostatniego spotkania z dziennikarzem Mikaelem Blomkvistem (Sverrir Gudnason), tymczasem dziewczyna potrzebuje jego pomocy. Jest bowiem ścigana jako ta, która może mieć informacje na temat amerykańskiego programu umożliwiającego kontrolowanie internetowych systemów obrony. Na jej tropie są Szwedzka Służba Bezpieczeństwa oraz Rosjanie.

piątek9 września							
TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
04:45 Klan - telenowela 05:10 Przysięga - serial obyczajowy 06:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:30 Agape - magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Pogoda poranna 08:15 Kwadrans polityczny 08:40 Ranczo - serial obyczajowy 09:40 Komisarz Alex - serial 10:35 Ojciec Mateusz - serial kryminalny 11:25 Kasta - serial paradokumentalny 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Magazyn Rolniczy 12:50 Natura w Jedynce - Zwierzęta - Owady	05:30 M jak miłość - serial 06:20 Anna Dymna - spotkajmy się 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:20 Polska od kuchni 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Zranione ptaki - serial obyczajowy 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularny 15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial 15:55 Przepis dnia 16:00 Koło fortuny 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Zranione ptaki - serial	05:55 Uwaga! - magazyn 06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-roz-rywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:40 Doradca smaku 11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:55 Tajemnice miłości 14:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:10 Ten moment 16:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-roz-rywkowy 17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty - informacje 19:30 Sport 19:40 Pogoda - informacje 19:50 Uwaga! - magazyn 20:00 Wonder Woman - film przygodowy	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Małanowski i Partnerzy Bronisław Małanowski rozwiązuje zagadki kry-minalne, prowadząc biuro detektywistyczne. 09:40 Sekrety rodziny 10:40 Dlaczego ja? 11:40 Gliniarze 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dlaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze 18:00 Pierwsza miłość 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość wydarzeń 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Twoja Twarz Brzmi Znamo	07:00 Muzyczne poranki 07:25 Informacje kulturalne 07:55 Co dalej? - program publicystyczny 08:30 Kronos - Obrazy - maga-zyn kulturalno-społeczny 09:15 Zimowi bracia - dramat 11:00 Rodzina Durrellów 12:05 Gołas, absolutnie! 13:05 Wydarzenie aktualne 13:30 Lalka - serial 15:05 Czarny charakter - film krótkometrażowy 15:25 Porachunki - film krótkometrażowy 15:45 Marysia i Napoleon - komedia, reż. Leonard Buczkowski, wyk. Beata Tyszkiewicz, Gustaw Holoubek 17:50 Res Poloniae 18:30 Informacje kulturalne 18:55 Billy Wilder - cykl dokumentalny 20:00 Wieczór kinomana	06:00 Kobra - oddział specjalny Serial o niemieckich policjantach, którzy patro-lują autostradę wiodącą ze wschodu na zachód Europy. W swojej pracy spotykają przemytników, handlarzy narkotyków i wiele innych podejrzanych osób. 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 11:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 12:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 13:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 14:00 Reportery z Życia wzięte 15:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 16:00 Prawdziwe motywy	05:15 Szkoła 06:15 Papiery na szczęście - serial, Polska 06:45 Hotel Paradise 07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:50 Opowieści małżeńskie 11:55 Zagadki losu 12:55 Szpital - program obyczajowy 13:55 Sąd rodzinny - program sądowy 14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska 15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 17:00 Opowieści małżeńskie 18:00 Tajemnice miłości 19:00 Zagadki losu 20:00 Papiery na szczęście - serial, Polska 20:35 Hotel Paradise	06:00 Strażnik Teksasu 08:00 Nasz Nowy Dom 09:00 Pierwsza miłość 09:50 Pierścionek z rubinem Nastoletnia Lucy (Emily Hamilton) jest bardzo smutna. Jej ojciec stracił pracę. Pozbawiona środków do życia rodzina znajduje schronienie w posiadłości babci. 10:55 Kochane Pięniądze 11:55 Sędzia Judy 13:55 STOP Drogówka 15:55 Policjantki i Policjanci 16:55 Pierścionek z rubinem 18:00 Hawaje 5-0 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Gwiazdy Kabaretu 22:05 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 00:05 Snowpiercer: Arka przyszłości Rok 2031. Świat przegrał walkę z globalnym ociepleniem. 02:45 Śmierć na 1000 sposobów 03:10 Ucho Prezesa 03:25 TOP 10 - Lista Przebojów
SERIAL KOSTIUMOWY	SERIAL OBYCZAJOWY	HORROR	PROGRAM ROZRYWKOWY	FILM FABULARNY	SERIAL OBYCZAJOWY	KOMEDIA	TV Trwam
14:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 15:00 Wiadomości 15:15 Alarm! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Przysięga - serial 17:00 Telexpress 17:15 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:20 Kasta - serial 18:55 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:10 Alarm! - magazyn 20:35 Ojciec Mateusz - serial 21:25 Kulisy serialu Na sygnale - felieton 21:35 Na sygnale - serial 22:15 Nigdy nie mów nigdy 00:35 Idealny plan - thriller 02:10 S. W. A. T. - Jednostka specjalna - serial	19:30 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 19:55 Przepis dnia 20:04 Kronika Orlen Wyścig Narodów 20:10 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:40 Tak to leciało 21:40 Kabaret. Super Show Dwójki - program kabaretowy 22:45 Hity wszech czasów - magazyn muzyczny 23:55 Kino relaks - Wielki podryw - komedia, prod. USA, 2001 02:10 Dziewczyna z tatuażem - thriller 04:45 Zakończenie	23:05 Wzgórze krwi - film horror, USA, Kanada, 2015, reż. Guillermo Del Toro, wyk. Mia Wasikowska, Jessica Chastain, Tom HiddlestonCharlie Hunnam, Jim Beaver, Leslie Hope Młoda pisarka odkrywa, że jej nowy, uroczy mąż nie jest w rzeczy-wistości tym, kim się wydaje 01:30 Kuba Wojewódzki 02:35 Uwaga! - magazyn prod. Polska 02:55 Noc magii - program ezoteryczny prod. Polska 04:20 Kto was tak urządził	22:10 Love Island. Wyspa miłości 23:10 Logan Mutanci niemal wyginęli, a ci, którzy przeżyli zmuszeni zostali do ukrywania swoich mocy. Zmęczony życiem Logan opiekuje się schorowanym Profesorem X w kryjówce przy granicy meksykańskiej. Pewnego dnia nieznajoma prosi by zaopiekował się Laurą - młodą mutantką ściganą przez tajemniczą organizację. 02:10 La Bamba 04:40 Disco Gramy - program rozrywkowy 05:25 Telezakupy TV Okazje	20:05 Wieczór kinomana - Gra pozorów - film fabularny, prod. Wielka Brytania, 1992, reż. Neil Jordan, wyk. Stephen Rea, Forest Whitaker, Miranda Richardson, Adrian Dunbar 22:05 Zaginione - odnalezione - film 22:30 Martha Cooper - historia graffiti 23:40 Gomorra - serial 00:40 Teraz animacje! - Córka - film animowany 00:50 Teraz animacje! - Pamięć - animowany 01:10 Czwartkowy klub fil-mowy - Piękna młynarka - film kostiumowy 02:55 Informacje kulturalne	17:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 20:00 Pomścić córkę 22:00 Rocky Balboa 00:00 Sep Sep - policjant o wyjątkowych zdolnościach dedukcyjnych – dostaje zlecenie poprowadzenia dochodzenia w sprawie znikających przestępców. 02:30 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 03:25 Menu na miarę - program kulinarny 04:35 Z archiwum policji - serial dokumentalny 05:00 Dyżur - serial dokumentalny	21:35 Był sobie chłopiec - film komedia, Wielka Brytania, USA, Francja, Niemcy, 2001, reż. Chris Weitz, Paul Weitz, wyk. Hugh Grant, Nicholas Hoult, Toni Collette, Rachel Weisz, Isabel Brook 23:40 Odważna - film sensacyjny, USA, Australia, 2007, reż. Neil Jordan, wyk. Jodie Foster, Terrence Howard, Nicky Katt, Naveen Andrews, Mary Steenburgen 02:15 Druga strona medalu - talk show 02:50 Noc magii - program ezoteryczny prod. Polska	11:25 Mysłąc Historia 11:35 Po-granicze 12:00 Anioł Pański 12:03 informacje dnia 12:20 Ziemia Obiecana 13:10 Muzyczne chwile 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 100 cudownych miejsc 14:30 Zrozumieć Antycy-wilizację 14:55 Słowo życia 15:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia 15:20 Mocni w Wierze 15:50 Ma się rozu-mieć 16:00 informacje dnia 16:10 Siódmy Sakrament 16:40 Prosto o gospodarce 17:00 Życie z Pasją 17:25 Święty na każdy dzień 17:30 Geopolityka 17:55 Poczta Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 informa-cje dnia 18:15 Westerplatte Młodych 19:00 Warto zauważyć...19:30 Opowieści Theo 19:45 Modlitwa 20:00 informacje dnia 20:20 Róża-niec 20:50 Mysłąc Historia 21:00 Apel Jasnogórski
dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY							

TVP 1
05:10 Serial fabularny
06:00 Magazyn Ekspresu Reporterów
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:40 Rok w ogrodzie
08:05 Rok w ogrodzie Extra - magazyn
08:20 Wojsko - polskie.pl - reportaż
08:45 Pełnosprawni - magazyn
09:20 Fascynujący świat - Ludzkość z przypadku: Gen, który stworzył mózg człowieka, prod. Niemcy, 2020, reż. Kerstin Holl
10:25 Sprawa dla reportera
11:30 Noce i dnie - serial
12:40 Gwiazdy w południe - Ostatnia walka Apacza - western, prod. USA
14:10 Z pamięci - felieton
14:25 Okrasa tamie przepisy

SERIAL KRYMINALNY
14:55 Komisarz Alex - serial kryminalny
15:55 Rolnik szuka żony - reality show
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Jaka to melodia?
18:30 Ojciec Mateusz - serial kryminalny
19:30 Wiadomości
20:10 Alarm! - magazyn
20:35 Komisarz Alex - serial
21:35 Hit na sobotę - film
23:45 Kolarstwo - Orlen Wyścig Narodów
24:00 Akt odwagi - film fabularny, prod. USA
01:55 U Pana Boga w ogródku - komedia
04:00 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny

TVP 2
05:20 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy
07:00 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
12:10 Rodzinny ekspres - magazyn
12:50 Program rozrywkowy
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:15 Szansa na sukces. Eurowizja Junior 2022
16:20 Na dobre i na złe - serial TVP, reż. Jarosław Marszewski, wyk. Mateusz Janicki, Mateusz Damięcki, Amelia Czaia
17:20 Smaki świata - magazyn
17:50 Słowo na niedzielę - Przepis na odkrycie miłośnierdzia czyli gbur na lotnisku
18:00 Panorama

TELETURNIJ
18:20 Va Banque - teleturniej
18:40 Postaw na milion
19:30 Kronika Orlen Wyścig Narodów
19:35 Lajk!
20:00 The Voice of Poland - Przesłuchania w ciemno - widowisko muzyczne
00:30 Kabaret. Super Show Dwójki - program kabaretowy
01:35 Wielki podryw - komedia, prod. USA, 2001, reż. David Minkin, wyk. Sigourney Weaver, Jennifer Love Hewitt, Ray Liotta, Gene Hackman
03:50 Film fabularny
05:30 Zakończenie

TVN
05:55 Uwaga! - magazyn
06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:30 Na Wspólnej - serial, Polska
13:30 MasterChef
15:10 Top Model
16:45 Ślub od pierwszego wejścia
17:45 MądreGotujemy z Katarzyną Bosacką
17:55 Kuchenne rewolucje
19:00 Fakty - informacja
19:25 Sport
19:30 Raport Speedway Grand Prix - sport
19:35 Pogoda - informacja
19:45 Uwaga! - magazyn
20:00 Mam talent

FILM OBYCZAJOWY
21:45 After II - film obyczajowy, USA, 2020, reż. Roger Kumble, wyk. Josephine Langford, Hero Fiennes-Tiffin, Dylan Sprouse, Louise Lombard
23:55 Mama - film horror, Hiszpania, Kanada, 2013, reż. Andy Muschietti, wyk. Jessica Chastain, Nikolaj Coster-Waldau, Megan Charpentier, Isabelle Nélisse, Daniel Kash
02:10 Uwaga! - magazyn prod. Polska
02:30 Noc magii - program ezoteryczny prod. Polska
03:55 Kto was tak urządził

POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat
08:20 Falszywa dwunastka 2 Tom Baker wraz z żoną Kate zabierają swoją wesołą gromadkę na niezapomniane letnie wakacje. Wymarzony odpoczynek przeradza się jednak w obłąkane współzawodnictwo z rodziną starego rywala Toma - Jimmy'ego.
10:10 Ewa gotuje
10:40 Nasz Nowy Dom
11:40 Bogaty Dom - Biedny Dom
12:45 Górale
13:45 Drwale i inne opowieści Bieszczadu
14:40 Rolnicy. Podlasie
15:45 Wieżenie
17:45 Chłopaki do wzięcia
18:50 Wydarzenia
19:15 Prezydenci i Premierzy
20:00 Doda. 12 kroków do miłości

DRAMAT
21:05 Titanic, cz. 2 Leonardo DiCaprio i nominowana do Oscara Kate Winslet tworzą wspaniałe, niezapomniane kreacje aktorskie jako Jake i Rose - para młodych kochanków, którzy poznali się podczas dziewięciu rejsu transatlantyku Titanic. Nie dane im było jednak zaznać pełni szczęścia i miłosnych uniesień.
23:10 Wschodzące słońce
02:05 Morgan
04:05 Świat według Kiepskich
04:40 Disco Gramy - program rozrywkowy prod. Polska
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
08:05 Informacje kulturalne
08:30 Wydarzenie aktualne
08:55 Tamte lata, tamte dni
09:35 Toulouse - Lautrec, wolny duch Paryża
10:45 Serialowa nostalgia - Czarne chmury - serial
11:45 Do dzieła - magazyn
12:15 Człowiek na torze - dramat psychologiczny, reż. Andrzej Munk
13:55 Dziką muzyką - Polscy Limnicy - magazyn, reż. Zuzanna Solakiewicz
14:35 Szczawno - Źródło Baroque Festival 2021
15:35 Retro kino - General - komedia, prod. USA
17:10 Młody Sherlock Holmes - komedia
18:05 Co dalej?
18:35 Legendy Rocka - Primal Scream
19:05 Legendy Rocka - Simple Minds
19:30 Informacje kulturalne

DRAMAT HISTORYCZNY
20:00 Bilet do kina - Zniewolony - dramat historyczny, prod. Wielka Brytania
22:20 Kabaret Starszych Panów - Wieczór X. Niespodziewany koniec lata - widowisko
23:55 Seans kultowy - Kot o dziewięciu ogonach - film fabularny, prod. Włochy, Niemcy, 1971, reż. Dario Argento, wyk. Catherine Spaak
01:55 Wieczór kinomana - Gra pozorów - film fabularny
04:00 Informacje kulturalne
04:30 562 metry - film
04:50 Gwiazda Połun - film dokumentalny

TV Puls
06:00 Napisała: Morderstwo Jessica Fletcher, była nauczycielka angielskiego i pisarka kryminałów, jest wdową mieszkającą w starym wiktoriańskim domu we wsi Cabot Cove. Prowadzi spokojne życie jako nie odkryta pisarka wielu kryminałów.
07:00 Taki jest świat - program informacyjny prod. Polska
08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy prod. Polska
20:00 Mad Max: Na drodze gniewu Po nuklearnej katastrofie świat stał się pustynią. Nieliczni, co przetrwali wybuch, walczą o wodę i wolność od niebezpiecznych organizacji rządzących na Ziemi.

FILM AKCJI
22:15 Pan życia i śmierci Jurij Orłow, będąc świadkiem morderstwa, zostaje handlarzem bronią. Prowadząc swoją działalność, nieustannie ucieka przed agentem Interpolu, Jackiem Valentinem.
00:50 Kill Bill część 2 Zawodowa morderczyni realizuje plan zemsty na dawnych kompanach, którzy chcieli ją zabić.
03:35 Taki jest świat - program informacyjny prod. Polska
04:20 Menu na miarę - program kulinarny
05:00 Dyzur - serial dokumentalny prod. Polska

TVN 7
05:05 Szkoła
06:05 Wiza na miłość
07:00 Wyluzuj, Scooby Doo! - serial animowany, USA
07:55 Prawie święta - film, USA, Chiny, 2016, reż. David E. Talbert, wyk. Nicole Ari Parker, Danny Glover, Omar Epps, Mo'Nique, Kimberly Elise
10:15 Ukryta prawda - program obyczajowy
13:15 Goście, goście III: Rewolucja - film komedia, Francja, Belgia, Czechy, 2016, reż. Jean Marie Poiré, wyk. Jean Reno, Christian Clavier, Marie-Anne Chazel, Franck Dubosc, Karin Viard
15:35 Był sobie chłopiec - film komedia, Wielka Brytania, USA, Francja, Niemcy, 2001, reż. Chris Weitz, Paul Weitz

KOMEDIA
17:50 Nie kłam, kochanie - film komedia, prod. Polska, 2008, reż. Piotr Weresniak, wyk. Piotr Adamczyk, Marta Zmuda-Trzebiatowska, Grażyna Szapolowska, Beata Tyszkiewicz, Magdalena Schejbal, Tomasz Karolak, Sławomir Orzechowski
20:00 Robin Hood - film przygodowy, USA, Wielka Brytania, 2010, reż. Ridley Scott, wyk. Russell Crowe, Cate Blanchett, Max Von Sydow
23:00 American Pie: Zjazd absolwentów - film komedia, USA
01:20 Tajemnice pół śmierci - dokument

TV 4
06:00 Galileo 11:00 Biblioteczka: Tajemnica włóczęgi Flynn dzięki wiedzy i sile charakteru spośród setek kandydatów zostaje przyjęty na etat do Biblioteki Metropolitalnej. Biblioteczka okazuje się miejscem niezwykle.
13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne 15:00 STOP Drogówka 17:00 Policjanci i Policjanci 22:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
00:00 Ostatni bastion Film akcji z dwukrotnym laureatem Oscara - Robertem Redfordem w roli wybitnego generała i bohatera wojennego, Eugene'a Irwina, zderzającego go z szanowanym na ciężkie więzienie za odmowę wykonania rozkazu, która doprowadziła do śmierci kilku jego podkomendnych.
02:55 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 TOP 10

TV Trwam

11:00 Kropelka radości	12:00 Anioł Pański	12:03 informacja dnia
12:20 Warto zauważyć...	12:50 Siódmy Sakrament	13:20 Ocalić od zapomnienia
13:30 Msza święta z Jasnej Góry	14:20 100 cudownych miejsc na świecie	14:35 Natura Obiektywnie
15:00 Regał	15:30 Wierzę w Boga	15:50 Święty na każdy dzień
16:00 informacja dnia	16:10 Mój się i pracuję - historia ks. Władysława Wanaęga	17:00 Z Parlamentu Europejskiego
17:25 Święty na każdy dzień	17:30 Wolność Słowa	17:55 Poczet Wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański	18:05 informacja dnia	18:15 Rozmowy niedokończone
19:00 Msza Święta	20:00 informacja dnia	20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Historia	21:00 Apel Jasnogórski	

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

niedziela

TVP 1
05:05 Sprawa dla reportera
06:00 Słownik polsko@polski - talk - show
06:25 Wojsko - polskie.pl
06:55 Słowo na niedzielę
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia Tydzień
08:30 Zakochaj się w Polsce - magazyn
09:05 Czas w las - magazyn
09:35 Okrasa tamie przepisy - magazyn kulinarny
10:10 Kłasztorne smaki Remigiusza Rączki - magazyn kulinarny
10:45 Zmiennicy - serial
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:15 Między ziemią a niebem
13:00 Dożynki Prezydenckie
14:15 Z pamięci - felieton
14:25 Weterynarze z sercem

KOMEDIA
14:55 U Pana Boga w ogródku - komedia
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
18:30 Wojenne dziewczyny
19:30 Wojenne dziewczyny
20:15 Rolnik szuka żony - reality show
22:15 Zakochana Jedynka - Twój na zawsze - film obyczajowy, prod. USA, 2010, reż. Allen Coulter
00:20 Film fabularny
02:25 Countdown - film fabularny
03:55 Jaka to melodia? - felieton
04:40 Z pamięci - felieton
04:45 Zakończenie

TVP 2
05:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy
07:00 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
11:10 Polska od kuchni - Miss Wdzięku - widowisko
11:45 The Voice of Poland - Przesłuchania w ciemno - widowisko muzyczne
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:15 Szansa na sukces. Eurowizja Junior 2022 - widowisko muzyczne
16:15 Tak to leciało - teleturniej muzyczny
17:05 Lajk!
17:30 Rodzinka.pl - serial komediowy
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej
18:50 Na sygnale - serial fabularny
20:00 Postaw na milion

KOMEDIA
21:00 Oszustki - komedia, prod. USA, 2019, reż. Chris Addison, wyk. Anne Hathaway, Rebel Wilson
22:45 Kino bez granic - Sama przeciw wszystkim - film fabularny, prod. USA, Francja, 2016
01:05 Obietnica - dramat, prod. Polska, Dania, 2014, reż. Anna Kazejak, wyk. Eliza Rycembel - Lila, Mateusz Więcławek - Janek, Magdalena Popławska - Sylwia, Dawid Ogrodnik, Andrzej Chyra
02:55 Julieta - dramat, prod. Hiszpania, 2016, reż. Pedro Almódovar
04:40 Zakończenie

TVN
05:20 Uwaga! - magazyn
05:40 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:25 Nowa Maja w ogrodzie
07:55 Akademia ogrodnika
08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:30 Co za tydzień - magazyn
12:15 Herkules - serial, Polska
13:20 Inspirujące kobiety
13:55 Mam talent
15:45 Harry Potter i kamień filozoficzny - film przygodowy, USA, Wielka Brytania, 2001, reż. Chris Columbus, wyk. Daniel Radcliffe
19:00 Fakty - informacja
19:30 Kronika Speedway Grand Prix

MAGAZYN
19:45 Uwaga! - magazyn
20:00 MasterChef - program kulinarny
21:35 Tajemnica zawodowa - serial, Polska
22:45 Skok stulecia - film sensacyjny, USA, 2018, reż. Christian Gudegast, wyk. Gerard Butler, Pablo Schreiber, O'Shea Jackson Jr., Meadow Williams
01:30 Kuchenne rewolucje
02:35 Uwaga! - magazyn prod. Polska
02:55 Noc magii - program ezoteryczny
04:20 Kto was tak urządził

POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat
07:30 Rysiek Lwie Serce
09:35 Angry Birds 2 Film Relacja Angry Birds oraz sprytnych Zielonych Świnek przenosi się na wyższy poziom. Kiedy wyspy zamieszkane przez Angry Birds i Swinki znajdują się w niebezpieczeństwie, a nowy wróg da o sobie znać, Red, Chuck i Bomba rekrutują Silver oraz łączą siły z Leonardem i jego drużyną, tworząc super-team, który ma ocalić ich domy.
11:40 Madagaskar 3
13:40 Ninja Warrior Polska
15:40 Twoja Twarz Brzmi Znajomo
17:40 Ślubne pogotowie Izabeli Janachowskiej
18:50 Wydarzenia
19:30 Państwo w Państwie
20:00 Kabaret na żywo

PROGRAM ROZRYWKOWY
22:10 Love Island. Wyspa miłości - program rozrywkowy prod. Polska
23:15 World Trade Center Ekipa Port Authority Police Department z centralnego Manhattanu pojechała do World Trade Center. Pięciu ludzi, wśród nich John McLoughlin i Will Jimeno, przeszło do środka budynków i zostało uwięzionych pod gruzami, gdy zawaliły się wieże.
02:05 Wschodzące słońce
04:40 Disco Gramy - program rozrywkowy prod. Polska
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
07:00 Co powie tata, czyli piosenki Jarosława Kukulskiego
08:00 Nabożeństwo ewangelickie w Lubaniu
09:05 Od ucha do ucha
09:50 Wschodzące gwiazdy baletu - Praca - serial dokumentalny
10:30 Angielskie śniadanie - Robin z Sherwood
11:35 Wydarzenie aktualne
12:20 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny
13:00 Przyszłość na Marzeństacie - komedia, reż. Tadeusz Buczkowski
14:45 Wędrowiec Polski - cykl reportaży, reż. Agnieszka Żmijewska
15:25 Le Poeme Harmonique
16:50 Zaginione - odnalezione
17:15 Niedziela z... rolami Wiesława Gołosa

KOMEDIA
18:05 Niedziela z... rolami Wiesława Gołosa - Riffi po sześćdziesiątce - komedia, reż. Paweł Trzaska, wyk. Mieczysław Ciechowicz, Wiesław Gołas, Marian Kociniak
19:30 Informacje kulturalne
20:00 Potwór
22:05 Scena muzyczna - Marta Zalewska
23:10 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny
23:50 Traffic - film sensacyjny, prod. USA, Niemcy, 2000, reż. Steven Soderbergh
02:25 Teraz animacje! - Córka
02:40 Teraz animacje! - Pamięć - animowany

TV Puls
06:00 Menu na miarę
06:25 Prawdziwe motywy - serial kryminalny
10:15 Goście w Ameryce
12:10 Klub włóczyków Dwóch przyjaciół, pod opieką wujka jednego z nich, wyrusza na poszukiwanie skarbu.
14:25 Blond ambicja Katie wyjeżdża za swoim chłopakiem do Nowego Jorku.
16:15 Wycieczka na studia Po ukończeniu liceum Melanie chce iść do Georgetown. Namówiona jednak przez rodziców, decyduje się wybrać w podróż po USA, aby znaleźć dla siebie idealny college.
17:45 Klub rozwodników Ben odkrywa, że żona go zdradza, a następnie wnosi pozew o rozwód.

FILM SENSACYJNY
20:00 Zabójcza portierka Była żołnierz marines zostaje portierem w nowojorskim apartamentowcu, nie wiedząc, że zamieszkuje go jej rodzina. Tymczasem do budynku wkracza poszukujący cennych dzieł sztuki gang złodziei.
22:00 Atak na szpital
23:50 Nie mów nikomu
02:20 Dyzur - serial dokumentalny prod. Polska
03:00 Taki jest świat - program informacyjny prod. Polska
04:00 Napisała: Morderstwo
05:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy prod. Polska

TVN 7
05:05 Szkoła
06:05 Wiza na miłość
07:00 Wyluzuj, Scooby Doo! - serial animowany, USA
08:00 Pożyczalscy - film rodzinny, Wielka Brytania, USA, 1997, reż. Peter Hewitt, wyk. John Goodman, Mark Williams, Jim Broadbent, Celia Imrie, Flora Newbigin, Tom Felton
09:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
13:00 Siła muzyki - film obyczajowy, Wielka Brytania, 2019, reż. Gurinder Chadha, wyk. Viveik Karla, Kulvinder Ghir, Aaron Phagura, Dean-Charles Chapman, Nell Williams, Hayley Atwell
15:30 Sknerus - film komedia, USA, 1994, reż. Jonathan Lynn, wyk. Michael J. Fox, Kirk Douglas

KOMEDIA
17:55 Jak ukraść księżyc - film komedia, USA, Francja, 2010, reż. Pierre Coffin, Chris Renaud, wyk. Steve Carell
20:00 Harry Potter i komnata tajemnic - film przygodowy, USA, Wielka Brytania, 2002, reż. Chris Columbus, wyk. Daniel Radcliffe, Rupert Grint, Emma Watson
23:25 Grindhouse: Death Proof - film horror, USA, 2007, reż. Quentin Tarantino, wyk. Kurt Russell, Zoe Bell, Rosario Dawson, Vanessa Ferlito, Rose McGowan
01:50 Tajemnice pół śmierci
02:50 Noc magii

06:00 Jedenasty września: Ucieczka z wież 07:50 Galileo	09:50 Kulisy 10:00 Wyspa piratów Piękna i nieustraszone na Morgan Adams staje na czele pirackiej bandy i rusza na poszukiwania skarbu ukrytego gdzieś na Karaibach. Drogę wskazuje jej mapa, którą odziedziczyła po ojcu - słynnym korsarzu.
12:40 W 80 dni dookoła świata	15:05 Naga broń 2 i 1/2: Kto obroni prezydenta? Tym razem porucznik Frank Drebin będzie starał się pokrzyżować plany przebiegłego Quentina Hapsburga, potentata energetycznego, który planuje katastrofę biologiczną.
17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej	20:00 Jumanji: Przygoda w dżungli 22:35 Dom Glassów
00:45 Cztery loty 02:40 Ucho Prezesa 03:25 TOP 10 - Lista Przebojów	05:30 Telezakupy

TV Trwam

09:30 Msza święta z Jasnej Góry	10:35 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”	10:40 Polska Norwida
11:35 Małej Cerkwy do...	12:00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem	12:15 Papież Polak do Rodaków
12:40 Projekt Gorczycki	13:50 Ostatnie requiem	14:35 Święty na każdy dzień
14:40 Drzwi do lasu	15:00 Wieś - to też Polska	16:00 Koncert życzeń
16:45 Prawda a Historia	17:00 Zostań Żołnierzem RP	17:15

13 września

TVP 1

04:40 Klan - telenowela
05:10 Przysięga - serial
06:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej
07:30 Rodzinny ekspres - magazyn
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:35 Ranczo - serial
09:40 Komisarz Alex - serial kryminalny
10:35 Ojciec Mateusz - serial kryminalny
11:25 Kasta - serial paradokumentalny
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:35 Rok w ogrodzie Extra
12:50 Natura w Jedyńce - Zwierzęta - Torbacze - serial dokumentalny

SERIAL KOSTIUMOWY

14:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
15:00 Wiadomości
15:15 Alarm! - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Przysięga - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
17:55 Klan - telenowela
18:20 Kasta - serial
18:55 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:10 Alarm! - magazyn
20:25 Leśniczówka - serial
20:55 Piłka nożna
23:10 Historia bez tajemnic - Żwirko i Wigura - film dokumentalny
00:15 Krew, pot i... kłamstwa - film fabularny

TVP 2

05:00 Na sygnale - serial fabularny
05:30 M jak miłość - serial
06:25 Pozyteczni.pl
06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy
07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:40 Pytanie na śniadanie
11:15 Złotopolscy - telenowela
11:50 Dla niesłyszających - Barwy szczęścia
12:30 Koło fortuny
13:15 Zranione ptaki - serial
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial
15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial
15:55 Przepis dnia
16:00 Koło fortuny
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej
18:45 Zranione ptaki - serial

SERIAL OBYCZAJOWY

19:30 Barwy szczęścia - serial obyczajowy
19:55 Przepis dnia
20:05 Barwy szczęścia - serial obyczajowy
20:35 Kulisy seriali Na dobre i na złe i Na sygnale
20:50 Na dobre i na złe
21:55 Z bicia serca - serial
23:00 Tabu - serial kostiumowy
00:15 Mamuśki mają wychodne
01:50 Medyceusze Wspaniali - serial kostiumowy
03:00 Upadek żelaznej kurtyny - film dokumentalny, prod. Francja, 2019, reż. Franck Cuveillier, Annette Gourdon
04:10 Za marzenia - serial
04:55 Zakończenie

TVN

05:55 Uwaga! - magazyn
06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:40 Doradca smaku
11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
12:55 Tajemnice miłości
14:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:10 Ten moment
16:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
19:00 Fakty - informacje
19:35 Sport
19:45 Pogoda - informacje
19:55 Uwaga! - magazyn
20:10 Doradca smaku

SERIAL OBYCZAJOWY

20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska
20:55 Milionerzy
21:35 Top Model
23:10 Wonder Woman - film przygodowy, USA, Chiny, Hong Kong, 2017, reż. Patty Jenkins, wyk. Gal Gadot, Chris Pine, Connie Nielsen, Robin Wright, Danny Huston, David Thewlis
02:05 Tajemnica zawodowa - serial, Polska
03:05 Superwizjer - magazyn reporterów
03:40 Uwaga! - magazyn
04:00 Noc magii
05:25 Kto was tak urządził

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy
09:40 Sekrety rodziny
10:40 Dlaczego ja?
11:40 Gliniarze
12:50 Wydarzenia
13:20 Interwencja
13:40 Trudne sprawy
14:40 Dlaczego ja?
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Na ratunek 112
17:00 Gliniarze
18:00 Pierwsza miłość
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość wydarzeń
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:00 Hell's Kitchen
21:35 Świat według Kiepskich
22:10 Love Island. Wyspa miłości

FILM SENSACYJNY

23:10 Ocalenie - Grupa terrorystów porwya byłego agenta CIA. Kiedy jego syn zostaje odsunięty od zadania odbicia ojca, postanawia działać na własną rękę i sam wyrusza z odsieczą...
01:10 Atak paniki - Wielowątkowa opowieść, w której zwykli ludzie wpadają w wir nieoczekiwanych zdarzeń, co radykalnie odmieni ich życie. Atrakcyjna autorka kryminałów na randce spotyka swojego byłego.
03:25 Świat według Kiepskich
04:40 Disco Gramy - program rozrywkowy prod. Polska

TVP Kultura

07:30 Informacje kulturalne
08:00 Co dalej? - program publicystyczny
08:30 Do dzieła - magazyn
09:00 Paciorki jednego różańca - dramat, reż. Kazimierz Kutz, wyk. Marta Straszna, Augustyn Halota, Jan Bogdół, Franciszek Pieczka, Róża Rychter, Ewa Wiśniewska, Stanisław Zaczek
11:00 Rodzina Durrellów
12:05 W poszukiwaniu umami - film dokumentalny, prod. Hiszpania, 2017, reż. Inigo Ruiz, Virginia Jónas, Jess Javier Ruiz
13:10 Wydarzenie aktualne
13:30 Lalka - serial
15:05 Wniebowzięci - film TVP, reż. Andrzej Kondratiuk, wyk. Zdzisław Maklakiewicz, Jan Himilsbach, Regina Regulaska, Ewa Piela, Ryszard Naroznik

FILM OBYCZAJOWY

16:05 Do widzenia, do jutra - film reż. Janusz Morgenstern, wyk. Teresa Tuszyńska, Grażyna Muszyńska, Barbara Baranowska, Włodzimierz Bielicki
17:40 Przestrzeń pamięci
18:15 Którędy po sztukę kulturalne
18:30 Belfer
18:55 Rodzina Durrellów
20:00 Kultura, Giedroyc i inni
21:05 Na wschód od Hollywood
22:55 Mistrz i Małgorzata
24:00 Więcej niż fikcja i
01:05 Rawa Blues Silesian Sound
02:15 Lekkie obyczaje - Tajemnice Silver Lake

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny
Każdy kolejny odcinek to odrębna tematyka. W każdym z nich nie brakuje „zabójczej prędkości”, efektów specjalnych, napięcia, niebezpiecznych pościgów i komizmu, przedstawianego przez bohaterów. Chcą, aby zawsze na pierwszym miejscu stała sprawiedliwość.
08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy prod. Polska
11:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny
12:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
13:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
14:00 Reportery. Z życia wzięte

SERIAL OBYCZAJOWY

15:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy prod. Polska
16:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny
17:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
20:00 Biegnij!
21:55 Twarze w tłumie
00:00 Belfer
02:15 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
03:10 Biedsiada na cztery pory roku
03:55 Taki jest świat - program informacyjny prod. Polska
05:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy

TVN 7

05:15 Szkoła
06:15 Papiery na szczęście - serial, Polska
06:45 Hotel Paradise
07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy
10:50 Opowieści małżeńskie
11:55 Zagadki losu - program
12:55 Szpital - program obyczajowy
13:55 Sąd rodzinny - program sądowy
14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska
15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
17:00 Opowieści małżeńskie
18:00 Tajemnice miłości
19:00 Zagadki losu
20:00 Papiery na szczęście - serial
20:35 Hotel Paradise

FILM SENSACYJNY

21:35 Odwaga - film sensacyjny, USA, Australia, 2007, reż. Neil Jordan, wyk. Jodie Foster, Terrence Howard, Nicky Katt, Naveen Andrews, Mary Steen-burgen
00:00 Robin Hood - film przygodowy, USA, Wielka Brytania, 2010, reż. Ridley Scott, wyk. Russell Crowe, Cate Blanchett, Max Von Sydow, William Hurt, Mark Strong, Oscar Isaac, Danny Huston, Eileen Atkins, Mark Addy
03:00 Noc magii - program ezoteryczny prod. Polska

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu
Nasz Nowy Dom
Pierwsza miłość
miłość
09:00 Pierwsza miłość
09:50 Pierścionek z rubinem
10:55 Kochane Pieniądże
11:55 Sędzia Judy
13:55 STOP Drogówka
16:00 Policjantki i Policjanci
17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjantki i Policjanci
20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
21:00 Gniew Caina Skazany na dożywocie Cain, przywódca więzionego gangu obserwuje jak za kratki trafia jego syn oskarżony o współudział w próbie morderstwa oraz gangster, którego próbował zabić
22:50 M jak morderca Emerytowany detektyw próbuje schwycić seryjnego mordercę.
00:55 Anatomia głupoty według Richarda Hammonda
01:25 Śmierć na 1000 sposobów

TV Trwam

11:00 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
11:25 Jestem mamą
11:40 Prosto o gospodarce
12:00 Anioł Pański
12:03 informacje dnia
12:20 20 lat dla świata
12:25 Muzyczne chwile
12:45 Podróż Apostolska Papięza Franciszka do Kazachstanu
14:20 100 cudownych miejsc
14:30 Święty na każdy dzień
14:35 W Solankowej Dolinie
15:00 Mojżesz
15:50 Ma się rozumieć
16:00 informacje dnia
16:10 Na zdrowie
16:30 Wyszynski
17:00 Po stronie prawdy
17:50 Muzyczne chwile
17:55 Poczet Wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 informacje
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Brat Franciszek
20:00 informacje
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

czwartek

15 września

TVP 1

04:40 Klan - telenowela
05:10 Przysięga - serial
06:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:30 Dobrze historie - magazyn
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:35 Ranczo - serial
09:35 Komisarz - serial kryminalny
10:35 Ojciec Mateusz - serial kryminalny
11:25 Kasta - serial paradokumentalny
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:35 Magazyn Rolniczy
12:50 Natura w Jedyńce - Zwierzęta - Dzikie Koty

SERIAL KOSTIUMOWY

14:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
15:00 Wiadomości
15:15 Alarm! - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Przysięga - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
17:55 Klan - telenowela
18:20 Kasta - serial
18:55 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:10 Alarm! - magazyn
20:30 Leśniczówka - serial
21:00 Na sygnale - serial
21:35 Sprawa dla reportera
22:35 Magazyn śledczy Anity Gargas - magazyn
23:15 Magazyn kryminalny 997 - magazyn

TVP 2

05:00 Na sygnale - serial fabularny
05:30 M jak miłość - serial
06:25 Smaki świata - magazyn
06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy
07:30 Pytanie na śniadanie
10:30 Panorama
10:40 Pytanie na śniadanie
11:15 Magazyn
11:50 Dla niesłyszających - Barwy szczęścia
12:30 Koło fortuny
13:15 Zranione ptaki - serial
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial
15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial
15:55 Przepis dnia
16:00 Koło fortuny
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej

SERIAL OBYCZAJOWY

18:45 Zranione ptaki - serial obyczajowy
19:30 Barwy szczęścia - serial obyczajowy prod. Polska
20:00 Przepis dnia
20:10 Barwy szczęścia - serial obyczajowy prod. Polska
20:40 Kulisy serialu Ojciec Mateusz - felieton
20:55 Ojciec Mateusz - serial kryminalny prod. Polska
21:55 Z bicia serca - serial obyczajowy
23:00 Tabu - serial kostiumowy
00:15 Dziewczyna w sieci pająka - dramat

TVN

05:55 Uwaga! - magazyn
06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:40 Doradca smaku
11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
12:55 Tajemnice miłości
14:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:10 Ten moment
16:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
19:00 Fakty - informacje
19:35 Sport
19:45 Pogoda - informacje
19:55 Uwaga! - magazyn
20:10 Doradca smaku

SERIAL OBYCZAJOWY

20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska
20:55 Milionerzy
21:35 Kuchenne rewolucje
22:45 Testosteron - film komedia, Polska, 2007, reż. Andrzej Saramonowicz, Tomasz Konecki, wyk. Piotr Adamczyk, Borys Szyc, Maciej Stuhr, Krzysztof Stelmachy
01:10 After II - film obyczajowy, USA, 2020, reż. Roger Kumble, wyk. Josephine Langford, Hero Fiennes-Tiffin, Dylan Sprouse, Louise Lombard
03:25 Uwaga! - magazyn
03:45 Noc magii
05:10 Kto was tak urządził

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy
09:40 Sekrety rodziny
10:40 Dlaczego ja?
11:40 Gliniarze
12:50 Wydarzenia
13:20 Interwencja
13:40 Trudne sprawy
14:40 Dlaczego ja?
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Na ratunek 112
17:00 Gliniarze
18:00 Pierwsza miłość
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość wydarzeń
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:05 Nasz Nowy Dom - magazyn
21:05 Przyjaciółki
22:10 Love Island. Wyspa miłości

FILM OBYCZAJOWY

23:10 28 dni - Gwen Cummings jest nowojorską dziennikarką, która uwielbia barwne, rozrywkowe życie. Eleganckie przyjęcia i całonocne eskapady po knajpach to dla niej i jej chłopaka, Jaspera, codzienność. Oboje lubią nowe wrażenia, więc nie ograniczają się tylko do alkoholu, eksperymentują też z narkotykami.
01:20 Moja dziewczyna 2
03:35 Świat według Kiepskich
04:15 Kabarety
04:40 Disco Gramy - program rozrywkowy
05:25 Telezakupy
TV Okazje

TVP Kultura

07:50 Informacje kulturalne
08:15 Zaginione - odnalezione
08:40 Dziką Muzyką - Polscy Lirnicy - magazyn
09:20 Do widzenia, do jutra, reż. Janusz Morgenstern, wyk. Teresa Tuszyńska, Grażyna Muszyńska, Barbara Baranowska, Włodzimierz Bielicki, Jacek Fedorowicz, Roman Polański, Eleonora Kałczyńska, Romuald Freyer, Tadeusz Wojtych, Tadeusz Chyła
11:00 Rodzina Durrellów
12:00 Igrzyska pamięci - film dokumentalny
13:35 Lalka - serial
15:10 Książę sezonu - film TVP, reż. Witold Orzechowski, wyk. Beata Tyszkiewicz, Czesław Wołłejko, Zdzisław Wardejn, Halina Kossobudzka

DRAMAT

16:20 Lotna - dramat
17:55 Co dalej? - program publicystyczny
18:30 Informacje kulturalne
18:55 Rodzina Durrellów
20:00 Czwartkowy klub filmowy - Wstęp do filmu - Maroko
20:05 Czwartkowy klub filmowy - Maroko - melodramat
21:50 Res Poloniae - O Polsce z oddali
22:25 Beatlesy w Indiach
00:15 Gomorra - serial
01:20 Co dalej?
01:55 Na wschód od Hollywood - Dziedziczki
03:45 Kino nocne - Torowisko - film obyczajowy

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny
08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
11:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny
12:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
13:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
14:00 Reportery. Z życia wzięte
Akcja serialu rozgrywa się w Barczynie - niewielkiej miejscowości powiatowej, która skrywa wiele tajemnic.
15:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
16:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny
17:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial

KOMEDIA SENSACYJNA

20:00 Niedobrani - Dziennikarz polityczny próbuje umówić się ze swoją byłą opiekunką, która zajmuje ważną pozycję w rządzie.
22:35 Gorący pościg
Niezłomna policjantka chroni wdowę po handlarzu narkotyków przed kryminalistami i skorumpowanymi mundurowymi.
00:10 Nie mów nikomu
02:55 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
03:55 Menu na miarę - program kulinarny
04:20 Taki jest świat - program informacyjny prod. Polska

TVN 7

05:15 Szkoła
06:15 Papiery na szczęście - serial, Polska
06:45 Hotel Paradise
07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy
10:50 Opowieści małżeńskie
11:55 Zagadki losu
12:55 Szpital - program obyczajowy
13:55 Sąd rodzinny - program sądowy
14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska
15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
17:00 Opowieści małżeńskie
18:00 Tajemnice miłości
19:00 Zagadki losu
20:00 Papiery na szczęście - serial, Polska
20:35 Hotel Paradise

KOMEDIA

21:35 Szeffowa - film komedia, USA, 2016, reż. Ben Falcone, wyk. Melissa McCarthy, Kristen Bell, Peter Dinklage, Ella Anderson, Kathy Bates
23:35 Dziennik Bridget Jones - film komedia, Francja, Wielka Brytania, USA, 2001, reż. Sharon Maguire, wyk. Renée Zellweger, Colin Firth, Hugh Grant, Gemma Jones, Jim Broadbent
01:40 Druga strona medalu - talk show
02:50 Noc magii - program ezoteryczny prod. Polska

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu
Nasz Nowy Dom
Pierwsza miłość
Pierścionek z rubinem
09:50 Pierścionek z rubinem
10:55 Kochane Pieniądże
11:55 Sędzia Judy
13:55 STOP Drogówka
16:00 Policjantki i Policjanci
17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjantki i Policjanci
20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
21:00 Naga broń 2 i 1/2: Kto obroni prezydenta?
22:50 Sądna noc Wieczorna eskapada na mecz bokserski kończy się dla trójki przyjaciół nieszcześliwie. Podpadają okrutnemu i bezwzględnemu gangsterowi i muszą uciekać coraz liczniejszym prześladowcom.
01:05 Anatomia głupoty według Richarda Hammonda
01:40 Śmierć na 1000 sposobów
02:05 Ucho Prezesa

TV Trwam

11:00 Podróż Apostolska Papięza Franciszka
12:00 Anioł Pański
12:03 informacje
12:20 Ziemia Obiecana
13:15 Muzyczne chwile
13:30 Msza Święta
14:20 100 cudownych miejsc na świecie
14:30 Przystanek Lamsdorf
14:55 Lisieux, dom małej Tereski
15:50 Ma się rozumieć
16:00 informacje dnia
16:10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
16:35 Zew natury
17:05 Akademia pro-life
17:15 Filmowe życiorysy
17:30 Odpowiedzialni za Kościół
17:55 Poczet Wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Przyjaciele i bohaterowie
20:00 informacje
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Historia
21:00 Apel Jasnogórski

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

TATUAŻ, CZYLI DROGI Z POWROTEM NIE BĘDZIE

ILEKROĆ WIDZĘ TATUAŻ, PRZYPOMINA MI SIĘ SMUTNY ŻART O CHINCE, KTÓRA PRZEZ CAŁĄ PODRÓŻ W METRZE PRZYGLĄDAŁA SIĘ RAMIENIU JEDNEJ ZE WSPÓŁPASAŻEREK. W KOŃCU NIE WYTRZYMAŁA I ZAPYTAŁA: CZEMU MA PANI NA RAMIENIU CHIŃSKIMI ZNAKAMI WYTATUOWANY NAPIS „PRAĆ W LETNIEJ WODZIE, NIE CHLOROWAĆ”?

MAGDALENA MARIA
BUKOWIECKA
m.bukowiecka@
gazetaolsztynska.pl

Ktokolwiek zabrałby się do poszukiwań największej przeciwniczki tatuaży w promieniu tysiąca mil morskich — z pewnością trafiłby na mnie...!

Tymczasem tatuaże są wszędzie: na plaży, we wspomnianym metrze, w samolocie, w przychodni, w miejscu pracy... Już nawet na ekranach kin widać wytatuowanych aktorów, przy czym te ich tatuaże nijak nie mają związku z fabułą — z czego wnoszę, że albo jest to promocja mody na tatuaż jako takiej, albo aktor go po prostu ma prywatnie i z nim gra. Dokładnie tak, jak z niebieskimi oczami. Jakiś czas temu uwielbiałam piosenki i samego Eda Sheerana, ale potem, gdy jego tatuażowa mania zaczęła przybierać rozmiary chorobowe — z każdym nowym przebojem zaczynał mi się on podobać mniej, aż wreszcie zupełnie przestał. O co w tym

Fot. Serhii Ivakh/Cernea/Max

wszystkim chodzi i dlaczego mania na tatuaże zdaje się zalewać świat...?

TATUAŻ HISTORYCZNIE

Dawno temu wpadła mi w ręce całkiem niezła praca o tatuażach jako takich, ale też o ich historii i różnorodnym znaczeniu w wielu kulturach, z czego tym pierwotnym były obrzędy rytualne. Samo słowo „tatuaż” to zapożyczenie od samońskiego tatau, czyli „uderzać”, i pochodzi z zapisów jednego z żeglarczy-podróżników, który w XVIII w. dotarł wtamte strony globu. Generalnie w kulturach polinezyjskich, nie tylko na Samoa, do wykonania tatuażu uprawniało dopiero zabicie wroga i zdobycie jego już wytatuowanej głowy (!). Równie znany jest też tatuaż moko, czyli tradycyjne zdobienie ciała i twarzy Maorysów, które jest jednym z elementów tożsamości i dziedzictwa narodowego autochtonicznej ludności Nowej Zelandii.

Co do Biblii, o tatuażu wspomina Księga Kapłańska, konkretnie rozdz. 19, wers 28, który mówi wyraźnie: „Nie będziecie nacić ciała na znak żałoby po zmarłym. Nie będziecie się tatuować.”. Jeśli zatem o tatuażu wspomina już Pięcioksiąg, to jest to jawny znak i na jego obecność w zamierzchłej starożytności, ale i na jednoznaczny zakaz tatuowania się. Tacy Dakowie, czyli z grubsza mieszkańcy dawnej Rumunii, tatuowali niewolników, a starożytni Rzymianie — skazańców, którym najczęściej naznaczali twarz. Czy ktoś, kto decyduje

się na tatuaż, to wszystko wie? Niestety, najczęściej nie, a już podstawia rękę pod igłę...!

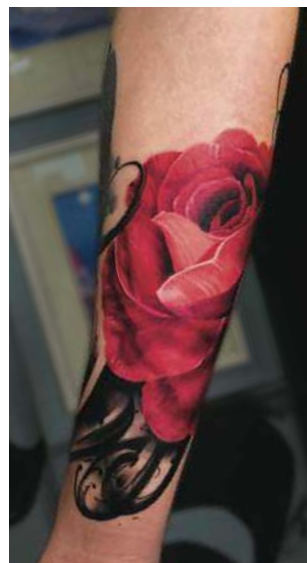
TATUAŻ WSPÓŁCZESNIE

To, że w czasach już bardziej współczesnych tatuaż postrzegany był jako tabu czy oznaka powiązań przestępczych — to jedno. Nadmienię, że nawet dziś w tradycjach wschodnich, w takiej Yakuzie lub Triadach, tatuaż świadczy o klasyfikacji w mafijnej hierarchii... Ale przypominam, że tatuaż to też ten numer, który naziści wypalali na przedramionach więźniów obozów koncentracyjnych...!

Poza tym naziści widocznie mieli do tych tatuaży wybitne zamięłowanie, bo żołnierze Waffen SS też byli tatuowani pod pachą lewej ręki: gotyką, a potem łacińską czcionką zapisana była tam ich grupa krwi. Przy czym być może czasie wojny taki znak i wiadomość — na polu walki uratowały paru SS-manom życie, ale już po wojnie stały się pierwszą formą identyfikacji i stawiania ich przed wymiarem sprawiedliwości. Jako jeden z niewielu oznakowania (istryczka) uniknął Josef Mengele, ów niesławny Anioł Śmierci z Auschwitz, który miał ponoć problemy z gojeniem się ran...

OKIEM... TATUAŻYSTY

— W naszym studiu mężczyźni tatuują się dokładnie tak samo chętnie jak kobiety — żadna płć nie przeważa — mówi Serhii Ivakh, tatuażysta w jednym z olsztyńskich salonów. — Natomiast zauważam,

że osoby młodsze częściej robią sobie coś niewielkiego, minimalistycznego, a starsze zamawiają już większe projekty — myślę, że przyczyną takich wyborów są koszty, bo im większy tatuaż, tym wiadomo, że więcej kosztuje. Częściej większy tatuaż zamawia też mężczyzna — tu te różnice są bardziej widoczne. Najczęściej przychodzą do nas ludzie zdecydowani: i na sam tatuaż, a nawet na konkretny projekt. Choć bywa, że decyduje po prostu moda...

— Zanim zabierzemy się za projekt tatuażu, konieczne musimy sprawdzić, czy nie ma przeciwwskazań zdrowotnych. Klient wypełnia ankietę, w której pytamy o jego ogólny stan zdrowia, o alergie i choroby przewlekłe oraz o operacje i zabiegi medyczne, które przeszedł w ostatnim czasie. Wizualnie też oceniamy stan skóry, bo chorą skórę bardzo łatwo rozpoznać. Staramy się wszystko przewidzieć przed tatuowaniem: jak tatuaż będzie się goić, czy mogą być jakieś problemy zdrowotne — bo drogi z powrotem już nie ma... Na szczęście, mimo że pracuję najczęściej z bardzo dużymi projektami, nigdy się nie zdarzyło, że już po wykonaniu tatuażu klient miał jakieś problemy zdrowotne.

— Sam mam tatuaże, oczywiście — śmieje się Serhii. — Pierwszy zrobiłem, gdy miałem 17 lat, ale nie był to duży projekt — miał najwyżej 5 na 5 cm. To było 12-13 lat temu, w czasach, gdy tatuaże nie były jeszcze zbyt powszechne. Dlaczego? Po prostu lu-

bię tatuaże. Nie interesowała mnie opinia innych na ten temat, także na temat mojego wyglądu już z tym tatuażem. Tatuaż to moja prywatna sprawa: nie czyni ze mnie ani nikogo gorszego, ani nawet lepszego. Gdyby natomiast moja córka oświadczyła w wieku 17 lat, że chce mieć tatuaż — raczej bym jej odradzał, bo to wciąż nastolatka i jej gust może się w krótkim czasie zmienić. Na pewno nie zgodziłbym się w przypadku mody — ale gdyby przyszła z konkretnym projektem i przekonała mnie, że to naprawdę świadoma decyzja na całe życie... Nie domówiłbym na zasadzie „nie, bo nie” — wtedy skutek mógłby być dokładnie odwrotny. Ale starałbym wytłumaczyć i przekonać, by jeszcze trochę poczekać.

ALE... PO CO?

— Sztuka na przestrzeni wieków rozwijała się na przeróżne sposoby, które nie zawsze były akceptowane przez odbiorców — mówi mi koleżanka, posiadaczka czterech tatuaży. — Bywało tak, że dopiero po upływie dekad lub wieków dokonania artystów doceniła szersza publiczność. Uważam, że tak samo będzie z tatuażem, który jest jednym z przejawów sztuki nam współczesnej. Tatuażyści często są absolwentami wyższych studiów artystycznych, ich prace zarówno te na skórze, jak i na innych „nośnikach” — są doceniane i nagradzają krytycy sztuki. Chęć posiadania małych dzieł skłoniła mnie do zrobienia tatuaży. Innym powodem była chęć upamięt-

nienia ważnych wydarzeń z życia mojego i bliskich mi osób. Musimy pamiętać, że tatuaże nie zawsze muszą „mieć znaczenie”, symbolizować coś istotnego. Często pełnią funkcję czysto estetyczne, jednak to im w żadnym stopniu nie umniejsza.

*

Konkluzja z mojej strony brzmi zatem jednoznacznie: tatuaż to skaza, naznaczenie, piętno, które właściciel tatuażu niejako sam sobie sprawił i zdecydował się nosić do ostatnich swoich dni. Jedyną grupą zawodową, która wedle moich standardów na tatuaż może sobie pozwolić, która do tatuażu ma prawo, a nawet obowiązek — są marynarze. Tak, wilk morski bez tatuażu to jest jakaś pomyłka...!

Na koniec wszystkim rozważającym wykonanie sobie tatuażu na którejkolwiek części ciała, nawet na takiej, którą rzadko wystawia się na słońce, a zatem i na widok publiczny — polecam jeszcze jedno dzieło literatury, tym razem amerykańskiego pisarza Nathaniela Hawthorne’a: warto dokładniej przyjrzeć się Hester Prynne, bohaterce powieści „Szkarłatna litera”. I spróbować, niechby i bez czytania całej książki, dowiedzieć, co konkretnie tytułowa szkarłatna litera oznacza i od jakiego słowa pochodzi... Choć czasem myślę, że może jednak lepiej i skuteczniej byłoby takim amatorom tatuażu podsunąć kilka fotek osób, którzy w młodości tatuaż sobie sprawili, a dziś są ludźmi już dość posuniętymi w latach...!

HOTEL NIE JEST ZAGROŻENIEM, JEST SZANSĄ NA ROZWÓJ

W Rybakach nad Jeziorem Łańskim ma powstać nowoczesny i ekologiczny hotel. Ale są tacy, dla których ta inwestycja stała się solą w oku i buntują wszystkich wkoło, bo po co komu hotel na Warmii? No właśnie, dlatego, że Warmia jest malownicza i stawia na turystykę.

Wydawałoby się, że czasy „imperium łańskiego” minęły, że te piękne tereny Warmii, okolice Jeziora Łańskiego powinny cieszyć oczy wszystkich, a nie — jak kiedyś — tylko wybranych. Ale są tacy, którzy mają już tu swoje rezydencje, biznesy i najchętniej widzieliby jezioro tylko dla siebie. Marzy im się „Łańskie” na wyłączność, więc bałamucą mieszkańców, opowiadając często po prostu bajki. Ale tu nie idzie o prawdę, po prostu chodzi o sianie fermentu, niepokoju, tak by radnym, którym wkrótce przyjdzie głosować nad miejscowym planem zagospodarowania dla Rybak, gdzie ma powstać hotel, zadrżała ręka.

PLAN OKREŚLI ZABUDOWĘ

Hotel nad Jeziorem Łańskim wybudować ma spółka „Projekt Rybaki-Łańsk”. O inwestycji mówi się od kilku lat. Prace nad planem zagospodarowania terenu dla Rybak, co do uchwalenia którego Rada Gminy podjęła decyzję jeszcze w 2018 roku, zbliżają się ku końcowi. Plan określi możliwości zabudowy na tym obszarze, choć oczywiście Rada Gminy może nie uchwalić planu. To jak się okazuje nie jest aż tak dobrym rozwiązaniem z punktu widzenia interesów gminy, jak i samych mieszkańców. Jak wyjaśnił bowiem podczas spotkania z mieszkańcami w Stawigudzie projektant planu, inwestor na podstawie tzw. warunków zabudowy i po uzyskaniu wymaganych prawem zgód, mógłby nawet zbudować większy i położony bliżej jeziora obiekt.

A plan określi, co dokładnie i gdzie można zbudować na tym terenie. Chodzi

w sumie o 27,3 ha, które w strategii rozwoju gminy są przewidziane pod usługi turystyczne. Jak wynika z projektu planu na tym obszarze może być maksymalnie zabudowane 2,26 ha, co stanowi 8,2 proc. całego terenu. Ale też trzeba pamiętać, że teren ten położony jest w granicach obszaru chronionego krajobrazu Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej i dwóch obszarów Natura 2000. Narzuca to ograniczenia, w tym oddalenie hotelu, jak też kompleksu domów rekreacyjnych, które zamierza wybudować inwestor, od jeziora o co najmniej sto metrów.

NIŻSZY OD KORONY DRZEW

W planie jest klarowny zapis, że przyszły hotel może mieć maksymalnie 700 miejsc noclegowych i cztery kondygnacje nadziemne. Jest też już wizualizacja przyszłego hotelu, który jak widać jest wkomponowany harmonijnie w otoczenie i nie jest to moloch. Bo do tej pory przeciwnicy inwestycji straszili przyszły hotel w Rybakach do wielkiego hotelu w Pobierowie na ok. 1 100 pokoi, czyli ponad 2000 miejsc noclegowych.

— Jeśli popatrzymy na wielkość i ukształtowanie naszego terenu (spółka dysponuje prawie 17 ha), budynek może być harmonijnie wkomponowany w krajobraz — mówi Krzysztof Tyszkiewicz, wiceprezes Juvenes-Projekt i członek zarządu BBI Development S.A. — Proszę też zauważyć, że projektant planu wpisał jako określenie wysokości budynku rzędną wynoszącą 154 m n.p.m. I to nie jest

Takie domy rekreacyjne mają powstać w Rybakach

przypadek, bo patrząc od strony jeziora za hotelem będzie widać znacznie wyższe wzniesienia porośnięte lasem. W związku z tym budynek nie przekroczy swojej wysokości koron drzew. Będzie widoczny od strony jeziora na ich tle. Nie będzie stanowił dominanty, jak przywoływana przez niektórych Stobnica czy Pobierów.

MAKSYMALNIE 700 MIEJSC

W okolicy są już hotele, jak Warmia Park (niedawno rozbudowany) czy Marina Golf Club Mazury. Obecnie modernizowany jest też dawny hotel Kormoran w Mierkach nad jeziorem Plusznym. Jednak wszystkie te hotele są mniejsze. Dlatego inwestor planuje akurat obiekt na ok. 700 miejsc noclegowych?

— Hotele żyją z wynajmu pokoi, to one są nośnikiem dochodu — tłumaczy wiceprezes Tyszkiewicz. — Hotel ma oferować pełną, bogatą ofertę umożliwiającą całoroczne funkcjonowanie, co dziś jest największą bolączką istniejących już hoteli. Mają one ogromne problemy z obłożeniem poza sezonem wakacyjnym. Jaka jest na to recepta? Otóż hotel, który jest atrakcyjny, ma w swoich murach część basenową, różne restauracje, sklepy, część konferencyjną. Przy tak bogatej ofercie hotel musi dysponować odpowiednią liczbą pokoi. Ostateczna wielkość hotelu wynikać będzie z analiz ekonomicznych dokonanych po uchwaleniu planu miejscowego. Ta wielkość obiektu zapisana w planie to wielkość maksymalna.

Oczywiście w Polsce powstaje wiele hoteli znacznie większych, położonych w modnych kurortach, ale my nie celujemy w ten segment — podkreśla Krzysztof Tyszkiewicz.

Wizualizacja, którą przedstawił inwestor oraz zapisy planu wytrąciły przeciwnikom inwestycji argumenty z ręki o rzekomo mającym powstać nad jeziorem gigancie. Ale znaleźli inne. Teraz straszą mieszkańców, że inwestor chce wybudować tu apartamentowce, a nie domy rekreacji indywidualnej. Zgodnie z projektem planu mogą powstać tu 33 domy na 1000-metrowych działkach. Jednak inwestor zakłada budowę 28 domów, bo muszą być drogi, dojazdy do posesji. To prawie trzy razy mniej domów

niż znajduje się choćby w Zielonowie nad jeziorem Plusznym, gdzie stoi ponad 70 domów letniskowych. Swoją drogą, równie pięknie jak osiedle Rezydencje Warmińskie wkomponowanych w zieleń.

TO NIE BĘDĄ APARTAMENTOWCE!

Czy w Rybakach powstaną apartamentowce? — Na pewno nie! Pozwolenia na budowę będzie wydawało Starostwo Powiatowe w Olsztynie — zwraca uwagę wiceprezes Tyszkiewicz. — I jeśli pojawią się tam z zapisem w planie dopuszczającym rekreację indywidualną, a przyniosą projekty apartamentowców, to sądzi pan, że ktokolwiek wyda pozwolenie na zabudowę wielorodzinną czy pensjonat, które prawo definiuje. Ćwierć wieku zajmuję się uzyskiwaniem pozwoleń na budowę, urzędnicy stosują wykładnię zawężającą, a nie rozszerzającą. Rozsądnie zresztą. Gdyby gmina chciała dopuścić zabudowę apartamentową lub pensjonatową, wpisałyby ją do planu. Zatem na bazie planu powstać będzie mogła jedynie zabudowa typu jednorodzinnego, a cała reszta to kolejne pustosłowie przeciwników.

Na każdej działce pod dom będzie mógł powstać tylko jeden budynek, maksymalnie o 2 kondygnacjach z użytkowym poddaszem, ale nie wyższy niż 10 metrów. Trzeba jednak wziąć pod uwagę, że teren, na którym mają stanąć jest bardzo pofałdowany. Występują duże spadki wysokościowe, domy trzeba jakoś wkomponować w teren. Według inwestora domy nie przekroczą powierzchni użytkowej 250 metrów kwadratowych.

— Takie już realizowaliśmy choćby w Pluskach (inwestycja pod nazwą Rezydencje Warmińskie była nagradza w kategorii przyjaznej środowisku — red). To są zwykłe domy, dla jednej rodziny, ewentualnie umożliwiające zaproszenie rodziny czy przyjaciół — dodaje wiceprezes Juvenes-Projekt. — Strasznie, że w Rybakach nagle w sezonie w tym zespole domów będzie przebywać po kilkaset osób, to nieprawda. Oceniam, że w lipcu, sierpniu przy stuprocentowym obłożeniu może być to maksymalnie trochę ponad 200 osób, a w pozostałych miesiącach od 100 do 150 osób. Pamiętajmy, że domy muszą być oddalone od jeziora o 100 metrów. Inaczej

niż w Pluskach, Zielonowie, gdzie znaczna część zabudowy położona jest wprost nad jeziorem. Znikną one całkowicie w zieleni.

NOWOCZESNY I EKOLOGICZNY

Inwestor chce zrealizować jeden z najnowocześniejszych obiektów tego typu w Polsce, w harmonii z piękną przyrodą. Na terenie kompleksu zostanie wprowadzona m.in. komunikacja elektryczna, która wyeliminuje indywidualny transport spalinowy. Budynki zostaną wyposażone w system ogrzewania, czerpiący energię z pomp ciepła i gazu, a prąd będzie pozyskiwany m.in. z własnej instalacji fotowoltaicznej.

Dzięki tej inwestycji gaz popłynie również do mieszkańców Plusek i Rybak, bo do tej pory podciągnięcie gazu do wsi z punktu widzenia dostawcy było nieopłacalne. Przy okazji budowy nowej sieci, zmodernizowana będzie przestarzała sieć kanalizacji obejmująca Pluski i Rybaki. Spółka współfinansuje też przebudowę drogi z Plusek i Rybak, która ominie centrum Stawigudy, tak by maksymalnie odciążyć ruch w samej Stawigudzie.

Rafał Szczepański, prezes zarządu spółki Projekt Rybaki-Łańsk, która ma wybudować hotel od początku zapewnia, że inwestycja jest korzystna dla gminy, bo wpisuje się w plan rozwoju gminnej infrastruktury. Jest też korzystna dla mieszkańców, bo stworzy około stu nowych miejsc pracy w samym hotelu. Da możliwość współpracy z hotelem lokalnym przedsiębiorcom, których biznes nastawiony na turystów dziś boryka się z problemem krótkiego sezonu. Z samych podatków od hotelu i domów do gminnej kasy wpłynie ok. 1 mln zł rocznie.

PÓŁWYSEP Z SZAMBAMI

Czym więc tłumaczyć głosy przeciwników inwestycji, zwłaszcza te o uszanowaniu krajobrazu, tradycji i historii tego miejsca? Chyba tylko prywatnym interesem pewnych osób. No chyba nikt nie chciałby, aby znów tu hodowano bydło i świnie, tak jak przez lata. Bo w Rybakach było przecież gospodarstwo pomocnicze, które pracowało na potrzeby rządowego ośrodka w Łańsku, a nie jak wskazują przeciwnicy inwestycji — puszcza albo dziki las.

— Teren został już przez człowieka przetworzony, to nie jest dziewicza puszcza — mówi prezes Szczepański. — Nie boimy się krytyki, jeśli oparta jest na zobiektywizowanych przesłankach. Ale to jest czarny PR, podkreśnany przez znaną i bardzo drogą agencję lobbującą z Warszawy, który ma zrobić ludziom w głowach zamęt. Ich celem jest wywarcie presji na radnych, na wójta, aby nie kierowali się interesem publicznym, a interesem garstki wpływowych i bogatych osób. Ludzie ci nie chcą mieć wokół siebie sąsiadów. Ubierają się w szaty obrońców przyrody. Jeśli naprawdę leżą im na sercu kwestie poszanowania środowiska, jeśli naprawdę kochają Jezioro Łańskie, to najpierw powinni zacząć od rozbioru swoich zabudowań na półwyspie Łalka, które stoją bliżej niż 100 metrów od brzegu Jeziora Łańskiego i likwidacji szamb. Choć wątpię, że to zrobią, ponieważ na pierwszym planie — według mnie — mają własny interes. Zapewniam, że tak jak dbamy o zieleń, przyrodę choćby w Rezydencjach Warmińskich, tak będzie w Rybakach.

AM

Wizualizacja hotelu w Rybakach

9 WRZEŚNIA

Jakub Żulczyk - spotkanie autorskie

Olsztyn

Gościem Planety 11 będzie jeden z najważniejszych współczesnych polskich pisarzy – Jakub Żulczyk. Pochodzący z Nidzicy autor ma na swoim koncie 9 powieści.

Planeta 11, godz. 18. Wstęp wolny

10 WRZEŚNIA

Odkrywając Warmię i Mazury - bibliografia

Olsztyn

Specjalnie z okazji Europejskich Dni Dziedzictwa Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie przygotowała kolejną tematyczną publikację – bibliografię, która zabierze czytelników w podróż po Warmii i Mazurach.

Godz. 10-14, Stary Ratusz WBP (ul. Stare Miasto 23).

Wstęp wolny

10 WRZEŚNIA

Wiejskie podróże małe i duże.

O transporcie na wsi słów kilka

Olsztyn

Opowieść o regionalnym dziedzictwie z perspektywy dawnych środków transportu z przełomu wieku XIX i XX. Impreza w formie zwiedzania z muzealnikiem, wyjście o godz. 11.00 i 13.00, start przed wejściem

głównym do Muzeum. Uczestnicy odwiedzą kilka wystaw prezentujących tradycyjne pojazdy i narzędzia związane z komunikacją i transportem. Dodatkową atrakcją będzie opowieść o „wozie cygańskim” i kulturze romskiej. Odbędą się także pokazy werkowania i kucia, komunikacji z koniem oraz jazdy bryczką.

Muzeum Budownictwa Ludowego, godz. 11-15.

10-11 WRZEŚNIA

TROPY. Festiwal literatury dla dzieci i młodzieży 2022

Olsztyn

MOK Olsztyn serdecznie zaprasza na kolejną edycję festiwalu literatury dla dzieci i młodzieży TROPY! Dwudniowe wydarzenie, prezentujące Młodym Czytelnikom najwartościowsze zjawiska literackie w Polsce, odbędzie się w Parku Centralnym i Zajeźdni trolejbusowej 10 i 11 września.

Park Centralny, godz. 11-20:30. Wstęp wolny

17 WRZEŚNIA

Koncert zespołu Sploty//Legends Warmińskie

Olsztyn

„Olsztyn leży na Warmii: gwara warmińska wehikułem zagubionej tożsamości” to projekt Miejskiego Ośrodka Kultury, stworzony na styku etnografii, antropologii, sztuk wizualnych i muzyki tradycyjnej. 17 września odbędzie się koncert zespołu SPLIT (Ania Broda, Małgorzata Makowska, Mary Rumi), bazują-

cy na melodiach, tańcach i piosenkach tradycyjnych. Koncertowi będzie towarzyszyła wielkoformatowa mobilna instalacja artystyczna „Legends warmińskie” autorstwa Jarosława Gacha, Marcina Wakara i Edwarda Cyfusa.

Zajeźdnia Trolejbusowa (ul. Knosaty), godz. 17:00.

HELIOS

REPERTUAR PIĄTEK

Centrum Handlowe Aura,
Olsztyn, al. Piłsudskiego 16

HELIOS
tel. 89 535 20 30

447200ts-BA -C

MARATON HORRORÓW:

23:00; TRZY TYSIĄCE LAT
TĘSKNOTY / napisy: 12:30,
15:00, 18:30, 20:15; KING: Mój
przyjaciel lew / familijny / od
6 lat / dubbing: 11:20, 13:45,
16:10, 18:00; BODIES BODIES
BODIES / napisy: 13:10, 14:40,
19:00, 20:45; ORLETA. Grodno
'39: 13:20, 17:30, 20:00;
SZCZĘŚCIA CHODZĄ PARAMI:
11:00, 18:15, 21:00; KRYPTO-
NIM POLSKA: 12:40, 19:15,

21:30; AFTER 4. Bez siebie nie
przetrywamy / napisy: 14:50,
17:15, 21:15 BESTIA / napisy:
13:00; BULLET TRAIN / napisy:
15:30; DC LIGA SUPER-PETS /
familijny / od 6 lat / dubbing:
10:00, 13:30; DRAGON BALL
SUPER: Super Hero / familijny
/ od 10 lat / dubbing: 10:40;
DRAGON BALL SUPER: Super
Hero / familijny / od 10 lat /
napisy: 15:15; GDZIE ŚPIEWA-
JĄ RAKI / napisy: 17:45; JAK
ZOSTAŁEM SAMURAJEM /
familijny / od 6 lat / dubbing:
10:50, 12:20, 17:00; MINIONKI:
Wejście Gru / familijny / b.o. /
dubbing: 15:50; NIE! / napisy:
20:30; PIES W ROZMIARZE
XXL / familijny / od 7 lat /
dubbing: 10:15, 11:10; TOP
GUN: MAVERICK / napisy:
16:00, 19:45;

REKLAMA

Ainea

GAZETA
OLSZTYŃSKA

5-6 październik 2022 r.

V KONFERENCJA SPECJALISTYCZNA

AiR Automatyzacja
i Robotyzacja
Przemysłu

V KONFERENCJA SPECJALISTYCZNA
Automatyzacja i Robotyzacja
Przemysłu

STUDENCKIE
MISTRZOSTWA
AUTOMATYKÓW

ORGANIZATORZY

PARTNER VIP WYDARZENIA

Agencja
Rozwoju
Przemysłu
S.A.

PARTNER PLATYNOWY

PARTNER ZŁOTY

PARTNER SREBRNY

BROKER UBEZPIECZENIOWY

SPONSOR NAGRÓD

PATRONAT HONOROWY

PATRONI MEDIALNI

PARTNER WYDARZENIA

1	2	3	4	5	6	7	8		9	10	11	12		13	14	15		16	17	18	19	20	21	
22	23	24	25	26	27																			

worek okoloścercowy; 26) kulometr inaczej; 27) na nią polowania w lesie; 28) dobra ocena w szkole; 29) bajkowe krasnoludki; 31) wojskowe rozpoznanie; 32) kłosz ośnająący światło od dołu; 34) budynki osiedlowe; 35) karty do wróżb; 36) każdy kij ma dwa; 37) namiętności , zamiętowania; 43) drugie co do wielkości miasta w Japonii; 45) Paganini, sławny skrzypek; 47) pracownik nadleśnictwa; 49) jedna z klęsk żywiołowych; 50) stłuc, potłuc; 51) ubrania w szafie; 52) kolorowe do rysowania; 53) np. zwrotnikowy lub morski; 54) roślina wspinająca się do światła; 56) przepływać przez Omsk i Pawłodar; 57) stolica i największe miasto Armenii; 60) polska federacja piłkarska; 63) niemiecki dystrybutor paliw.

			6			2	8	
7			5		3	4	1	
6		8	4	1	2	9		3
					7			4
1			3					
5	6			4	8	1		2
		9		5				
				3	4			8
	3		8			5	2	

		6	8		5			
7				2	4			
2	8			6	1	5		
9				8				6
			1		7		5	
5	7			4				
	6		4			9	7	8
				1				5
	2	5				6		

							7	
9				2		4		
		1	5	4		9		2
			7	3		1		
		4	9	6	8		3	7
		2				8	9	
3	2		1		4			
		6	3	8	5		2	
	8	9		7	6			

505

ZWIERZĘTA

sprzedam

KURY Młode Nioski, Od Hodowcy, Szczepione, Dowóz, TANIO, 502-031-298

SPRZEDAM, szczenięta owczarki niemieckie długowłose z rodowodem, 506-10-90-11.

SKUP BYDŁA EKSPORTOWEGO

byki, jałówki (100-350 kg) oraz bydlę rzeźne

STĘPNIAK

- Konkurencyjne ceny
- Płatność od ręki
- Odbiór bezpośrednio z gospodarstwa
- Własny transport

ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY!

Tel. kontaktowy **504894800**

STĘPNIAK S.C.

Małe Radowiska 9a, 87-200 Wąbrzeźno

71422otbr-b-M

SPRZEDAŻ kur, kurcząt -dostawa gratis, 503-508-148

NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

DZIAŁKI rolne , 607-118-733

WWW.DOMKIANGIELSKIE.PL, tel.503-103-703

kupię

KUPIĘ DZIAŁKĘ BUDOWLANĄ LUB ROLNO - BUDOWLANĄ POWYŻEJ 5000 M2, TEL.539-204-884

REKLAMA

Dr n. med. JACEK NOWAK

specjalista chirurgii ogólnej i naczyniowej

PRZYJMUJE: poniedziałek-piątek 16.00-18.30

REJESTRACJA TEL. w godz. 10⁰⁰-18⁰⁰ tel. 89 534 23 33

Olsztyn ul. Pana Tadeusza 6 (PANTAMED)

17122otbr-A-P

Gabinet Urologiczny

USG układu moczowego

(pełny zakres badań urologicznych)

lek. med.

RYSZARD MAREK

Olsztyn, ul. Żytnia 74

pon. 16.00-18.00

tel. 89 527-81-48

tel. 604 552 518

1222otbr-a-M

STOMATOLOG

LEK. EWA MICKIEWICZ

specjalista protetyki stomatologicznej

Olsztyn, ul. Barcza 48/1

tel. **89 542 67 40**

tel. **512 506 756**

- pełny zakres stomatologii zachowawczej
- protetyka
- RTG zębów
- laseroterapia
- wybielanie zębów

licówki porcelanowe

1922otbr-A-P

LSZTYŃSKY CHIRURG

rej. codziennie w godz. 8⁰⁰-18⁰⁰

89 535 25 48

502 323 935

NEUROCHIRURG

dr n. med. Mirosław Smółka

Olsztyn, ul. Kopernika 1

poniedziałki 15.00-18.00

1122otbr-a-M

poszukuję wynająć

SZUKAM 2 -óch mieszkań do wynajęcia, 608-545-251

do wynajęcia

M4 studentom umeblowane wynajmę, 726-167-521

PRACA

dam pracę

! Pomogę odzyskać każdą należność, 793-164-163

KIEROWCA C+ E , 503-103-703

MURARZA, pracownika budowlanego, 501-481-210

PRACA w gospodarstwie rolnym, 668-404-918

PRACOWNIK, 503-103-703

ZATRUDNIĘ DO OBSŁUGI KRÓW MLECZNYCH, 668-449-627

ZATRUDNIĘ pracownika w gospodarstwie rolnym (zapłata, zakwaterowanie, wyżywienie), 512457600

ZATRUDNIĘ w Gospodarstwie Rolnym, 601-772-124

AUTO-MOTO

sprzedam

FIAT Ducato , dostawczy, 2009r., diesel 3,0 TDI,160KM, serwisowany, 514-652-588.

NEUROLOG

BEATA NOWAK

specjalista neurolog

poniedziałek 10:00-13:00

czwartek 10:00-13:00

Rejestracja tel. 89 534 23 33

w godz. 10:00-18:00

Olsztyn, ul. Pana Tadeusza 6

PANTAMED

17222otbr-A-P

dr n. med. MACIEJ BIERNACKI

SPECJALISTA CHIRURGII OGÓLNEJ I ONKOLOGICZNEJ

- chirurgia ogólna
- chirurgia onkologiczna
- żylaki
- przepukliny
- usuwanie drobnych zmian skórnych
- leczenie chorób piersi
- leczenie nowotworów przewodu pokarmowego

Olsztyn, al. Wojska Polskiego 39 (Lancet)

89 535 72 80 od godz. 13⁰⁰, **508 36 26 52**

1322otbr-a-M

MILLER DENTAL

PRZYCHODNIA STOMATOLOGICZNA

lek. stom. Katarzyna Miller

specjalista periodontolog

lek. stom. Adam Miller

lek. stom. Anna Miller

- leczenie w ramach NFZ i prywatnie
- pełen zakres usług stomatologicznych
- RTG

Olsztyn, ul. Piotrowskiego 16 lok. C

tel. 502-071-870, 89 539 96 38

1822otbr-A-P

NZOZ „ARTERIA”

PRYWATNE SPECJALISTYCZNE CENTRUM CHOROBY NACZYŃ

Olsztyn, ul. Kopernika 30 (parter, lok. 14, 15) pn.-pt., rej. w godz. 10⁰⁰-18⁰⁰, tel. **89 534-55-65**

CHOROBY ŻYŁ I TĘTNIC

- diagnostyka
- leczenie zachowawcze
- skleroterapia żyłaków
- laserowe leczenie żyłaków!!!
- leczenie operacyjne żyłaków

Specjaliści chirurgii naczyniowej i ogólnej:

Mariusz Błoniecki | Rafał Dryzner

Piotr Malinowski

Maciej Sadowski tel. **89 509 344 667**

www.arteria.olsztyn.pl

1422otbr-a-M

kupię

SKUP AUT!!! NAJWYŻSZA CENA TEL. 730 750 266

RÓŻNE

sprzedam

!GARAŻE BLASZANE, NOWOCZESNE WIATY, 798-710-329, 698-230-205.

GARAŻE blaszane

BRAMY garażowe

KOJCE dla psów

Najniższe **CENY**

Różne wymiary

Transport cały kraj

Montaż **GRATIS**

Dogodne **RATY**

89-650-30-43 85-733-60-26

29-642-34-61 55-621-23-38

512-853-323

www.konstal-garaze.pl

57622otbr-A-P

USŁUGI

budowa | remont

DACHY, 514-456-553

DACHY, 579-112-988

MALOWANIE, szpachlowanie, 664-493-138

REMONTY mieszkań, hydraulika, elektryka, 789-812-283

SZALÓWKA, podłoga, boazeria, sztacheta, taras; Tartak Żarnowo k/Augustowa, 693-491-205.

Lech Mickiewicz

GINEKOLOG

- sonda pochwowa
- cytologia
- antykoncepcja

Olsztyn

ul. Barcza 48/1

poniedziałki, czwartki od godz. 15.00

rej. tel. kom. **601-952-165**

2022otbr-a-M

Dr n. med. PIOTR MALINOWSKI

specjalista chirurgii ogólnej i naczyniowej

- Diagnostyka i badanie chorób naczyń
- Usuwanie żyłaków: laserowe, nieoperacyjne, operacyjne, skleroterapia

ZABIEGI:

środa 16.00-18.00, czwartek 16.00-18.00

KONSULTACJE:

środa 18.00-19.30, czwartek 18.00-19.30

Olsztyn, ul. Kopernika 30, gabinety nr 14 i 15

9422otbr-a-M

Roman Łesiów

UROLOG

- leczenie zachowawcze i operacyjne
- USG układu moczowego
- cystoskopia, zabiegi operacyjne
- uroflometria

rejestracja Olsztyn, od godz. 13⁰⁰

Lancet 89 535 72 80

al. Wojska Polskiego 39

1622otbr-A-P

SZPACHLOWANIE, malowanie remonty, 696-356-857

ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

SPRZEDAŻ kur, kaczek, brojlerów, kokoszek, dowóz gratis, tel. 728-104-188.

maszyny rolnicze

SPRZEDAM: MASZYNY ROLNICZE UŻYWANE 200SZT. Kiwity tel. 605-429-486, Ostróda tel. 601-612-068, Węgorzewo , tel. 539-448-102.

ciągniki

SPRZEDAM C360, 89-626-20-57

produkty rolne

WYSŁODKI mokre 26t z dowozem, 692-207-572

REKLAMA

przetarg

WÓJT GMINY ELK

ogłasza IV przetarg pisemny nieograniczony

na sprzedaż nieruchomości gruntowych niezabudowanych, położnych w obrębie geodezyjnym Szeligi-Buczki, gm. Elk, będących własnością Gminy Elk, stanowiących działki:

Nr działki	Pow. działki [ha]	Cena nieruchomości netto*	Wadium
10/4	0,3003	424 000,00 zł	42 400,00
KSIĘGA WIECZYSTA NR 0L1E/00013286/5			
10/18	0,8728	1 235 000,00 zł	123 500,00
KSIĘGA WIECZYSTA NR 0L1E/00076655/2			
10/23	0,3921	553 000,00 zł	55 300,00
KSIĘGA WIECZYSTA NR 0L1E/00061526/1			
Województwo warmińsko-mazurskie, powiat elk, gmina Elk, obręb 0052 SZELIGI-BUCZKI			

I. OPIS NIERUCHOMOŚCI

Nieruchomości położone w centralnej części gminy Elk, w miejscowości Szeligi, obręb Szeligi-Buczki, przy granicy administracyjnej z miastem Elk. Nieruchomości objęte postanowieniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uchwalonego uchwałą nr LXXIII/494/2018 Rady Gminy Elk z 16 listopada 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Warm.-Mazur. poz. 5543 z dnia 27 grudnia 2018 r.). Przedmiotowe działki zlokalizowane są na terenie oznaczonym na rysunku ww. planu miejscowego symbolami 3UP, 4UP, 5UP - teren zabudowy usługowo-techniczno-produkcyjnej*. Otoczenie stanowią tereny o podobnym przeznaczeniu. Nieruchomości będące przedmiotem niniejszego przetargu wolne są od obciążeń i zobowiązań. Na działce 10/18 ustanowiona jest służebność przesyłu na rzecz ZUG Sp. z o.o. Gmina Elk (pas zajęcia 354 m²). Z chwilą zawarcia umowy przeniesienia własności w formie aktu notarialnego dla wyżej opisanej działki nr 10/18, zostanie ustanowiona służebność przesyłu zgodnie z zarządzeniami Wójta Gminy Elk nr 85/2021 z 29 lipca 2021 r.

II. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZETARGU

PRZETARG SKŁADA SIĘ Z CZĘŚCI JAWNEJ I NIEJAWNEJ

CZĘŚĆ JAWNA przetargu odbędzie się **18 listopada 2022 r. (piątek)** o godz. **10.00** w lokalu Urzędu Gminy Elk, przy ul. T. Kościuszki 28 A (sala konferencyjna im. Marii i Lecha Kaczyńskich).

Część jawna przetargu odbywa się w obecności oferentów.

CZĘŚĆ NIEJAWNA – o terminie i miejscu komisja przetargowa zawiadomi oferentów w trakcie części jawnej przetargu.

III. WARUNKI PRZYSTĄPIENIA DO PRZETARGU

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest spełnienie łącznie poniższych warunków:

1. Wpłacenie wadium

Wadium w wysokości wskazanej dla każdej z działek w powyższej tabeli należy wpłacić w pieniądzu na rachunek bankowy Urzędu Gminy w Elku, prowadzony w Banku PEKAO SA O/Elk nr 11 1240 5745 1111 0010 4463 2844 w taki sposób, aby najpóźniej 10 listopada 2022 r. wadium znajdowało się na rachunku bankowym.

2. Złożenie oferty w wyznaczonym terminie

Oferty należy składać w zaklejonych kopertach z dopiskiem:

Oferta – przetarg na sprzedaż nieruchomości położonej w obrębie Szeligi- Buczki nr działki*** w sekretariacie Urzędu Gminy w Elku (pok. nr 1, parter) przy ul. T. Kościuszki 28A, 19-300 Elk, w terminie do 10 listopada 2022 r., do godziny 14.00.

*** należy wpisać nr działki, której dotyczy oferta

Oferta powinna być sporządzona na piśmie w języku polskim, dla każdej z działek oddzielnie i należy w niej zawrzeć następujące dane oraz dokumenty: dane składającego ofertę; datę sporządzenia oferty; wskazanie numeru działki, której dotyczy oferta; oferowaną cenę i sposób jej zapłaty; kopię dowodu wniesienia wadium lub dowody stanowiące podstawę do zwolnienia z tego obowiązku; oświadczenie, że oferent zapoznał się z warunkami przetargu i przyjmuje te warunki bez zastrzeżeń, w przypadku gdy oferent jest cudzoziemcem – promesę zezwolenia lub zezwolenie na nabycie nieruchomości objętej ofertą, wydaną przez MSW, zgodnie z ustawą z 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców – Dz. U. z 2017 r. poz. 2278. Zarówno oferta i załączniki powinny być czytelnie podpisane przez oferenta.

PEŁNĄ TREŚĆ OGŁOSZENIA O PRZETARGU oraz szczegółowe informacje na temat przedmiotu przetargu można uzyskać w Urzędzie Gminy Elk, ul. T. Kościuszki 28A, 19-300 Elk, Wydział Gospodarki Gruntami i Ochrony Środowiska (pokój nr 15, I piętro), tel. 87 619 45 19, <http://elk-ug.bip.eur.pl/public/>, <https://elk.gmina.pl>.

45022ekwe-A-G

Pograżeni w głębokim smutku
zawiadamy, że 6 września 2022 r.
odszedł od Nas Nasz Kochany
Tata, Dziadek, Mąż

ś. † p.

Roman Jankowski

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się
10 września 2022 r. mszą świętą żałobną
o godz. 10.00 w bazylice św. Mikołaja
w Grudziądzu przy ul. Kościelnej 1.
Ceremonia pochowania odbędzie się
na cmentarzu Farny w Grudziądzu o godz. 11.30.

Pograżona w smutku Rodzina

2317220pb1-A-G

*Od sześciu już lat galopują razem
po Niebiańskich Lasach i Łąkach...*

Ewa i Huzar

*Coraz mniej ich na zdjęciach,
zawsze pełno we wspomnieniach...*

W szóstą rocznicę odejścia
naszej Drogiej

Ewy Czarneckiej

Przyjaciele
z Klubu Jeździeckiego „Bałdy”

2278220pb1-A-P

Dokładnie dzisiaj
(i identycznie, jak wtedy,
gdy 9-ty dzień 9-tego miesiąca
też spotkał się z
5-tym dniem tygodnia)
minął 6-ty annał
odejścia

Ewy

*„Już po spożyciu połowy zawartości pucharu,
lecz wciąż jeszcze przed pysznie mieniącą się w nim
– połową następną”
11 kwietnia 2016 roku*

Los jednak
– te pragnieniowe życzenie –
zupełnie miał za nic...

Wszak Imię Tej,
która po stokroć sobie na to zasłużyła,
i tak sławione będzie
aż po sam kres ludzi z Jej pokolenia.

J.K.

Msza Święta w intencji
ś. † p. Ewy
odbędzie się
w kościele św. Józefa o godz. 8.00

2278220pb1-B-P

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 7 września 2022 r.
w wieku 69 lat zmarł
Mój Kochany Brat

ś. † p. **Witold Przeracki**

Uroczystości pogrzebowe odbędą się 10 września 2022 r. (sobota)
w kościele pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa
przy ul. Kopernika, o godz. 8.30 modlitwa różańcowa,
o godz. 9.00 msza święta pogrzebowa.
Złożenie Ciała do grobu na cmentarzu komunalnym w Dywitach
(kondukt żałobny od głównej bramy cmentarza).
Pograżona w żałobie Rodzina

2313220pb1-A-G

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że 7 września 2022 r. odszedł od nas
Nasz Kochany Brat, Syn i Przyjaciel

ś. † p.

Mariusz Narkowicz

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się
14 września 2022 r. (środa) o godz. 11:00
pożegnaniem i mszą świętą żałobną
w kościele pw. św. Mateusza Ewangelisty
przy ul. Popiełuszki w Olsztynie.
Ceremonia pochowania odbędzie się
na cmentarzu parafialnym w Bartągu.

Pograżona w smutku i żałobie
Rodzina

2315220pb1-A-P

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że 8 września 2022 r. zmarł
Nasz Kochany
Mąż, Tata i Dziadek

ś. † p.

Jan Tumas

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się
10 września 2022 r. (sobota)
w Parafii Świętych Apostołów
Szymona i Judy Tadeusza w Dywitach
o godz. 13.00 modlitwą różańcową
w kaplicy przy kościele, o godz. 13.30
zostanie odprawiona msza święta pogrzebowa.
Ceremonia pochowania odbędzie się
na cmentarzu parafialny w Dywitach.

Pograżona w smutku Rodzina

2316220pb1-A-G

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 7 września 2022 r.
odszedł na zawsze w wieku 74 lat Nasz Kochany Tata i Dziadek

ś. † p.

Grzegorz Michalak

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się
10 września 2022 r. (sobota) o godz. 13.30 mszą świętą żałobną
w kościele pw. NSPJ przy ul. Kopernika w Olsztynie.
Ceremonia pochowania odbędzie się
na cmentarzu komunalnym przy ul. Poprzecznej.
Pograżona w smutku Rodzina

2312220pb1-A-G

Beacie i Jarkowi Przestrzewskim
wyraży szczerego współczucia z powodu śmierci

Teścia i Ojca

składają
pracownicy Miejskiego Zespołu
ds. Rehabilitacji Zawodowej i Społecznej
Osób Niepełnosprawnych w Olsztynie

2310220pb1-A-G

Pani
Dagmarze Pudłowskiej
wyraży głębokiego współczucia z powodu śmierci
Ojca
składają
Dyrekcja i pracownicy
Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka
Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Olsztynie

2307220pb1-A-G

dawniej **↓market**

OLSZTYN 895 355 300
ul. Lengowskiego 18-20 602 327 277

BISKUPIEC 897 152 093
ul. Armii Krajowej 4 608 680 642

POGOTOWIE POGRZEBOWE 89 527-09-09

Pomożemy Ci godnie pożegnać

6142190pb1-g-M

ARKADIA
Olsztyn, ul. Jagiellońska 52/85

tel. 89 526 67 53, 665 175 125
całodobowe przewozy zmarłych

Zbigniew Jarmużewski Joanna Kamińska Andrzej Domasiewicz
kom. 602 514 880 kom. 691 410 360 kom. 602 514 888

Gwarantujemy godną
i kulturalną posługę

6144190pb1-f-M

SACRUM

KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE

ANDRZEJ DĄBROWSKI
Olsztyn, ul. Limanowskiego 18/2
☎ 89 67 77 100, kom. 530 308 308

GODNIE - SOLIDNIE - Z SZACUNKIEM

Całodobowy przewóz zmarłych

3205200pb1-d-M

**USŁUGI
POGRZEBOWE**

ARKA
Elżbieta Michałowska Anna Michałowska

OLSZTYN (Zatorze), ul. M. Zientary-Malewskiej 2A
☎ 89 534 72 42, 605 635 908

OLSZTYN (Jaroty), ul. Herberta 16/24
(wejście od Wilczyńskiego, naprzeciw „Medyka”)
☎ 89 526 66 01, 605 665 909

www.arkaolsztyn.pl

Całodobowy przewóz zmarłych

6146190pb1-h-M

POJEDYNEK DWÓCH SPADKOWICZÓW

II LIGA PIŁKARSKA \\ Dzisiaj o godz. 18 Stomil Olsztyn rozpocznie wyjazdowy mecz z GKS Jastrzębie. Jeszcze niedawno oba zespoły grały w I lidze, ale zgodnie z niej spadły, a obecnie równie zgodnie spisują się poniżej oczekiwań swoich kibiców.

Olsztyńska drużyna po obiecującym początku - bezbramkowy remis z Kotwicą (są to jedyne punkty stracone do tej pory przez lidera) i efektowne 6:2 z rezerwami Zagłębia - szybko zaczęła grać w kratkę. W efekcie drużyna prowadzona przez Szymona Grabowskiego - zamiast piąć się w górę tabeli - jest coraz bliżej strefy spadkowej. Był to efekt dwóch porażek z rzędu i wyjazdowego remisu z Pogonią. Inna sprawa, że w Siedlcach Stomil powinien wygrać, bo miał dwie znakomite sytuacje, ale obie Szypulski i Kurbiel koncertowo zmarnowali.

DZISIAJ SZYPULSKI NIE ZAGRA Z POWODU NADMIARU ŻÓŁTYCH KARTEK, CO BEZ WĄTPIENIA JEST SPORYM OSŁABIENIEM, PONIEWAŻ WYCHOWANEK STOMILU, OSTATNIO GRAJĄCY W GKS WIKIELEC, MIMO NIEWYKORZYSTANEJ SYTUACJI W SIEDLCACH JEST WYRÓŻNIAJĄCĄ SIĘ POSTACIĄ W OLSZTYŃSKIM ZESPOLE.

Natomiast ściągnięty z Olimpii Elbląg Kurbiel jak na razie jest niesku-

Po dziewięciu kolejkach olsztyński Stomil ma tylko trzy punkty przewagi nad strefą spadkową

teczny, w tym sezonie strzelił tylko dwa gole, w tym jednego z rzutu karnego. A poprzednich rozgrywkach strzelił raptem trzy bramki, co jak na napastnika jest marnym osiągnięciem. Niestety, trener Grabowski nie posiada klasowego zmiennika, więc wszystko wskazuje na to, że do końca rundy Kurbiel będzie wybiegał w podstawowym składzie.

- Jestem świadomy, że brakuje mi bramek - przyznaje Piotr Kurbiel. - Denerwuje mnie to i przeszkadza. Próbuję się w tym jakoś odnaleźć, ale cały czas wierzę, że tak jak trafiam do bramki na treningach, tak już wkrótce będę też trafiał w meczach ligowych. A co do meczu z Pogonią, to dobrze, że zagraliśmy na zero tytułu. Generalnie uważam, że od trzech meczów, licząc

z pucharem, gramy naprawdę fajną piłkę. A dobra gra w końcu przyniesie nam trzy punkty, bo to jest najważniejsze. Jednak w poprzednim sezonie Jastrzębie jakoś tych punktów Stomilowi nie dawało, bo na swoim stadionie wygrało 3:1, by w Olsztynie zwyciężyć 3:0! Gdyby olsztynianie wygrali któryś z tych meczów, dzisiaj nadal byli w I lidze...

Wynik dzisiejszego spotkania wydaje się być sprawą otwartą, bowiem GKS też gra w kratkę - w ostatniej kolejce zawodnicy trenera Grzegorza Kurdziela przegrali 0:1 z Kotwicą Kołobrzeg. - Na pewno damy z siebie 200 procent, zrobimy wszystko, żeby przywieźć do Olsztyna trzy punkty - zapowiada Filip Wójcik, który wg kibiców olsztyń-

skiego klubu był najlepszym piłkarzem sierpnia. - Ostatnio się nie udało, bo nie wykorzystaliśmy sytuacji, które mieliśmy, ale teraz - mam nadzieję - już się uda.

*** Inne mecze 10. kolejki, sobota:** Znicz Pruszków - KKS 1925 Kalisz (19 TVP Sport), Lech II Poznań - Motor Lublin (15), Wisła Puławy - Górnik Polkowice (17), Hutnik Kraków - Olimpia Elbląg (16), Siarka Tarnobrzeg - Garbarnia Kraków (16), Kotwica Kołobrzeg - Zagłębie II Lubin (16); **niedziela:** Radunia Stężyca - Polonia Warszawa (15), Śląsk II Wrocław - Pogoń Siedlce (17).

PO 9 KOLEJKACH		
1. Kotwica	25	20:8
2. Kalisz*	18	18:8

3. Zagłębie II	18	18:18
4. Olimpia	16	13:7
5. Polonia*	13	14:8
6. Wisła	13	14:12

7. Znicz	14	12:11
8. Jastrzębie	12	9:10
9. Garbarnia	11	18:18
10. Radunia	11	17:17
11. Górnik	11	13:14
12. Stomil	10	11:12
13. Pogoń	10	11:14
14. Śląsk II	10	14:18

15. Lech II	7	13:17
16. Hutnik	7	17:24
17. Motor	7	7:13
18. Siarka	5	12:22
* mecz mniej		

PASJONUJĄCE ŻUŻLOWE MISTRZOSTWA POLSKI I EUROPY

W ciągu 48 godzin odbyły się 2 prestiżowe zawody pod moim Patronatem Honorowym. Najpierw Speedway Euro Championship – trzeci turniej SEC, czyli IME w Łodzi, a następnie IMP – turniej finałowy w Rzeszowie.

Zaczną wbrew chronologii, bo od mistrzostw Polski, a nie Europy. Jestem pod wrażeniem 11 tysięcy widzów, którzy przybyli na rzeszowski stadion, gdzie normalnie swoje mecze rozgrywają piłkarskie kluby pierwszej ligi: Stal Rzeszów (środek tabeli) i Resovia (ostatnie miejsce). To frekwencja imponująca, zwłaszcza że wcześniej, 15 sierpnia, był komplet w Krośnie. Rzeszów jeździ w II lidze (z 4,5-milionowym

budżetem, powinien powalczyć o awans w sezonie 2022/23), a Krosno w I lidze – tymczasem w Gruzji na pierwszym turnieju IMP na stadionie świeciło pustkami. Wniosek? Trzeba finał MP robić przede wszystkim w miastach, które nie mają przesytu żużla, które łakną zobaczyć Zmarzlika, Janowskiego, Kołodzieja, Hampela czy wschodzące gwiazdy, jak Kubere czy Miskowiaka. W miastach, gdzie na co dzień jest Ekstraliga, na-

zwiska te już nie elektryzują. Zapewne władze polskiego żużla utrzymają formułę trzech turniejów IMP w przyszłym roku, a więc co najmniej dwa powinny odbyć się na torach I i II-ligowców. Oczywiście gratulacje dla Bartosza Zmarzlika, który zdobył swój drugi tytuł mistrza Polski, zapewne parę tygodni przed zdobyciem trzeciego tytułu – ale mistrza świata. Srebro Kubery można skomentować: „to idzie

młodość”. A brąz Kołodzieja oznacza, że starzy trzymają się mocno i łatwo młodym pola nie oddadzą. Tak jak Zmarzlik może zdobyć dwa złote medale w sezonie 2022 – jeden w GP, drugi w IMP, tak samo Kołodziej może zdobyć dwa medale, ale w IMP i SEC. Wręczając mu puchar za trzecie miejsce, powiedziałem do niego, że „dzisiaj brąz w Polsce, a jutro złoto w Europie”. Ma na to wielkie szanse, ale na pewno, jak się wydaje, stanie

na podium w finale SEC w czeskich Pardubicach, 23 września o 19:00. Co do SEC, to tor w Łodzi był bardzo do walki – prawdę mówiąc, to w przeciwieństwie do Rzeszowa. Stąd świetne widowisko ze zmartwychwstaniem wspomnianego tu Janusza Kołodzieja, który już się żegnał z półfinałem po rundzie zasadniczej, aby do niego dościsnąć, a potem wygrać całą pulę. Obolały bohater Michelsen walczył w Łodzi dziel-

nie, ale ze średnim skutkiem, za to ze świetnym skutkiem następnego dnia w Lublinie w walce o finał DMP. Dudek stracił drugie miejsce w „generalce” SEC, ale ma olbrzymie szanse na podium, i to drugie pod rząd w SEC-IME, co się nie zdarzyło jeszcze żadnemu Polakowi. To wspaniale, że imprezy pod moim Patronatem Honorowym: i te krajowe – IMP, i te międzynarodowe – SEC, były tak pasjonujące. **RYSZARD CZARNECKI**

O PIŁCE

LIGA MISTRZÓW \ \ \ Robert Lewandowski strzelił trzy gole dla Barcelony w wygranym 5:1 (3:1) meczu 1. kolejki grupy C przeciwko Viktorii Pilzno. „Kto ma Lewandowskiego, ten ma skarb” - piszą hiszpańskie media. Zachwyty kibiców i mediów nie dziwią, bowiem Polak został pierwszym piłkarzem w historii, który zdobył hat-tricka w Lidze Mistrzów w trzech różnych klubach: Borussia Dortmund, Bayern Monachium i FC Barcelona!. Po środkowym meczu Xavi Hernandez, trener Barcelony, powiedział: - Robert jest nienasycony. Jestem zachwycony tym, jak trenuje i pomaga kolegom z drużyny. Jest skromny, ale daje też świetne wskazówki. Jestem zadowolony nie tylko z hat-tricka, ale także jego pracy i tego, jak dominuje na boisku. W drugim meczu tej grupy Bayern Monachium wygrał 2:0 z Interem Mediolan. W Barcelonie teraz już myślą o drugiej kolejce LM, w której Lewandowski i spółka zagrają w Monachium z Bayernem (13 września), który wczoraj pokonał 2:0 Inter Mediolan.

*** FC Barcelona - FC Viktoria Pilzno 5:1 (3:1)**
1:0 - Kessié (13), 2:0 - Lewandowski (34), 2:1 - Sýkora (44), 3:1, 4:1 - Lewandowski (45+3, 67), 5:1 - Torres (71)
Widzów: 77 411.

*** Inne wyniki 1. kolejki LM, grupa A:** Ajax Amsterdam - Glasgow Rangers 4:0, Napoli - Liverpool 4:1; **grupa B:** Atletico Madryt - FC Porto 2:1, Club Brugge - TSV Bayer 04 Leverkusen 1:0; **grupa D:** Eintracht Frankfurt - Sporting de Lizbona 0:3, Tottenham Londyn - Olympique Marsylia 2:0

I LIGA Kobiet \ \ \ W 4. kolejce Stomilanki Olsztyn podejmą Resovię (niedziela, g. 12.30). *** Inne mecze:** Polonia Środa Wielkopolska - SWD Wodzisław Śląski, UKS SMS II Łódź - Rekord Bielsko-Biała, Żąbkovia Żąbki - Trójka Staszówka/Jelna, Bielawianka Bielawa - Skra Częstochowa, Marcus Gdynia - Tarnovia Tarnów *** Czołówka tabeli:** 1. Stomilanki - 9; 2. Żąbkovia - 7; 3. Rekord - 6.

III LIGA \ \ \ Zdecydowanie poprawiły się humory w szeregach Sokoła, bo ostródzki zespół w końcu zaczął punktować. Przypomnijmy, że spadkowicz z II ligi zaczął sezon od czterech porażek z rzędu. Za słaby początek sezonu posadą zapłacił trener Dominik Bednarczyk, którego zastąpił Janusz Bucholc. Po zmianie trenera piłkarze Sokoła najpierw zremisowali na wyjeździe 0:0 z Wartą Sieradz, a w miniony weekend pokonali 3:0 Piłicę Białobrzegi. Cztery punkty pozwoliły opuścić im ostatnie miejsce w tabeli, ale to dopiero początek długiej drogi, na końcu której jest pozostanie w III lidze. - Wierzę w swoją drużynę i swoją pracę - mówi Bucholc. - Doskonale wiem, że stać ich na więcej. Zwycięstwo odbudowało zespół, bo wiadomo, że jak się przegrywa, wtedy morale spada. W sobotę piłkarze z Ostródy zagrają na wyjeździe z Olimpią Zambrów. *** Inne mecze 7. kolejki, sobota:** Concordia Elbląg - Lechia Tomaszów Maz. (16), Mławianka Mława - Błonianka Błonie (16), Legia II Warszawa - Świt Nowy Dwór Maz. (12), Warta Sieradz - Broń Radom

Fot. Artur Szczepański

W zaległym meczu grupy 1 okręgówki Victoria wygrała na wyjeździe z Warmią

(16), Pilica Białobrzegi - Ursus Warszawa (16), ŁKS II Łódź - Pelikan Łowicz (11), Unia Skiernewice - Pogoń Grodzisk Maz. (12), Legionovia Legionowo - Jagiellonia II Białystok (16).

PO 6 KOLEJKACH			
1. Mławianka	15	16:11	

2. Świt	15	17:6	
3. Legionovia	13	14:8	
4. Pogoń	12	11:7	
5. Pelikan	11	10:7	
6. Unia	11	4:3	
7. Legia II	10	11:7	
8. Olimpia	9	6:8	
9. Jagiellonia II	7	14:12	
10. Lechia	7	8:8	
11. Broń	7	11:14	
12. Ursus	6	9:12	
13. ŁKS II	5	8:9	
14. Warta	5	7:11	
15. Pilica	5	8:13	

16. Sokół	4	9:12	
17. Błonianka	4	4:9	
18. Concordia	1	5:15	

FORBET IV LIGA \ \ \ Szósta kolejka zostanie rozegrana w ciągu trzech dni. Dzisiaj Polonia Lidzbark Warmiński w świetle jupiterów zagra z Olimpią II Elbląg. Działacze musieli zmienić termin meczu,

bo w sobotę w Lidzbarku na stadionie miasto organizuje inną imprezę. Nie ma to nic wspólnego ze zmianą trenera w Polsce i z chęcią rozegrania meczu w szczególnych warunkach, bo należy zauważyć, że spotkania przy sztucznym oświetleniu to rzadkość w IV lidze. Przypomnijmy, że działacze klubu z Lidzbarka zwolnili Czesława Żukowskiego, a w jego miejsce zatrudnili Wojciecha Figurskiego. Gospodarze na własnym stadionie w tym sezonie jeszcze nie przegrali - podobnie jak przez cały poprzedni sezon - więc przed nowym trenerem spore wyzwanie, bo na pewno nie chciałby zacząć od przerywania tak wspaniałej serii. Bardzo ciekawie zapowiada się spotkanie w Kętrzynie. Miejscowa Granica prowadzona przez Adama Fedoruka zagra z liderem Mamrami Giżycko. Drużyna gości prowadzona przez Przemysława Łapińskiego nie jest już niepokonaną ekipą w tym sezonie, bo ostatnio przegrała u siebie 3:4 z DKS Dobrze Miasto. Interesująco zapowiada się także mecz w Biskupcu, gdzie beniaminek podejmie

spadkowicza z III ligi. Tęcza, która w końcu wygrała w tym sezonie, zagra z GKS Wikielec. W obydwu drużynach aż roi się od zawodników z przeszłością na wyższym poziomie. *** 6. kolejka, piątek:** Polonia Lidzbark Warmiński - Olimpia II Elbląg (19); **sobota:** DKS Dobrze Miasto - Olimpia Olsztyn (13), Znicz Biała Piska - Rominta Gołdap (14), Mrągowia Mrągowo - Pisa Barczewo (16), Granica Kętrzyn - Mamry Giżycko (16), Tęcza Biskupiec - GKS Wikielec (16), Huragan Morąg - Motor Lubawa (16:30); **niedziela:** Polonia Iłowo - Jeziorak Iława (13)

PO 5 KOLEJKACH			
1. Mamry	12	16:7	
2. Znicz	11	16:7	
3. Wikielec	10	11:4	
4. Polonia LW.	9	14:9	
5. Mrągowia	9	8:8	
6. Jeziorak	8	11:8	
7. Olimpia II	7	13:12	
8. Polonia Ił.	7	9:11	
9. Dobrze Miasto	7	12:12	
10. Granica	6	10:9	
11. Motor	6	5:7	
12. Pisa	5	8:12	
13. Olimpia O.	4	7:10	
14. Huragan	4	8:14	
15. Tęcza	4	4:9	
16. Rominta	1	5:18	

KLASA OKRĘGOWA \ \ \ W zaległym meczu grupy 1 okręgówki Victoria wygrała na wyjeździe z Warmią Olsztyn.

*** Warmia Olsztyn - Victoria Bartoszyce 0:1 (0:0)**
0:1 - Kozera (71)

Zwycięskiego gola zdobył wprowadzony po przerwie Kamil Kozera, dzięki czemu Victoria awansowała na drugie miejsce w tabeli. Czegoś takiego nie pamiętają nawet najstarsi bartoszyccy górale!

Zespół grającego trenera Pawła Miłoszewskiego w niczym nie przypomina ekipy, która w poprzednim sezonie mozołnie cięła punkty i bramki. Warto przypomnieć, że rok temu po pięciu kolejkach bartoszczanie mieli zaledwie dwa punkty przy bilansie bramkowym 3:8!

GRUPA 1			
1. Mazur E.	13	14:1	
2. Victoria	12	13:3	
3. Korsze	11	19:8	
4. Orleń	10	9:5	
5. Vęgoria	10	8:5	
6. Wilczek	9	8:10	
7. Jeziorany	9	10:7	
8. Błękitni	8	8:9	
9. Warmia	6	16:12	
10. Śniardwy	5	11:12	
11. Łyna	5	4:7	
12. Różnowo	5	7:9	
13. Czarni	4	10:16	
14. Mazur P.	3	3:17	
15. Rona	3	7:14	
16. Żagiel	0	8:20	

*** 6. kolejka, grupa 1, sobota:** Śniardwy Orzysz - Czarni Olecko (12), Victoria Bartoszyce - Orleń Reszel (16), Mazur Etka - MKS Jeziorany (15), MKS Korsze - Wilczek Wilkowo (14), Vęgoria Węgorzewo - Warmia Olsztyn (16), Rona O3 Etka - LKS Różnowo (15:30), Błękitni Jurand Pasym - Mazur Pisz (16); **niedziela:** Żagiel Piecki - Łyna Sępól (15). **Grupa 2, sobota:** Drwęca Nowe Miasto Lubawskie - Zatoka Braniewo (16), Start Nidzica - Constract Lubawa (16), Naki Olsztyn - Czarni Rudzienice (16), Błękitni Orneta - Radomniak Radomno (16), Delfin Rybno - Kormoran Zwierzewo (15.30), Barkas Tolkmicko - Polonia Pastęk (16), Ossa Biskupiec Pomorski - Iskra Narzym (17), Płomień Turznica - Unia Susz (16). **EM**

SPRINTEM

TENIS \ \ \ Iga Świątek awansowała do półfinału wielkoszlemowego turnieju US Open. Rozstawiona z numerem jeden Polka wygrała z Amerykanką Jessicą Pegulą 6:3, 7:6 (7-4). W nocy z czwartku na piątek jej kolejną rywalką będzie grająca z szóstką Białorusinka Aryna Sabalenka. Natomiast do ćwierćfinału debła juniorskiego US Open awansował Olaf Pieczkowski. W 1/8 finału olsztynianin wspólnie ze Szwajcarem Kilianem Feldbauschem wyeliminowali francusko-belgijski duet Gazeu-Basile 3:6, 6:2, 10-6. W ćwierćfinałowych rywalkami Polaka i Szwajcara będą Amerykanie Kaylan Bigun i Meecah Bigun

Fot. PAP

Iga Świątek

REKLAMA

Parafia Polskokatolicka pw. Matki Bożej Wniebowziętej
w Olsztynie, Al. Wojska Polskiego 3
informuje, że

w każdą niedzielę o godz. 10.00 odbywa się msza święta

Serdecznie zapraszamy
ks. proboszcz Artur Krzyczkowski

99522olbr-A -P

SIATKÓWKI \ \ \ Włosi i Słowacy awansowali do półfinałów mistrzostw świata. Włosi niespodziewanie pokonali Francję 3:2 (-24, 21, -23, 22, 12), natomiast współgospodarze imprezy z małymi problemami poradzi sobie z Ukrainą,

wygrując 3:1 (-18, 24, 19, 23). Mecze Argentyna - Brazylia i Polska - USA zakończyły się po oddaniu gazety do druku.

KOSZYKÓWKI \ \ \ W ostatniej kolejce fazy grupowej mistrzostw Europy Finowie

ograli 88:67 Holendrów, dzięki czemu awansowali na drugie miejsce. O tym, z którego miejsca awansowali Polacy, decydowały mecze Czechy - Izrael i Serbia - Polska, które zakończyły się po oddaniu gazety do druku.

GRUPA D			
1. Serbia	8	370:292	
2. Finlandia	8	432:403	
3. Polska	7	318:318	
4. Izrael	6	317:328	

5. Czechy	5	328:358	
6. Holandia	5	359:425	

komunikat

Burmistrz Susza

podaje do publicznej wiadomości, że dnia 07.09.2022 r. na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Suszu oraz na stronie bip.susz.pl w zakładce nieruchomości, wywieszono ogłoszenie o przetargu ustnym nieograniczonym na sprzedaż niezabudowanych działek gruntu, położonych w Suszu przy ul. Iławskiej, przeznaczonych pod zabudowę usługowo-mieszkaniową. Informacja pod nr 55 278-60-15 w. 58.

24722ilzi-A-G

komunikat

Burmistrz Susza

podaje do publicznej wiadomości, że dnia 07.09.2022 r. na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Suszu wywieszono na okres 21 dni wykaz nieruchomości przeznaczonych do wydzierżawienia. Wykazy znajdują się w Biuletynie Informacji Publicznej prowadzonym przez Urząd Miejski w Suszu pod adresem <http://bip.susz.pl> w zakładce Nieruchomości.

24822ilzi-A-G

NIEDZIELA NA GIETKOWSKIEJ

RUGBY\\\\ W niedzielę o godz. 14 na Olimpijskim Stadionie Rugby przy ul. Gietkowskiej w Olsztynie gospodarze zainaugurują swój drugi - po reaktywacji zespołu - drugoligowy sezon. Rywalem Res Energy Rugby Team Olsztyn będzie ekipa z Lublina.

Piętnastka Res Energy Rugby Team Olsztyn do ligowego grania powróciła rok temu. Podopieczni trenera Leszka Borsy zaczęli znakomicie, bo od zwycięstw z Rugby Ruda Śląską i Miedziowymi Lublin, ale potem przyszły porażki z Hegemonem Mysłowice i Watahą RC Zielona Góra. W efekcie rundę jesienną olsztynianie zakończyli na trzecim miejscu, zapowiadając jednak, że wiosną powalczą o drugą pozycję, która da im udział w fazie play-off - jej stawką był awans do I ligi.

Niestety, nie udało się, bowiem Hegemon i Wataha okazały się poza zasięgiem i to one na zakończenie sezonu powalczyły o awans - ostatecznie hegemonem drugoligowych rozgrywek okazał się... Hegemon, który dzięki temu w tym sezonie I ligi będzie rywalizował z AZS AWF Warszawa, Budowlanymi Łódź, Legią Warszawa, Spartą Jarocin i Rugby Białystok.

Być może za rok w tym gronie znajdą się też olsztynianie, ale najpierw muszą sobie poradzić z Akademią Wincentego Pola Budowlani II Lublin (to jest ich sobotni rywal), Watahą, Rugby Wrocław, Rugby Ruda Śląska i Miedziowymi.

- ZAMIERZAMY PRZYWITAĆ NASZYCH GOŚCI Z PEŁNĄ ŻYCZLIWOŚCIĄ, JAK TO MAMY W ZWYCZAJU. NATOMIAST NA BOISKU BĘDIEMY WALCZYĆ O KAŻDY METR I O KAŻDE PUNKTY - STAWIA SPRAWĘ JASNO PREZES KLUBU MARCIN FIJAŁKOWSKI. Z OPTYZMEM DO NIEDZIELNEGO MECZU

Poprzedni drugoligowy sezon olsztyńscy rugbyści zakończyli na trzecim miejscu, ale w tym chcą powalczyć o awans

PODCHODZI TEŻ KAPITAN ZESPOŁU PRZEMYSŁAW KRYSZK: - CZUJEMY SIĘ MOCNI I ZMOBILIZOWANI, BO NASZE MORALE WZROSŁO PO POPRZEDNIM SEZONIE.

Jakie są cele olsztyńskiego zespołu? - Przede wszystkim zależy nam na dalszym ogrywaniu zawodników w formule 15-osobowego rugby - wyjaśnia trener Leszek Bors. - W niedzielę naszym rywalem chcemy wysoko zawiesić poprzeczkę, grając

z maksymalnym zaangażowaniem.

Debiutująca w rozgrywkach Akademia Wincentego Pola została utworzona z rezerw Budowlanych Lublin. - Na pewno nie można jej lekceważyć - nie ma wątpliwości olsztyński szkoleniowiec. - Poza tym pojawienie się tego zespołu pokazuje, jak mocno jest rozwinięta struktura lubelskiego klubu. Obyśmy kiedyś i my doczekali się takiego zaplecza. Na pewno do niedzielnej spotkania musimy podejść z chłodną głową i nie dać

sobie narzucić stylu gry przeciwnika. Co prawda w tej chwili z powodu kontuzji dysponujemy trochę słabszą kadrą, ale jestem pewien, że mimo wszystko stać nas na dobrą grę - kończy Leszek Bors.

Niestety, do kłopotów kadrowych dołączyły kłopoty finansowe, przez co ślimaczy się budowa stadionu przy Gietkowskiej. - Zabrano nam pół miliona złotych z Budżetu Obywatelskiego - wyjaśnia Henryk Pach, działacz klubu i zarazem prezes Warmińsko-Mazurskiego Okrę-

gowego Związku Rugby. - Pieniądze te mamy dostać dopiero w przyszłym roku, co oznacza, że ich wartość z powodu inflacji może spaść nawet o połowę.

PODAM KILKA PRZYKŁADÓW: POTRZEBOWALIŚMY 1000 METRÓW GRUBEGO KABLA - GDY ZACZĘLIŚMY ZBIERAĆ PIENIĄDZE NA TEN ZAKUP, KABEL KOSZTOWAŁ 15 TYSIĘCY ZŁOTYCH, ALE GDY GO

WRESZCIE UDAŁO SIĘ NAM KUPIĆ, KOSZTOWAŁ JUŻ DWA RAZY WIĘCEJ, A TERAZ JEST TO JUŻ PONAD 40 TYSIĘCY! TO SAMO ZE ZRASZACZAMI GŁÓWNEJ PŁYTY BOISKA, KTÓRE JESZCZE NIEDAWNO KOSZTOWAŁY 32 TYSIĄCE, A OBECNIE ICH CENA DOCHODZI DO 100 TYSIĘCY!

Zbraku owego pół miliona nie możemy zamontować oświetlenia, chociaż już kupiliśmy wszystkie potrzebne materiały, nie ma też mowy także o sztucznej murawie, która była zaplanowana. Co prawda są trybuny, ale bez zaplecza socjalnego i biura zawodów. Cóż, staramy się jakoś odnaleźć w nowej rzeczywistości, dlatego prowadzimy wiele rozmów, m.in. z ministerstwem i potencjalnymi sponsorami, bo chcemy dokończyć inwestycję i awansować do I ligi, natomiast obecnie na pomoc władz Olsztyna nie mamy co liczyć. Zdaję sobie sprawę, że miasto też ma olbrzymie problemy finansowe, ale mimo wszystko uważam, że co było obiecane, powinno być dotrzymane - kończy Henryk Pach, zapraszając jednocześnie na niedzielny mecz. Wstęp oczywiście bezpłatny.

*** Inne mecze 1. kolejki:** Wataha RC Zielona Góra - Rugby Wrocław, Rugby Ruda Śląska - Miedziowi Lubin.

* 17 września w Elblągu odbędzie się trzecia edycja turnieju „Rugby łamie bariery”, w którym - oprócz gospodarzy - zagrają zespoły z Olsztyna, Purdy, Gietrzwałdu i Sopotu. Natomiast 8 października w Lubawie zostanie rozegrany międzywojewódzki turniej dzieci i młodzieży (Olsztyn, Warszawa i Białystok).